

617C

617

C

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

در زمینه مسائل علمی، باید ذهنیال قله بود.
مقام معظم رهبری

عصر جمعه
۱۴۰۲/۱۲/۰۴

دفترچه شماره ۳ از ۳

آزمون ورودی دوره‌های دکتری (نیمه‌تمترکز) – سال ۱۴۰۳

حقوق (کد ۲۱۵۴)

مدت زمان پاسخگویی: ۱۰۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۳۲۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سؤال‌ها

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	متون فقه (جهاد، ولایت، قضاء، شهادات، احیاء موات، انفال و امر به معروف و نهی از منکر) - حقوق اداری - حقوق اساسی - حقوق کار	۶۵	۱	۶۵
۲	متون فقه جزایی (حدود، قصاص، دیات، قضاء و شهادات) - آیین دادرسی کیفری - حقوق جزای عمومی - حقوق جزای اختصاصی - جرم‌شناسی	۶۵	۶۶	۱۳۰
۳	حقوق بین‌الملل عمومی - حقوق سازمان‌های بین‌المللی	۶۵	۱۳۱	۱۹۵
۴	متون فقه (معاملات) - حقوق مدنی - حقوق تجارت	۶۵	۱۹۶	۲۶۰
۵	حقوق تعهدات (شامل تعهدات در حقوق مدنی و معاملات دولتی) - حقوق نفت و گاز (شامل مباحث حقوق عمومی و بین‌الملل نفت و گاز و قراردادهای نفت و گاز) - حقوق تجارت بین‌الملل	۶۰	۲۶۱	۳۲۰

این آزمون، نمره منفی دارد.

استفاده از کتاب قانون مجاز نیست.

حق چاپ، تکثیر و انتشار سوالات به هر روش (الکترونیکی و ...) پس از برگزاری آزمون، برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان مجاز می‌باشد و با متخلفین برابر مقررات رفتار می‌شود.

* داوطلب گرامی، عدم درج مشخصات و امضا در مندرجات جدول زیر، بهمنزله عدم حضور شما در جلسه آزمون است.
 اینجانب ..... با شماره داوطلبی ..... با آگاهی کامل، یکسان بودن شماره صندلی خود با شماره داوطلبی مندرج در بالای کارت ورود به جلسه، بالای پاسخنامه و دفترچه سوالها، نوع و کد کنترل درج شده بر روی دفترچه سوالها و پایین پاسخنامه ام را تأیید می نمایم.

امضا:

متون فقه (جهاد، ولایت، قضاء، شهادات، احیاء موات، انفال وامر به معروف و نهی از منکر) - حقوق اداری - حقوق اساسی

- حقوق کار:

۱- با توجه به متن زیر، اگر یک طرف مدعی «کل زمین» و دیگری مدعی «نصف جنوبی» آن باشد، سهم مدعی نصف چقدر است؟
 «لو تشبّثنا وأدّعى أحدهما الجميع والأخر النصف مشاعاً و لا بَيْنَةُ اقتسماهَا نصفيـن. و لو كان النصف المتنازع معيناً اقتسمـاه بالسوية»

- (۱) ربع کل زمین به صورت مشاع
- (۲) نصف کل زمین به صورت مشاع
- (۳) نصف جنوبی
- (۴) نصف نصف جنوبی

۲- از متن زیر، کدام مورد استفاده می شود؟
 «الأمان هو الكلام الدال على سلامـة الكافـر. و محلـه من يجـب جـهادـه. و لا يـشـرـطـ كـوـنـهـ مـنـ الإـلـامـ بـلـ يـجـوزـ وـ لـوـ مـنـ آـحـادـ الـمـسـلـمـيـنـ لـآـحـادـ الـكـفـارـ. وـ الـمـرـادـ بـالـآـحـادـ العـدـدـ الـيـسـيرـ. وـ هـوـ هـنـاـ الـعـشـرـةـ فـمـاـ دـوـنـ.»

- (۱) امان دهنـدـگـانـ بـاـيـدـ حـدـاقـلـ دـهـ نـفـرـ باـشـنـدـ.
- (۲) طـرفـينـ قـرـارـدـادـ اـمـانـ بـاـيـدـ دـسـتـ كـمـ دـهـ نـفـرـ باـشـنـدـ.
- (۳) يـكـ نـفـرـ مـسـلـمـانـ مـیـ توـانـدـ حـدـاـكـثـرـ بـهـ دـهـ نـفـرـ كـافـرـ اـمـانـ دـهـدـ.
- (۴) هـرـيـكـ اـزـ اـقـسـامـ كـافـرـ مـیـ توـانـدـ طـرفـ قـرـارـدـادـ اـمـانـ وـاقـعـ شـوـدـ.

۳- با شهادت مستند به استفاده، کدام مورد ثابت می شود؟
 «يـثـبـتـ بـالـاستـفـاضـةـ الـمـلـكـ الـمـطـلـقـ. وـ اـحـتـرـزـ بـالـمـلـكـ الـمـطـلـقـ عـنـ الـمـسـتـنـدـ إـلـىـ سـبـبـ كـالـبـيـعـ فـلـاـيـشـتـ السـبـبـ بـهـ، بـلـ الـمـلـكـ الـمـوـجـودـ فـيـ ضـمـنـهـ. فـلـوـ شـهـدـ بـالـمـلـكـ وـ أـسـنـدـهـ إـلـىـ سـبـبـ يـثـبـتـ بـالـاستـفـاضـةـ كـالـإـرـثـ قـبـلـ، وـ لـوـ لـمـ يـثـبـتـ بـهـ كـالـبـيـعـ قـبـلـ فـيـ أـصـلـ الـمـلـكـ، لـاـ فـيـ السـبـبـ.»

- (۱) مـلـكـيـتـ نـاـشـیـ اـزـ بـیـعـ وـ اـرـثـ
- (۲) فـقـطـ مـلـكـيـتـ نـاـشـیـ اـزـ اـرـثـ
- (۳) فـقـطـ مـلـكـيـتـ نـاـشـیـ اـزـ بـیـعـ
- (۴) بـیـعـ وـ مـلـكـيـتـ نـاـشـیـ اـزـ آـنـ

۴- با توجه به متن زیر، ادعای اعسار در مورد کدامیک از دعاوی با سوگند پذیرفته می شود؟
 «فـإـنـ اـدـعـىـ [الـمـدـعـىـ عـلـيـهـ]ـ الـإـعـسـارـ وـ كـانـ أـصـلـ الدـعـوـيـ بـغـيـرـ مـالـ، بـلـ جـنـيـةـ أـوـ جـبـتـ مـالـاًـ، أـوـ إـتـلـافـاًـ. فـإـنـهـ حـيـنـئـدـ يـقـبـلـ قـوـلـهـ فـيـهـ، لـأـصـالـةـ دـعـمـ الـمـالـ. وـ عـلـىـ تـقـدـيرـ كـوـنـ الدـعـوـيـ لـيـسـتـ مـالـاًـ وـ حـلـفـ عـلـىـ الـإـعـسـارـ، تـرـكـ.»

- (۱) دـعـواـ مـالـيـ يـاـ دـارـايـ آـثارـ مـالـيـ باـشـدـ.
- (۲) دـعـواـ نـهـ مـالـيـ باـشـدـ، نـهـ دـارـايـ آـثارـ مـالـيـ.
- (۳) دـعـواـ مـالـيـ نـبـاشـدـ، هـرـچـندـ آـثارـ مـالـيـ دـاشـتـهـ باـشـدـ.
- (۴) دـعـواـ مـالـيـ مـديـونـ بـوـدنـ مـدـعـىـ عـلـيـهـ يـاـ اـتـلـافـ مـالـ تـوـسـطـ وـيـ

- ۵- از متن زیر، کدام مورد استفاده می‌شود؟
- «وَأَقْلَهُ الْجَهَادُ مَرَّةً فِي كُلِّ عَامٍ لِقُولِهِ تَعَالَى: «فَإِذَا أَنْسَلَحَ الْأَشْهُرُ الْحَرُمُ فَاقْتُلُوا الْمُشْرِكِينَ». أَوْجَبَ بَعْدَ اِنْسَلَاحِهِمُ الْجَهَادُ وَجَعَلَهُ شَرْطًا. فَيُجَبُ كَلَمًا وَجَدَ الشَّرْطُ. وَلَا يَتَكَرَّرُ بَعْدَ ذَلِكَ بَقِيَّةُ الْعَامِ، لِعَدَمِ إِفَادَةِ مُطْلَقِ الْأَمْرِ التَّكَرُّرِ».
- (۱) فقط وجوبجهاد.
  - (۲) جهاد در هر سال یکبار واجب است.
  - (۳) جهاد ممکن است در یک سال، چندبار واجب باشد.
  - (۴) جهاد برای شخص، فقط یکبار در مدت عمر واجب است.
- ۶- به نظر شارح، مقصود از «أحكام» در متن زیر چیست؟
- «يُجُوزُ لِلْفَقِيهِاءِ حَالُ الْغَيْبَةِ إِقَامَةُ الْحَدُودِ وَالْحُكْمِ بَيْنَ النَّاسِ مَعَ اِتَّصافِهِمْ بِصَفَاتِ الْمُفْتَىِ وَمِنْهَا مَعْرِفَةُ الْأَحْكَامِ بِالدَّلِيلِ». وَالْمَرَادُ بِالْأَحْكَامِ الْعُمُومِ، إِنْ لَمْ يَجُوزْ تَجْزِيَ الْاجْتِهَادِ، أَوِ الْأَحْكَامُ الْمُتَعَلِّقَةُ بِمَا يَحْتَاجُ إِلَيْهِ مِنْ الْفَتْوَىِ وَالْحُكْمِ، إِنْ جَوَزَنَاهُ. وَمَذْهَبُ الْمَصْنَفِ جَوَازُهُ وَهُوَ قَوِيٌّ».
- (۱) همه احکام
  - (۲) فقط احکامی که برای فتوا دادن و قضاؤت لازم است.
  - (۳) همه احکامی که برای قضاؤت و حکومت لازم است.
  - (۴) فقط احکامی که برای فتوا دادن و حکومت لازم است.
- ۷- با توجه به متن زیر، باعیان دارای تشکیلات، در کدام مورد با باعیان فاقد تشکیلات شباخت دارند؟
- «مِنْ خَرْجِ عَلَى الْمَعْصُومِ مِنَ الْأَئْمَةِ (ع) فَهُوَ بَاغٍ يُحِبُّ قَتَالَهُ. فَذُو الْفَتَّةِ يَتَّبِعُ مُدَبِّرَهُمْ، وَيُقْتَلُ أَسِيرَهُمْ، وَغَيْرُهُمْ يَفْرَّقُونَ مِنْ غَيْرِ أَنْ يَتَّبِعُ لَهُمْ مُدَبِّرٌ أَوْ يُقْتَلُ لَهُمْ أَسِيرٌ وَلَا تُنْسَى نِسَاءُ الْفَرِيقَيْنِ وَلَا ذَرَارَ بَيْهُمْ».
- (۱) نکشن اسیران آنها
  - (۲) عدم وجوب قتال
  - (۳) اسیر نکدن زنان آنها
- ۸- نظر شارح، در متن زیر چیست؟
- «[المباشر في الامر او النهي] يتدرج في الإنكار بإظهار الكراهة ثم القول اللين ثم الغليظ ثم الضرب. و في التدرج إلى الجرح والقتل قوله: أحدهما الجواز. واستقرب في الدروس تفويضهما إلى الإمام. وهو حسن في القتل خاصة».
- (۱) قتل به امام(ع) اختصاص دارد، اما مجروح کردن برای همه افراد جایز است.
  - (۲) در زمان غیبت، قتل و جرح جایز نیست.
  - (۳) قتل و جرح، اختصاص به امام(ع) دارد.
  - (۴) قتل و جرح، برای همه افراد جایز است.
- ۹- مقصود از «مطلقاً» در متن زیر چیست؟
- «لَوْ جَرِيَ عَلَيْهِ [الارض الموات] مُلْكٌ مُسْلِمٌ مَعْرُوفٌ فَهُوَ لَهُ وَلَوْارَثَهُ بَعْدَهُ وَلَا يَنْتَقِلُ عَنْهُ بِصِيرَوْرَتِهِ مَوَاتًا مُطْلَقًا. وَقِيلَ: يَمْلِكُهَا الْمُحِيَّيُّ بَعْدَ صِيرَوْرَتِهِ مَوَاتًا. وَمَوْضِعُ الْخَلَافِ مَا إِذَا كَانَ السَّابِقُ قَدْ مَلَكَهَا بِالْحَيَاةِ. فَلَوْ كَانَ قَدْ مَلَكَهَا بِالشَّرَاءِ وَنَحْوِهِ لَمْ يَزِلْ مَلِكَهُ عَنْهَا إِجْمَاعًا».
- (۱) چه مالک آن معلوم باشد، چه نباشد.
  - (۲) چه قبل از موات شدن و چه بعد از آن باشد.
  - (۳) چه سبب ملکیت مسلمان، خریدن بوده چه احیاء.
  - (۴) چه مالک از آن اعراض کرده باشد و چه اعراض نکرده باشد.

- ۱۰-** ترجمه عبارت «لو أسلموا صارت كالأرض التي أسلم أهلها طوعاً ملكاً لهم بغير عوض» در متن زیر چیست؟
 «أرض الصلح التي بأيدي أهل الذمة وقد صالحوا النبي (ص) أو الإمام (ع) على أن الأرض لهم فهـى لهم عملاً بمقتضى الشرط وعليهم الجزية ما داموا أهل ذمة. ولو أسلموا صارت كالأرض التي أسلم أهلها طوعاً ملكاً لهم بغير عوض.»
- (۱) اگر اسلام آورند، زمین مورد تصرف آنها، همانند زمینی که صاحبان آن از روی اختیار اسلام آورده‌اند، بدون عوض ملک آنها خواهد شد.
- (۲) اگر اسلام آورند، زمین ملک اختیاری آنها خواهد شد و لازم نیست عوض آن را بپردازند.
- (۳) مسلمانان می‌توانند زمین مورد تصرف آنها را به اختیار خود و بدون عوض تملک کنند.
- (۴) مسلمانان می‌توانند زمین مورد تصرف آنها را به صورت بدون عوض تملک کنند.
- ۱۱-** با توجه به عبارت زیر، کدام مورد درخصوص صفات حاکم درست است؟
 «إِيَّاهَا النَّاسُ أَنْ أَحَقَّ النَّاسُ بِهَذَا الْأَمْرِ إِقْوَاهُمْ عَلَيْهِ وَاعْلَمُهُمْ بِأَمْرِ اللَّهِ فِيهِ.»
- (۱) آگاه‌ترین شخص به امر حکومت
- (۲) توانمندترین شخص در امر حکومت
- (۳) شایسته‌ترین شخص در اداره حکومت
- (۴) بانقوان‌ترین شخص در اداره حکومت
- ۱۲-** نظریه کلاسیک دولت کدام است و کارویژه آن چیست؟
- (۱) دولت رفاه - حفظ نظام عمومی
- (۲) دولت زاندارم (ناظم) - حفظ نظام عمومی
- (۳) دولت زاندارم (ناظم) - تأمین خدمات عمومی
- ۱۳-** نظارت بر اطلاع‌رسانی عمومی درخصوص کلیه عناوین و نحوه محاسبه عوارض توسط شهرداری‌ها و دهیاری‌ها، بوعده کدام مرجع یا مقام است؟
- (۱) استاندار
- (۲) شورای عالی استان‌ها
- (۳) فرماندار
- (۴) وزارت کشور
- ۱۴-** فعالیت تنظیم‌گری، ذیل کدام دسته از اعمال اداری فرار می‌گیرد؟
- (۱) تصدی گری
- (۲) حاکمیتی
- (۳) صراف شبه‌تقنی
- (۴) صراف شبه‌قضایی
- ۱۵-** کدام نهاد زیر، جزو مراجع شبه‌قضایی است؟
- (۱) مرکز ملی رقابت
- (۲) شورای عالی بورس
- (۳) هیئت عالی حل اختلاف مالیاتی
- ۱۶-** کدام مورد، جزو وظایف و اختیارات استانداران است؟
- (۱) نظارت بر شوراهای تأمین شهرستان
- (۲) عزل و نصب دبیر شورای تأمین شهرستان
- (۳) عزل و نصب فرمانداران و بخشداران
- ۱۷-** در نظام حقوقی ایران، شناسایی و ایجاد خدمت عمومی در زمرة کدام اعمال محسوب می‌شود؟
- (۱) اداری
- (۲) اداری و تقنی
- (۳) سیاسی و تقنی
- ۱۸-** ممنوعیت ترک خدمت توسط کارمند مستعفی تا پیش از پذیرش استعفای وی، مبنی بر کدام اصل حاکم بر خدمت عمومی است؟
- (۱) انطباق
- (۲) استمرار
- (۳) تساوی
- (۴) تقدیم
- ۱۹-** درخصوص مسئولیت مدنی دولت در ایران، کدام مورد درست است؟
- (۱) اصل بر مسئولیت اداره است، مگر آنکه خسارت به واسطه فعل کارمند ایجاد شده باشد.
- (۲) اصل بر مسئولیت کارمند است، مگر آنکه خسارت مربوط به نقص وسایل اداره باشد.
- (۳) اصل بر عدم مسئولیت مدنی دولت است، مگر در مورد اعمال حاکمیتی.
- (۴) اصل بر مسئولیت مدنی دولت است، مگر در مقام اعمال تصدی.

-۲۰- پیدایش حقوق اداری، مبتنی بر کدام مبنای نظری زیر است؟

(۱) قدرت عمومی
(۲) منفعت عمومی

(۳) خدمت عمومی و قدرت عمومی
(۴) خدمت عمومی و منفعت عمومی

-۲۱- تخلف عضو هیئت‌علمی دانشگاه دولتی مأمور در یکی از وزارتخانه‌ها در محل مأموریت خود، به ترتیب، طبق کدام قانون و در هیئت‌رسیدگی به تخلفاتِ کدام مرجع مورد رسیدگی قرار می‌گیرد؟

(۱) مقررات انتظامی اعضای هیئت‌علمی - وزارتخانه ذی‌ربط

(۲) مقررات انتظامی اعضای هیئت‌علمی - دانشگاه ذی‌ربط

(۳) قانون رسیدگی به تخلفات اداری - دانشگاه ذی‌ربط

(۴) قانون رسیدگی به تخلفات اداری - وزارتخانه ذی‌ربط

-۲۲- با توجه به قانون و رویه قضایی دیوان عدالت اداری، کدام مورد درخصوص صلاحیت این مرجع نسبت به کمینه ملّی المپیک درست است؟

(۱) صلاحیت نسبت به مقررات وضع شده توسط این نهاد
(۲) صرفاً صلاحیت نسبت به تصمیمات استخدامی

(۳) صلاحیت نسبت به تصمیمات اداری و استخدامی
(۴) عدم صلاحیت

-۲۳- در صورت بروز اختلاف نظر میان وزیر کشور یا استاندار و شورای اسلامی شهر درخصوص انتخاب شهردار، به چه ترتیبی عمل می‌شود؟

(۱) حسب نظر شورای تأمین استان عمل می‌شود.

(۲) ملاک عمل، تصمیم هیئت وزیران خواهد بود.

(۳) در صورت اصرار شورا، ملاک عمل تصمیم وزیر کشور خواهد بود.

(۴) در صورت اصرار شورا، موضوع برای تصمیم‌گیری بهایی به هیئت حل اختلاف ذی‌ربط ارجاع می‌شود.

-۲۴- تشکیل و فعالیت کدام نهاد، مبتنی بر اندیشه عدم تمرکز فنی است؟

(۱) بانک مرکزی - مجمع تشخیص مصلحت نظام
(۲) شورای محلی - شرکت دولتی

(۳) بانک مرکزی - سازمان حفاظت محیط زیست
(۴) شورای محلی - شورای عالی فضای مجازی

-۲۵- تفاوت قیمومت اداری در نظام عدم تمرکز با نظارت موجود در نظام مبتنی بر تمرکز چیست؟

(۱) اولی، مطلق و غیرمشروط است و دومی، محدود به رعایت مواردی است که قانون معین کرده است.

(۲) اولی، محدود به رعایت مواردی است که قانون معین کرده است و دومی، مطلق و غیرمشروط است.

(۳) تفاوتی با یکدیگر ندارند و هردو، محدود به رعایت مواردی هستند که قانون معین کرده است.

(۴) تفاوتی با یکدیگر ندارند و هردو، مطلق و غیرمشروط هستند.

-۲۶- کسانی که تابعیت ایران را تحصیل کرده‌اند، می‌توانند به عضویت کدام شورای محلی درآیند؟

(۱) شورای اسلامی شهر و روستا

(۲) فقط شورای اسلامی شهر

(۳) شورای اسلامی روستا و بخش

(۴) تمامی شوراهای بجز شورای استان و شورای عالی استان‌ها

-۲۷- مرجع رسیدگی به اعتراض از تصمیمات و آرای قطعی مراجع اختصاصی اداری، کدام است؟

(۱) شعب بدوی دیوان عدالت اداری
(۲) شعب تجدیدنظر دیوان عدالت اداری

(۳) هیئت تخصصی ذی‌ربط در دیوان عدالت اداری
(۴) دادگاه‌های عمومی

- ۲۸ - کارمند رسمی یک دانشگاه دولتی با بیش از ۱۵ سال سابقه خدمت و ۵۰ سال سن، به حکم مراجع قضایی به انفصل دائم از خدمات دولتی محکوم شده است. برقراری مقرری معیشت خانواده وی، تابع تشخیص کدام مرجع زیر است؟
- ۱) بالاترین مقام دستگاه ذریربط
  - ۲) وزیر علوم، تحقیقات و فناوری
  - ۳) هیئت بدوی رسیدگی به تخلفات اداری
  - ۴) هیئت تجدیدنظر رسیدگی به تخلفات اداری
- ۲۹ - کدام مورد درخصوص نهاد شورای دولتی در فرانسه، نادرست است؟
- ۱) عدم تعامل شورای دولتی با ادارات دولتی
  - ۲) استقلال قضایی
  - ۳) تفاوت ساختار شورای دولتی با دیوان عالی کشور
  - ۴) استقلال شورای دولتی در برابر مراجع قضایی
- ۳۰ - مرجع رسیدگی به اتهام یکی از اعضای هیئت بدوی رسیدگی به تخلفات اداری دانشگاه تهران به غرض ورزی در تصمیم‌گیری، کدام است؟
- ۱) رئیس دانشگاه تهران
  - ۲) هیئت تعیینی از سوی هیئت عالی نظارت
  - ۳) هیئت تعیینی از سوی وزیر علوم، تحقیقات و فناوری
  - ۴) هیئت تجدیدنظر رسیدگی به تخلفات اداری
- ۳۱ - در حقوق اداری تطبیقی، کدام مورد، جزو آینهای شکل‌گیری تصمیمات اداری قلمداد نمی‌شود؟
- ۱) لزوم ابلاغ
  - ۲) تحقیق همگانی
  - ۳) استماع
  - ۴) مشورت و نظرخواهی
- ۳۲ - براساس قانون برگزاری مناقصات، تعیین نصاب معاملات، سالانه توسط کدام مرجع زیر باید صورت پذیرد؟
- ۱) وزارت امور اقتصادی و دارایی
  - ۲) بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
  - ۳) هیئت وزیران
  - ۴) شورای اقتصاد
- ۳۳ - کدام مورد، از اصلاحات اخیر در قانون دیوان عدالت اداری (مصوب ۱۴۰۲) است؟
- ۱) امکان صدور رأی نقض بلارجاع در رسیدگی به شکایات از آرای مراجع اختصاصی اداری
  - ۲) تعیین مرور زمان درخصوص رسیدگی به دعاوى راجع به درخواست ابطال مقررات دولتی
  - ۳) امکان ورود سازمان‌های مردم‌نهاد، صرفاً به عنوان شخص ثالث در دعاوى متضمن تضییع حقوق عمومی
  - ۴) شناسایی صلاحیت دیوان در رسیدگی به شکایات از کلیه مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی و زیرمجموعه‌های آن
- ۳۴ - تضمین حقوق و آزادی‌ها، در کدام نظریه مورد تأکید قرار گرفته است؟
- ۱) اقدام کارل اشمیت
  - ۲) تفکیک قوای منتسکیو
  - ۳) قرارداد اجتماعی لاک
  - ۴) قرارداد اجتماعی هابز
- ۳۵ - در نظام حقوقی ایران، قابلیت استناد به قانون اساسی توسط دادگاه‌ها، تابع کدام حکم زیر است؟
- ۱) امکان استناد به آن در تمامی مراجع قضایی وجود دارد.
  - ۲) صرفاً امکان استناد به آن، در دادگاه‌های عمومی وجود دارد.
  - ۳) صرفاً امکان استناد به آن، در دیوان عدالت اداری وجود دارد.
  - ۴) صرفاً امکان استناد به آن، به عنوان مستند فرعی صدور حکم وجود دارد.
- ۳۶ - بازبینی دوره‌ای تقسیم حوزه‌های انتخاباتی، در راستای اجرای کدام اصل یا ویژگی حق رأی است؟
- ۱) آزاد بودن
  - ۲) برابر بودن
  - ۳) مخفی بودن
  - ۴) همگانی بودن
- ۳۷ - نظریه «هانس کلسن» درخصوص سلسله مراتب هنجرهای حقوقی، بر کدام مبنای استوار است؟
- ۱) تقسیم قواعد به اولیه و ثانویه
  - ۲) شناسایی هنجر بنیادین
  - ۳) تقدم و برتری قانون اساسی بر معاهدات بین‌المللی
  - ۴) شناسایی اصول در برابر قواعد

- ۳۸- درخواست ارجاع به همه پرسی تقنیتی در ایران، تابع کدام شرایط زیر است؟

- (۱) صرفاً با تصویب مجلس شورای اسلامی
- (۲) صرفاً با تصویب مجمع تشخیص مصلحت نظام
- (۳) تصویب مجلس شورای اسلامی و تأیید شورای نگهبان
- (۴) تصویب مجلس شورای اسلامی و تأیید مجمع تشخیص مصلحت نظام

- ۳۹- در رابطه با تفکیک قوا، کدام مورد درست است؟

- (۱) به مثابه تقسیم کار است و نه تقسیم قدرت.
- (۲) الگوی آن در نظامهای ریاستی و پارلمانی، یکسان است.
- (۳) در اندیشه منتسکیو، مبتنی بر جایگاه برتر قوه قضائیه است.
- (۴) در نظام نیمه‌ریاستی - نیمه‌پارلمانی، امکان انحلال پارلمان وجود دارد.

- ۴۰- با توجه به نظریات تفسیری شورای نگهبان درخصوص تفسیر قانون عادی توسط مجلس شورای اسلامی، کدام مورد درست است؟

- (۱) عطف به مسابق می‌شود، مگر در مواردی که صرفاً تفسیر موسوعی از قانون به مرحله اجرا گذاشته شده و مختومه شده باشد.
- (۲) عطف به مسابق می‌شود مگر در مواردی که تفسیر دیگری از قانون به مرحله اجرا گذاشته شده و مختومه شده باشد.
- (۳) عطف به مسابق نمی‌شود، جز در مواردی که موجب توسعه حکم قانونگذار شده باشد.
- (۴) عطف به مسابق نمی‌شود، جز در مواردی که موجب تضییق حکم قانونگذار شده باشد.

- ۴۱- آینه‌نامه داخلی مجلس بررسی نهایی قانون اساسی (مصوب ۱۳۵۸)، از سوی کدام مقام یا مرجع زیر، به تصویب رسید؟

- (۱) شورای انقلاب
- (۲) دولت موقت
- (۳) بنیانگذار فقید انقلاب
- (۴) خود مجلس بررسی نهایی قانون اساسی

- ۴۲-

کدام مورد درخصوص مفهوم حاکمیت، صحیح نیست؟

- (۱) مفهومی صرفاً سیاسی است.
- (۲) امری مطلق و تجزیه‌ناپذیر است.
- (۳) امری دائمی و غیرقابل واگذاری است.
- (۴) امری دو وحه بیرونی و درونی است.

- ۴۳- کدام ویژگی زیر، موجب شده تا عده‌ای از نویسندهای حقوق اساسی از حکومت قضات در آمریکا سخن بهمیان آورند؟

- (۱) غیرقابل عزل بودن قضات عالی‌رتبه توسط مقامات سیاسی
- (۲) اختیارات فوق‌العاده دیوان عالی فدرال در امور سیاسی
- (۳) کنترل قانون عادی و نظارت بر قوانین و مقررات
- (۴) استقلال قضات و قوه قضائیه

- ۴۴- قانون اساسی مشروطه ایران، با کدامیک از نظامهای مبتنی بر تفکیک قوا سازگاری داشته است؟

- (۱) نیمه‌ریاستی - نیمه‌پارلمانی
- (۲) ریاستی
- (۳) پارلمانی
- (۴) حکومت مجلس

- ۴۵-

درخصوص نسبت حقوق اساسی و علوم سیاسی، کدام مورد درست است؟

- (۱) افتراء موضوعی و مفهومی - اشتراک در هدف مطالعه
- (۲) اشتراک موضوعی و مفهومی - افتراق در هدف مطالعه
- (۳) افتراق در موضوع، هدف و روش مطالعه
- (۴) اشتراک در موضوع و هدف مطالعه

- ۴۶- درخصوص نظامهای انتخاباتی، کدام مورد درست است؟

- (۱) از مهم‌ترین مزایای نظام اکثریتی، تضمین توزیع عادلانه کرسی‌های نمایندگی است.
- (۲) از مهم‌ترین مزایای نظام اکثریتی، تضمین ثبات دولت است.
- (۳) نظام تناسبی، به دنبال کارآمدی دولت است.
- (۴) نظام تناسبی، به صورت دو مرحله‌ای است.

- ۴۷ - ریاست شورای عالی پیشگیری از وقوع جرم، با کدام مقام است؟
- (۱) رئیس قوه قضائیه
  - (۲) رئیس جمهور
  - (۳) دادستان کل کشور
  - (۴) وزیر دادگستری
- ۴۸ - کدام مورد در خصوص نظریه سیاسی فارابی، درست است؟
- (۱) بیعت اهل حل و عقد را از شرایط اصلی تعیین حاکم می‌داند.
  - (۲) استقرار قدرت را منوط به وجود امام مطاع در رأس جامعه می‌داند.
  - (۳) طرفدار حکومت وحدانیه الریاسه که معادل با حکومت مطلقه است، می‌باشد.
  - (۴) از اطلاق قدرت به نوعی حکومت دسته‌جمعی که همان سرشکن کردن قدرت است، می‌رسد.
- ۴۹ - کدام مورد، جزو ملاک‌های بنیادین در تعریف و تشکیل دولت – کشور محسوب نمی‌شود؟
- (۱) کمال سازمان‌بندی حکومتی
  - (۲) حاکمیت
  - (۳) شخصیت حقوقی
  - (۴) شناسایی بین‌المللی
- ۵۰ - در خصوص تحقیق و تفحص مجلس شورای اسلامی، کدام مورد درست است؟
- (۱) حق مزبور متعلق به نمایندگان نیست و صرفاً مجلس چنین اختیاری دارد.
  - (۲) اعمال این حق، منوط به درخواست حداقل ده نفر از نمایندگان است.
  - (۳) شامل امور مرتبط با قوه قضائیه نمی‌شود.
  - (۴) شامل شورای نگهبان می‌شود.
- ۵۱ - در کدام کشور، نظام انتخاباتی مجلس اول به صورت آمیخته (مختلط) است؟
- (۱) انگلستان
  - (۲) ایالات متحده آمریکا
  - (۳) آلمان
  - (۴) فرانسه
- ۵۲ - در قانون اساسی، در خصوص کدام گروه زین، بر اعمال تعیین مثبت تصريح نشده است؟
- (۱) کارگران
  - (۲) پناهندگان
  - (۳) زنان
  - (۴) روسیان
- ۵۳ - کدام مورد در خصوص نظارت شورای نگهبان بر انتخابات مجلس شورای اسلامی، صحیح است؟
- (۱) شامل کلیه مراحل انتخابات تا پیش از بررسی اعتبارنامه‌های نمایندگان در مجلس می‌شود.
  - (۲) صرفاً شامل مرحله بررسی اعتبارنامه نمایندگان در مجلس می‌شود.
  - (۳) صرفاً شامل مراحل بررسی صلاحیت‌ها و اعلام نتایج می‌شود.
  - (۴) شامل کلیه مراحل انتخابات می‌شود.
- ۵۴ - وتوی تعلیقی رئیس جمهور ایالات متحده آمریکا نسبت به مصوبات کنگره، در کدام مورد زیر، بلاذر می‌شود؟
- (۱) صرفاً با تأیید از راه همه‌پرسی
  - (۲) صرفاً تصویب اکثریت دوسرم مجلس سنا
  - (۳) صرفاً تصویب اکثریت دوسرم مجلس نمایندگان
  - (۴) تصویب اکثریت دوسرم هریک از دو مجلس سنا یا نمایندگان
- ۵۵ - اصل ۲۲ قانون اساسی که بر مصنونیت حیثیت، جان، مال، حقوق، مسکن و شغل از تعرض اشاره دارد، ناظر بر کدام دسته از حقوق بنیادین است؟
- (۱) حقوق مدنی و سیاسی
  - (۲) حقوق بشردوستانه
  - (۳) حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی
  - (۴) حقوق همبستگی
- ۵۶ - در مورد مدت کار و مزد معلولین، چه مقرراتی حاکم است؟
- (۱) تابع آیین‌نامه‌هایی است که توسط شورای عالی کار تدوین و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.
  - (۲) تابع آیین‌نامه‌های مصوب سازمان بهزیستی کشور و وزارت کار است.
  - (۳) مقررات خاصی نداشته و تابع عمومات قانون کار است.
  - (۴) تابع آیین‌نامه‌های مصوب وزیر کار است.

- ۵۷- کارگران کارگاهی که دارای ۵۰ نفر نیروی شاغل دائم است، کدامیک از تشکلهای زیر را قانوناً باید دارا باشند؟

- ۱) انجمن صنفی
- ۲) انجمن صنفی و شرکت تعاقنی مسکن
- ۳) شورای اسلامی کار
- ۴) شورای اسلامی کار و انجمن اسلامی

- ۵۸- وزارت کار برای تبعه بیگانه‌ای، پروانه کار در زمینه تأسیسات صادر کرده و کارفرما این فرد را در حوزه مالی به کار گرفته است. این عمل به موجب قانون کار، دارای چه حکمی است؟

- ۱) عمل، مجرمانه تلقی و کارفرما به مجازات نقدی از ۲۰ تا ۲۰۰ برابر حداقل مزد روزانه محکوم می‌شود.
- ۲) عمل، مجرمانه تلقی و کارفرما به مجازات حبس از ۹۱ روز تا ۱۸۰ روز محکوم می‌شود.
- ۳) وزارت کار با تذکر کتبی، کارفرما را به اصلاح موضوع خدمات ملزم می‌کند.
- ۴) تغییر موضوع خدمات، در طول اعتبار پروانه کار منع ندارد.

- ۵۹- پس از بازگشت کارگر از خدمت نظام وظیفه، در صورت حذف شغل و نبودن شغل مشابه، وضعیت قرارداد وی و مزایای متعلقه چگونه است؟

- ۱) مستعفی شناخته می‌شود و مشمول اخذ حق سنتات به ازای هر سال یک ماه آخرین مزد خواهد بود.
- ۲) به ازای هر سال بیانیه کار، ۴۵ روز آخرین مزد به وی پرداخت و رابطه خاتمه می‌یابد.
- ۳) قرارداد به حالت تعليق درآمده و در صورت تحقق شرایط کار، ادامه می‌یابد.
- ۴) می‌تواند تقاضای الزام کارفرما به ایجاد شغل مشابه را بنماید.

- ۶۰- اعلامیه سال ۲۰۰۸ سازمان بین‌المللی کار، کدام مسئله زیر را هدف قرار داده است؟

- ۱) آینده کار و کار شایسته
- ۲) عدالت اجتماعی و کار شایسته
- ۳) آینده کار در شرایط جهانی شدن

- ۶۱- در رابطه میان کارفرما و مدیر کارگاه، کدام مورد درست است؟

- ۱) در صورت وجود قرارداد پیمان مدیریت با کارفرما، مدیر کارگاه مشمول قانون مدیریت خدمات کشوری است.
- ۲) مدیر کارگاه، نماینده کارفرما محسوب شده و با جایگاه کارفرمایی مشمول قانون کار است.
- ۳) مدیر کارگاه، نماینده کارفرما محسوب شده و با جایگاه کارگری، مشمول قانون کار است.
- ۴) در صورت وجود قرارداد پیمان مدیریت با کارفرما، مدیر کارگاه مشمول قانون کار است.

- ۶۲- هدف سازمان بین‌المللی کار از تصویب اعلامیه اصول و حقوق بنیادین کار (۱۹۹۸)، کدامیک از موارد زیر بوده است؟

- ۱) تأکید به تعهد همه کشورهای عضو به اجرای معاوله‌نامه‌های مربوطه، صرف نظر از الحق یا عدم الحقیقت آنها
- ۲) تأکید به همه کشورهای عضو بر الحق به تمامی معاوله‌نامه‌های مربوطه و متعاقباً تعهد به اجرای آنها
- ۳) جلب توجه دولتها و سازمان‌های کارگری و کارفرمایی به اهمیت اجرای معاوله‌نامه‌های مربوطه
- ۴) تهییه سندي تعهدآور که به عنوان ضمیمه اساسنامه سازمان قرار گیرد.

- ۶۳- کدام مورد درخصوص بار اثباتی در دعاوی کار، درست است؟

- ۱) اثبات رابطه کار، با کارگر و اثبات میزان سابقه کار، با کارفرمایی.
- ۲) اثبات رابطه کار و میزان سابقه کار، با کارگر و اثبات پرداخت حقوق، با کارفرمایی.
- ۳) اثبات رابطه کار، با کارگر و اثبات میزان مزد و مزایای بالاتر از حداقل قانونی، با کارفرمایی.
- ۴) اثبات رابطه کار، با کارگر و اثبات میزان سابقه کار و عدم شمول مقررات قانون کار، با کارفرمایی.

۶۴- پیشنهاد هیئت حل اختلاف به انجمان صنفی کارگران و کارفرما در مورد اجرای مفاد پیمان دسته جمعی، مورد قبول طرفین قرار نگرفته است. تکلیف اداره کارگاه طبق قانون کار چیست؟

(۱) تصمیم‌گیری درخصوص نحوه اداره کارگاه، با هیئت حل اختلاف است.

(۲) درصورت لزوم، وزارت کار با تصویب هیئت وزیران، کارگاه را به حساب دولت اداره می‌کند.

(۳) رئیس اداره کار محل موظف است گزارش امر را جهت اخذ تصمیم، به هیئت تشخیص ارجاع دهد.

(۴) درصورت لزوم، هیئت وزیران می‌تواند کارگاه را به هر نحو مقتضی، به حساب کارفرما اداره کند.

۶۵- عیدی و پاداش کارگران در ازای یک سال سابقه کار، چه میزان است؟

(۱) شصت روز آخرین مزد

(۲) نود روز آخرین مزد بدون سقف پرداخت

(۳) شصت روز آخرین مزد تا سقف نود روز حداقل مزد روزانه

(۴) چهل و پنج روز آخرین مزد تا سقف شصت روز حداقل مزد روزانه

متون فقه جزایی (حدود، قصاص، دیات، قضاء و شهادات) – آیین دادرسی کیفری – حقوق جزای عمومی – حقوق جزای

اختصاصی – جرم‌شناسی:

۶۶- کدام مورد از متن زیر، استفاده می‌شود؟

«لا تسمع الدعوى المجهولة كشيءٍ أو ثواب، بل يضبط الأثمان بجنسها و نوعها و قدرها، و إن كان البيع و شبهه ينصرف إطلاقه إلى نقد البلد؛ لأنَّه إيجاب في الحال، وهو غير مختلف، والدعوى إخبار عن الماضي، وهو مختلف.»

(۱) موضوع دعوا نباید مردّ بین دو چیز باشد.

(۲) بیع متشكل از ایجاد و قبول است، اما در دعوا ایجاد و قبول وجود ندارد.

(۳) اگر موضوع دعوا پول نامعلومی باشد، نمی‌توان آن را حمل بر پول رایج کرد.

(۴) اگر موضوع دعوا پول نامعلومی باشد، باید، همانند ثمن در عقد بیع، حمل بر پول رایج شود.

۶۷- جمله «أشهدنا عدلان»، به چه معناست؟

«يشترط في قبول شهادة الفرع تعذر حضور شاهد الأصل و لا يشترط تعديل الفرع للأصل. نعم يعتبر تعينه. فلا تكفي «أشهدنا عدلان».»

(۱) دو عامل شهادت دادند.

(۲) دو عامل ما را شاهد گرفتند.

(۳) ما شاهد شهادت دو عامل بودیم.

(۴) شهادت می‌دهیم که دو عامل شهادت دادند.

۶۸- کدام مورد، از متن زیر استفاده می‌شود؟

«من نسب الزنا إلى غير المواجه فالحد للمنسوب إليه و يعزز للمواجه إنْ تضمن شتمه وأذاه.»

(۱) نسبت دادن زنا به مخاطب، ممکن است موجب حد و تعزیر شود.

(۲) در همه موارد، نسبت دادن زنا به غیرمخاطب، فقط موجب تعزیر است.

(۳) جمع حد و تعزیر ممکن نیست و درصورت ثبوت حد، تعزیر ساقط می‌شود.

(۴) نسبت دادن زنا به غیرمخاطب، ممکن است علاوه بر حد، موجب تعزیر هم شود.

- ۶۹- کدام مورد، از متن زیر استفاده می‌شود؟

«منع اعن قبول الشهادة العداوة الدينوية وإن لم تتضمن فسقاً. و تتحقق بأن يعلم منه السرور بالمساءة أو بالتقاذف. ولو كانت العداوة من أحد الجانيين اختصّ بالقبول الحالى منها، وإنّا لملك كلّ غريم ردّ شهادة العدل عليه بأن يقذفه وبخاصمه.»

(۱) شهادت مقدوف عليه قاذف، پذيرفته نمی‌شود.

(۲) تقاذف، از موجبات دشمنی و نپذیرفتن شهادت است.

(۳) دشمنی دینی، موجب تحقق فسق و نپذیرفتن شهادت است.

(۴) مديون می‌تواند با قذف کردن شخص عادل، شهادت او را رد کند.

- ۷۰- کدام مورد، از متن زیر استفاده می‌شود؟

«يجوز التوكيل في استيفاء القصاص. ولو عفى الموكيل فاستوفى الوكيل بعده قبل العلم فعلية الديمة. و يرجع بها على الموكيل لغروره بعدم إعلامه بالعفو. وهذا يتم مع تمكّنه من الإعلام، وإنّا فلا غرور.»

(۱) عفو موکل موجب بطلان وکالت است و وکیل در هیچ صورتی نمی‌تواند دیه را از موکل بگیرد.

(۲) وکیل در صورتی می‌تواند دیه را از موکل بگیرد که قصد استيفاء قصاص را به وی اطلاع داده باشد.

(۳) صرف اعلام نکردن عفو به وکیل، موجب فریب وکیل است و توافقی اعلام عفو به وکیل، شرط غرور نیست.

(۴) غرور در صورتی صدق می‌کند که موکل می‌توانسته عفو از قصاص را به وکیل اطلاع دهد و اطلاع نداده باشد.

- ۷۱- موضوع مسئله زیر چیست؟

«لو أقرّ واحد بقتله عمداً وأخر بقتله خطأ تخيراً الولي في تصديق من شاء منهما وإلزامه بموجب جنائيته.»

(۱) شخصی، اقرار به قتل عمد و شخص دیگر، اقرار به قتل خطأی کند.

(۲) اعتبار اقرار به قتل عمد یا خطأی، منوط به تصدقیق ولی دم است.

(۳) شخصی، ابتدا اقرار به قتل عمد و سپس، اقرار به قتل خطأی کند.

(۴) تعیین نوع قتل عمدى یا خطأی، به اختیار ولی دم است.

- ۷۲-

«لو اشترک في قتل الرجل نساء قتلن جمّع إن شاء الولي و يردّ عليهم ما فضل عن ديته. فلو كن ثلاثة فقتلهن ردّ عليهن

ديمة امرأة بينهن بالسوية. ولو قتل واحدة ردّ الباقيات على المقتولة ثلث ديتها و على الولي تصف دية الرجل.»

(۱) اگر ولی، یک زن را قصاص کند، دو زن باقی مانده باید ثلث دیه زن به مقتول و نصف دیه مرد به ولی رد کنند.

(۲) اگر ولی، یک زن را قصاص کند، دو زن باقی مانده باید ثلث دیه زن به مقتول بدھند و نصف دیه مرد بر عهده ولی است.

(۳) اگر قاتل، یک زن باشد، دو زن باقی مانده باید ثلث دیه زن به مقتول بدھند و نصف دیه مرد بر عهده ولی است.

(۴) اگر قاتل، یک زن باشد، دو زن باقی مانده باید ثلث دیه زن به مقتول و نصف دیه مرد به ولی رد کنند.

- ۷۳- با توجه به متن زیر، فریاد زدن بر سر شخص سالم، چه حکمی دارد؟

«الصائح بالطفل أو المجنون أو المريض مطلقاً أو الصحيح على حين غفلة يضمن في ماله ولو كان الصياغ بال الصحيح

الكامل على غير غفلة فلا ضمان.»

(۱) موجب ضمان عاقله است.

(۲) ممکن است موجب ضمان فریادزننده باشد.

(۳) در همه موارد، موجب ضمان فریادزننده است، هرچند که موجب ترس نشود.

(۴) فقط در صورتی موجب ضمان فریادزننده است که شخص سالم در حال غفلت باشد.

- ۷۴- با توجه به متن زیر، ابراء کننده چه کسی است؟

«الطبیب یضمن فی ماله ما یتلف بعلاجه. و لو أبراه المعالج من الجنایة قبل وقوعها فالاقرب الصحّة، لرواية السکونی ... : «من تطیب أو تبیطر فلیأخذ البراءة من ولیه وإنما ذکر الولی، لأنّه هو المطالب علی تقدیر التلف. و ظاهر العبارة أنَّ المبرئ المريض».»

(۱) مطابق با نظر مصنف و روایت، فقط بیمار

(۲) مطابق با نظر مصنف و روایت، فقط ولی

(۳) مطابق با نظر مصنف، بیمار و طبق روایت، ولی بیمار

(۴) مطابق با نظر مصنف، پزشک معالج و طبق روایت، ولی بیمار

- ۷۵- مقصود از «حد» در متن زیر چیست؟

«یشترط [فی قبول الشهادة بالزنا] اجتماعهم حال إقامتها دفعهً. و لو أقام بعضهم الشهادة فی غيبة الباقي حدوا و لم یرتقب الاتمام لأنَّه لا تأخير فی حد.»

(۲) همه حدود و در اینجا، حد قذف

(۴) حد زنا

(۱) همه حدود در اینجا، حد زنا

(۳) حد قذف و زنا

- ۷۶- کدامیک از موارد زیر، به نظر مصنف قوی تر است؟

«و حيث يجمع بين الجلد والرجم، فيبدأ بالجلد أولاً وجوباً لتحقيق فائدته ولا يجب الصبر به حتى يبرأ جلده على الأقوى، للأصل وإن كان التأخير أقوى في الرجم»

(۱) باید رجم را به تأخیر انداخت، تا فائده جمع تحقق یابد.

(۲) باید تا زمان بهبود یافتن پوست، رجم را به تأخیر انداخت.

(۳) باید رجم را به تأخیر انداخت، تا محکوم درد بیشتری تحمل کند.

(۴) واجب نیست تا زمان بهبود یافتن پوست، رجم را به تأخیر انداخت.

- ۷۷- براساس متن زیر، نوشیدن شراب خرماء چه حکمی دارد؟

«يُحَدَّ معتقد حلَّ النبیذ المتخذ من التَّمَرِ إذا شربه و لا يعذر فی الشَّبَهَةِ بالنسبة إلی الحد و إن إفادته درء القتل، لإطلاق النصوص الكثيرة بحد شاربه كالخمر، وأولى بالحد لو شربه محِّرماً له ولا يقتل أيضاً كالمستحل.»

(۱) فقط موجب حد است.

(۲) اگر با اعتقاد به حلیت آن باشد، فقط موجب حد ارتداد است.

(۳) ممکن است علاوه بر حد، مجازات ارتداد را هم در پی داشته باشد.

(۴) اگر با اعتقاد به حرمت آن باشد، موجب حد شرب خمر و حد ارتداد است.

- ۷۸- اشکال شارح بر مصنف در متن زیر چیست؟

«اللوث أمارة يظنّ بها صدق المدعى كشهادة العدل لا الصّبى و لا الفاسق أما جماعة النساء و الفساق فتفيد اللوث مع الظن». و يفهم منه أنَّ جماعة الصبيان لا يثبت بهم اللوث، و هو كذلك، إلَّا أنْ يبلغوا حدَ التّواتر. و المشهور حينئذ ثبوته بهم. و يشكل بأنَّ التّواتر يثبت القتل لأنَّه أقوى من البيينة، و اللوث يكفي فيه الظن، و هو قد يحصل بدون تواترهم.

(۱) از تواتر بچهها، لوث ثابت نمی شود.

(۲) از کلام مشهور استفاده می شود که بینه، قوی تر از تواتر است.

(۳) برای ثبوت لوث لازم نیست که گواهی بچهها به حد تواتر برسد.

(۴) از کلام مشهور استفاده می شود که با تواتر، قتل ثابت نمی شود.

- ۷۹ - با توجه به متن زیر، نکول در کدام مورد محقق می‌شود؟
إن نكل المنكر عن اليمين و عن ردّها على المدعى بأن قال: «أنا ناكل»، أو قال: «لا أحلف» عقيب قول الحاكم له: «احلف»، و «لاأرد»، ردت اليمين على المدعى بعد أن يقول الحاكم للمنكر: «إن حلفت، وإن جعلتك ناكلاً و ردت اليمين».

(۱) «سوگند نمی‌خورم».

(۲) «سوگند را [به مدعی] رد نمی‌کنم».

(۳) «من ناکل هستم» یا «سوگند نمی‌خورم» یا «سوگند را [به مدعی] رد می‌کنم».

(۴) «من ناکل هستم» یا «نه سوگند می‌خورم و نه سوگند را [به مدعی] رد می‌کنم».

- ۸۰ - براساس متن زیر، شاهد، ضامن چه مقدار است؟

«لو رجع الشاهد غرم النصف والمدعى لو رجع غرم الجميع، مع كونه قد قبضه، ولو فرض تسلّم الشاهد المال ثم رجع أمكن ضمانه الجميع إن شاء المالك، فيتخير المالك في التضمين.»

(۱) **المالک** می‌تواند به اختیار خود، وی را ضامن نصف یا تمام مال قرار دهد.

(۲) برحسب موارد، ممکن است ضامن تمام یا نصف مال باشد.

(۳) همواره، ضامن تمام مال است.

(۴) فقط، ضامن نصف مال است.

- ۸۱ - با توجه به متن زیر، کدام مورد در خصوص دزدیدن انسان حرّ، درست است؟

«لا يقطع سارق الحرّ فإن باعه، قيل: قطع. وعلى القولين لو لم يبعه لم يقطع، وإن كان عليه ثياب تبلغ النصاب، لثبوت يده عليها. فلم تتحقق سرقتهما. نعم لو كان صغيراً على وجه لا تتحقق له اليد اتجه القطع بالمال. و مثله سرقة الكبير بمتاعه وهو نائم.»

(۱) موجب حد سرقت نیست.

(۲) اگر صغیر باشد، موجب حد سرقت است.

(۳) حتی اگر فروخته نشود نیز، موجب حد سرقت است.

(۴) اگر کبیر باشد، در برخی موارد، موجب حد سرقت است.

- ۸۲ -

طبق نظر «اقوی» در متن زیر، دیه جنایت بر میّت باید در چه راهی صرف شود؟
«في قطع رأس الميت المسلمين مائة دينار. وهذه الديمة تصرف في وجوه القرب عن الميت. وهل يجوز قضاء دينه من هذه الديمة؟ وجهاً من عدم دخوله في إطلاق وجوه البر، ومن أن نفعه بقضاء دينه أقوى، ونفع عدم دخوله في البر، بل هو من أعظمها. وهذا أقوى.»

(۱) پرداخت دیون متوفی، منوط به این‌که ترکه وی برای پرداخت دیون کافی نباشد.

(۲) پرداخت دین بدھکاران از جمله دیون متوفی

(۳) امور خیر از جمله پرداخت دیون متوفی.

(۴) امور خیر غیر از پرداخت دیون متوفی.

- ۸۳ - بازپرس برای متهمی قرار وثیقه صادر می‌نماید. متهم مبادرت به معرفی وثیقه می‌نماید و بازپرس وثیقه را نمی‌پذیرد.
با این وصف، متهم حق اعتراض به کدام مورد را دارد؟

(۱) تنها اصل قرار وثیقه

(۲) حق اعتراضی ندارد.

(۳) تنها عدم پذیرش وثیقه

(۴) درصورتی که منتهی به بازداشت شود، نسبت به اصل قرار و عدم پذیرش وثیقه

- ۸۴- دادگاه اطفال و نوجوان، نوجوانی را محاکوم به نگهداری در کانون می‌کند. پس از گذران یک‌چهارم مدت، مجازات وی را یک‌چهارم کاهش می‌دهد. شاکی به این رأی اعتراض می‌کند. حکم رسیدگی به اعتراض چیست؟

۱) رأی قطعی است.

۲) رأی قابل تجدیدنظر در دادگاه تجدیدنظر است.

۳) اگر جرم درجه ۷ و ۸ باشد، قطعی و در غیراین صورت، قابل تجدیدنظر در دادگاه تجدیدنظر استان است.

۴) اگر رأی مبنی بر تخفیف، توسط دادگاه تجدیدنظر صادر شود، قطعی است و در غیراین صورت، قابل رسیدگی در دادگاه تجدیدنظر است.

- ۸۵- پسری ۱۶ ساله به نحو خطای مخصوص باعث کور شدن چشم دیگری می‌شود. در صورتی که این امر با بینه ثابت شود، دادسرا چه تصمیمی در خصوص پرداخت دیه خواهد گرفت؟

۱) قرار جلب به دادرسی برای عاقله و پسر صادر و پرونده پس از تأیید دادستان، با دستور او به دادگاه ارسال می‌شود.

۲) پرونده به نظر دادستان رسیده و با صدور کیفرخواست برای عاقله و پسر، توسط دادستان برای صدور حکم به دیه، به دادگاه ارسال می‌شود.

۳) قرار جلب به دادرسی برای عاقله صادر و پرونده پس از تأیید دادستان، با کیفرخواست به دادگاه ارسال می‌شود.

۴) پرونده به نظر دادستان رسیده و با دستور او برای صدور حکم به دیه، به دادگاه ارسال می‌شود.

- ۸۶- «الف» در دادگاه تهران مبنی به کلاهبرداری است و «ب» در اصفهان، متهمن به نگهداری عواید حاصل از آن جرم، با علم به مجرمانه بودن آن می‌باشد. اگر «الف» در تهران برائت گرفته و «ب» در اصفهان محاکوم شود، کدام مورد صحیح است؟

۱) مراتب به نظر رئیس دادگستری استان اصفهان رسیدم و هر دو پرونده، پس از ارجاع به شعبه هم‌عرض در اصفهان رسیدگی می‌شود.

۲) دیوان عالی کشور، هر دو رأی را با تجویز اعاده دادرسی نقض و برای رسیدگی توأمان به شعبه هم‌عرض در تهران ارسال می‌کند.

۳) «ب» می‌تواند از دیوان عالی کشور تقاضای اعاده دادرسی به جهت عدم تقصیر و بی‌گناه بودن نماید. پس از تجویز اعاده دادرسی، پرونده «ب» به شعبه هم‌عرض در تهران ارجاع می‌شود.

۴) از موارد اعاده دادرسی توسط دادستان مجری حکم و «ب» است که پس از تجویز اعاده دادرسی در دیوان عالی کشور، پرونده به شعبه هم‌عرض در اصفهان ارجاع می‌شود.

- ۸۷- هرگاه شخص ثالث، بعد از مرحله تجدیدنظر، نسبت به آن قسمت از رأی کیفری دادگاه تجدیدنظر استان که راجع به ردّ مال است، اعتراض کرده باشد، کدام مرجع باید به این اعتراض رسیدگی کند؟

۱) دعوای اعتراض ثالث، صرفاً در احکام حقوقی پذیرفته شده و شامل احکام کیفری نمی‌شود.

۲) مورد از موارد اعاده دادرسی بوده و در دیوان عالی کشور رسیدگی می‌شود.

۳) دادگاه تجدیدنظر با رعایت تشریفات آیین دادرسی مدنی

۴) دادگاه تجدیدنظر با رعایت تشریفات آیین دادرسی کیفری

- ۸۸- اعتراض به آرای صادره از سوی دادگاه‌های کیفری یک در خصوص اعسار از پرداخت دیه، در کدام مرجع قابل رسیدگی است؟

۱) دیوان عالی کشور

۲) دادگاه تجدیدنظر استان

۳) قطعی و غیرقابل اعتراض است.

۴) دادگاه کیفری یک صادرکننده رأی

-۸۹- کدام مورد درخصوص دادگاه صلح، صحیح است؟

- (۱) رسیدگی به کلیه جرائم در صلاحیت این دادگاه، مستقیماً و بدون نیاز به کیفرخواست انجام می‌شود.
- (۲) درصورت اختلاف بین دادگاه صلح و دادگاه کیفری یک، نظر دادگاه کیفری یک متبع است.
- (۳) حکم درخصوص جنبه خصوصی کلیه جرائم غیرعمد که توسط دادگاه صلح صادر شده باشد، قابل تجدیدنظرخواهی است.
- (۴) رسیدگی به جرائم تعزیری درجه ۷ و ۸، در صلاحیت این دادگاه است.

-۹۰- رسیدگی به جرائم انتخاباتی اعضای هیئت‌های اجرائی بخش و شهرستان، در صلاحیت کدام مراجع است؟

- (۱) مطلقاً دادگاه کیفری یک مرکز استان محل وقوع جرم (۲) مراجع حوزه قضایی مرکز استان محل وقوع جرم
- (۳) مراجع حوزه قضایی محل وقوع جرم (۴) مراجع حوزه قضایی تهران

-۹۱- هرگاه شاکی در مهلت قانونی در جرایم قابل‌گذشت، درخواست تجدیدنظر از رأی برائت نکند، حق تجدیدنظرخواهی دادستان چگونه خواهد بود؟

- (۱) دادستان ابتدا نظر شاکی را اخذ و آن را در تصمیم خود مدنظر قرار می‌دهد.
- (۲) دادستان ابتدا نظر شاکی را اخذ و درصورت اعلام صريح به عدم گذشت، حق تجدیدنظرخواهی دارد.
- (۳) این عدم درخواست، به مفهوم گذشت بوده و دادستان حق تجدیدنظرخواهی نخواهد داشت.
- (۴) مادامی که شاکی گذشت خود را غلام نکند، حق تجدیدنظرخواهی دادستان، به قوت خود باقی است.

-۹۲- کدامیک از قرارهای زیر در مورد اشخاص حقوقی، قابل صدور نیست؟

- (۱) ترک تعقیب (۲) فامین حواسته (۳) وثیقه (۴) بایگانی پرونده

-۹۳- درصورت اختلاف نظر بازپرس و دادستان در صدور قرار منع تعقیب و موقوفی تعقیب درخصوص اتهام قتل عمدى، حل اختلاف با دادگاه است. مرجع اعتراض به تصمیمهای دادگاه، کدام است؟

- (۱) هر دو مورد، دیوان عالی کشور
- (۲) هر دو مورد، دادگاه تجدیدنظر استان
- (۳) هر دو مورد، قطعی و غیرقابل تجدیدنظر و فراموشی است.
- (۴) قرار منع تعقیب، دیوان عالی کشور و قرار موقوفی تعقیب، دادگاه تجدیدنظر استان

-۹۴- رئیس دانشگاه دولتی شهرستانی در استان اصفهان، مرتکب جرمی شده است که فرماندار اصفهان، متهم به معاونت در آن جرم است. رسیدگی به اتهام آنها، در صلاحیت کدام دادگاه است؟

- (۱) دادگاه کیفری اصفهان
- (۲) دادگاه کیفری تهران

- (۳) فرماندار اصفهان، در صلاحیت دادگاه کیفری تهران و رئیس دانشگاه، در صلاحیت دادگاه کیفری اصفهان
- (۴) فرماندار اصفهان، در صلاحیت دادگاه کیفری تهران و رئیس دانشگاه، در صلاحیت دادگاه کیفری محل وقوع جرم

-۹۵- کدام مورد، صحیح است؟

- (۱) تعیین مصادیق مجازات تبعی در هیچ موردی، به حکم قاضی ممکن نیست.
- (۲) در هیچ صورت، مدت مجازات تکمیلی نمی‌تواند بیش از ۲ سال شود.
- (۳) در هیچ صورت، مدت آزادی مشروط نمی‌تواند بیش از ۵ سال شود.
- (۴) درصورت وجود جهات تخفیف، اقدامات تأمینی و تربیتی نوجوانان قابل تبدیل به اقدام دیگر است.

-۹۶- «الف» ۱۶ ساله، «ب» ۱۷ ساله را اکراه غیرقابل تحمل برای قتل «ج» می‌کند. «ب» «ج» را به قتل می‌رساند. در ضمن رسیدگی، کمال عقل «الف» و «ب» احراز نمی‌شود. دادگاه کدام مجازات را می‌تواند به ترتیب برای «الف» و «ب» تعیین نماید؟

- (۱) جزای نقدی - جزای نقدی
- (۲) حبس ابد - کانون اصلاح و تربیت
- (۳) حبس ابد - قصاص
- (۴) کانون اصلاح و تربیت - جزای نقدی

۹۷- شخص، مرتکب بیاحتیاطی منجر به دسترسی افراد فاقد صلاحیت به اطلاعات سری (با مجازات ۳ تا ۶ ماه حبس) شده است. کدام مورد نسبت به وی، مطلقاً ممنوع است؟

- (۱) تعویق صدور حکم
- (۲) اعمال مجازات جایگزین حبس
- (۳) تعليق اجرای مجازات
- (۴) مجازات تكمیلی

۹۸- در کدام مورد، شخص حقوقی قابل کیفر نیست؟

- (۱) نماینده قانونی در ارتکاب جرم به نام شخص حقوقی، اکراه شده باشد.
- (۲) نماینده قانونی شخص حقوقی، مرتکب جرم تعزیری درجه ۸ شده باشد.
- (۳) نماینده قانونی پس از ارتکاب جرم به نام شخص حقوقی، فوت کند.
- (۴) شاکی پس از شکایت از شخص حقوقی و نماینده قانونی، گذشت خود را از نماینده قانونی اعلام کند.

در خصوص تعليق اجرای مجازات کلاهبرداری و انتقال مال غیر، کدام مورد صحیح است؟

- (۱) در کلاهبرداری و انتقال مال غیر، تنها تعليق اجرای قسمتی از مجازات ممکن است.
- (۲) تنها مشروط به اینکه مبلغ آن از یکصد میلیون تومان بیشتر نباشد، جایز است.
- (۳) صرف نظر از میزان کلاهبرداری و انتقال مال غیر، مطلقاً جایز است.
- (۴) صرف نظر از میزان کلاهبرداری و انتقال مال غیر، مطلقاً ممنوع است.

۹۹- کدام مورد، درست است؟

- (۱) معاونت در شروع به جرم، قابل کیفر نیست.
- (۲) مبدأ مروز زمان جرم مستمر، از زمان آغاز رفتار مجرمانه است.
- (۳) تبانی در ارتکاب جرم علیه اموال، درصورت تحقق جرم اصلی، قابل کیفر نیست.
- (۴) در جرایم مقید، تنها درصورتی که مرتکب قصد نتیجه داشته باشد، جرم محقق می‌شود.

۱۰۰- کدام مورد، از ویژگی‌های مكتب تحقیقی نیست؟

- (۱) اعمال اقدامات تأمینی و تربیتی را نسبت به مجرمین پیشنهاد می‌نمود.
- (۲) مجرم را دارای اختیار کامل در ارتکاب رفتار مجرمانه می‌دانست.
- (۳) به جای جرم، بررسی مجرم را در محور توجه خود قرار داد.
- (۴) به شرایط اجتماعی برای ارتکاب جرم توجه داشت.

۱۰۱- تخفیف مجازات در کدام مورد، ممنوع است؟

- (۱) تعدد جرایم که شامل دو مجازات جایگزین حبس می‌شود، درصورتی که مجازات یکی از آنها بیش از شش ماه حبس باشد.
- (۲) در مجازات جرم قتل عمد که به جهت گذشت شاکی، به تعزیر تبدیل شده است.
- (۳) در ارتکاب جرم بیش از سه فقره که مشمول مقررات تکرار باشد.
- (۴) در جرایم مواد مخدر، درصورتی که مشمول تعدد جرم شود.

۱۰۲- «الف»، گروه مجرمانه‌ای برای انجام سرقت تشکیل داده است ولی اعضای گروه، پس از تهیه وسائل ارتکاب جرم و پیش از سرقت دستگیر شده‌اند. حکم «الف» چیست؟

- (۱) به مجازات تبانی برای ارتکاب جرم علیه اموال محکوم می‌شود.
- (۲) به حداقل مجازات شروع به سرقت محکوم می‌شود.
- (۳) به حداقل مجازات معاونت در سرقت محکوم می‌شود.
- (۴) به حداقل مجازات معاونت در شروع به سرقت محکوم می‌شود.

۱۰۴- قاضی برای یک نوجوان ۱۶ ساله به جهت ارتکاب جرم، مجازات خدمات عمومی رایگان تعیین کرده است. کدام مورد در این خصوص، صحیح است؟

(۱) دادگاه می‌تواند با توجه به وضع متهم، پس از گذراندن یک‌سوم مدت خدمات عمومی رایگان، آن را به اقامت در منزل در ساعت معین تبدیل کند.

(۲) دادگاه با توجه به گزارش‌های رسیده درخصوص وضع نوجوان، می‌تواند مدت را پس از صدور حکم، یک‌سوم تقلیل دهد.

(۳) درصورت عدم اجرای خدمات توسط نوجوان، مجازات تبدیل به کانون اصلاح و تربیت می‌شود.

(۴) قاضی می‌تواند پس از تعیین خدمات عمومی رایگان، اجرای آن را تعلیق نماید.

۱۰۵- اگر قاتل به جهت گذشت اولیای دم قصاص نشود و مجازات تعزیری برای او تعیین شود، مجازات تعزیری معاون به چه صورتی خواهد بود؟

(۱) تنها درصورت گذشت اولیای دم از معاون، به دو تا سه درجه کمتر از مجازات قاتل محکوم می‌شود.

(۲) تنها درصورت تقاضای معاون، به یک درجه کمتر از مجازات قاتل محکوم می‌شود.

(۳) به یک یا دو درجه کمتر از مجازات قاتل محکوم می‌شود.

(۴) به حبس تعزیری درجه دو یا سه محکوم می‌شود.

۱۰۶- «الف» محکوم به شش ماه حبس بابت خیانت در امانت شده است. حکم انتصاب وی به عنوان بخشدار یک بخش چیست؟

(۱) تنها درصورتی که خیانت در امانت نسبت به مال دولتی باشد، ممنوع است.

(۲) درصورتی که خیانت در امانت نسبت به مال دولتی باشد، ممنوع است.

(۳) مجاز است.

(۴) ممنوع است.

۱۰۷- دروغ در کدام مورد، جرم است؟

(۱) دو تن شهادت‌نامه‌ای کتبی تنظیم کنند و به دروغ بنویسند که «الف» ده سکه به «ب» امانت داده است و شهادت‌نامه را به دادسرا بدهند.

(۲) کسی که در جلسه‌ای، دیگری را به دروغ خطاب کند که یکبار در حین رانندگی به خودروی وی زده و سپس با آنکه دیده به خودرو آسیب جدی وارد شده، از صحنه تصادف فرار کرده است.

(۳) کسی که مقاله‌ای را تماماً خود بنویسد و نام دو تن دیگر را در کنار نام خود، به دروغ به عنوان نویسنده قید کند.

(۴) دانشجویی که تلفنی به پدر هم‌اتفاقی خود به دروغ بگوید که وی روز خود را با تماشای فیلم‌های غیراخلاقی سپری می‌کند.

۱۰۸- کدام یک از رفتارهای زیر، جرم است؟

(۱) عدم گزارش تقلب در آزمون سراسری توسط هر شخص مطلع

(۲) تحریک دختر نوجوان به ازدواج، در حالی که زیر ۱۸ سال است.

(۳) برقراری ارتباط با طفل و نوجوان در فضای مجازی بدون اذن والدین، توسط بزرگسالان

(۴) خرید و فروش داروهای سقط جنین خارج از سامانه مربوطه و بدون نسخه پزشک

۱۰۹- فردی، عمدتاً به قصد سقط جنین ۹ ماهه زنی، او را مورد ضرب و جرح قرار داده و موجب نابینا شدن مادر و وضع حمل پیش از موعد می‌گردد. نوزاد نیز بعد از دو هفته از تاریخ تولد به علت ضربات سابق، فوت می‌کند. نوع جناحت مناسب به جانی و مجازات او چیست؟

(۱) نسبت به مادر و نوزاد، شبه‌عمد مستوجب پرداخت دیه است.

(۲) نسبت به مادر، جناحت عمدی مستوجب قصاص و در مورد نوزاد، قتل عمدی مستوجب قصاص است.

(۳) نسبت به مادر، جناحت عمدی مستوجب قصاص و در مورد نوزاد، قتل شبه‌عمدی مستوجب پرداخت دیه است.

(۴) نسبت به مادر، شبه‌عمد و مستوجب پرداخت دیه بهدلیل عدم وجود قصد نتیجه و در مورد نوزاد، قتل خطای محض است.

- ۱۱۰- حکم جنایت بر شخصی که در حالت اغما است، چیست؟

- (۱) جنایت بر میت
- (۲) جنایت بر شخص هوشیار
- (۳) جنایت در حال حیات غیرمستقر
- (۴) چنانچه از اغما خارج شود، جنایت بر فرد عادی

- ۱۱۱- إفشاء همسر نابالغ در اثر مقاربت جنسی، موجب چه ضمانی است؟

- (۱) مهرالمثل - دیه کامل زن - نفقة تا زمان بلوغ زوجه
- (۲) تمام مهر - أرش البکاره - نفقة تا زمان بلوغ زوجه
- (۳) مهرالمثل - أرش البکاره - نفقة تا زمان فوت زوجه
- (۴) تمام مهر - دیه کامل زن - نفقة تا زمان فوت یکی از زوجین

- ۱۱۲- آفایان «الف»، «ب»، «ج»، مرتكب ضرب و جرح عمدى منتهى به فوت «د» شده‌اند. علت فوت، ضربه چاقوی یکی از سه نفر بوده، لکن امکان تعیین ضارب چاقو وجود ندارد. پرونده از نظر قانونی، چه حکمی دارد؟

- (۱) قصاص ملاظط و حکم به پرداخت دیه می‌شود.
- (۲) اولیای دم می‌توانند یکی از سه نفر را انتخاب و قصاص کند.
- (۳) اولیای دم می‌توانند یکی از سه نفر را انتخاب و از او دیه بگیرند.
- (۴) یکی از متهمین به قید قرعه انتخاب می‌شود و اولیای دم، حق قصاص یا گرفتن دیه از او را دارد.

- ۱۱۳- کدام مورد، مجازات انتقال مال غیر را دارد؟

- (۱) اجازه دادن به مهمانان جهت استفاده از منزل همسایه برای استراحت، بدون اجازه همسایه
- (۲) تصاحب مال دولت که به جهت انجام وظیفه به کارمند سپرده شده است.
- (۳) کرایه دادن خودروی دیگری بدون اجازه مالک
- (۴) اجاره دادن خانه مولی‌علیه توسط ولی

- ۱۱۴- آفایان «الف» و «ب» با ضرباتی به قصد قتل «ج» و «د»، مرتكب قتل «ج» و «د» شده‌اند، لکن دقیقاً مشخص نیست که هر مقتولی، به دست چه کسی کشته شده است. اولیای دم «ج» از قصاص گذشتند اگرده‌اند. حکم پرونده چیست؟

- (۱) حق قصاص اولیای دم «د» هم ساقط شده و تبدیل به دیه می‌شود.
- (۲) اولیای دم «د» می‌توانند به قید قرعه «الف» یا «ب» را قصاص کنند.
- (۳) اولیای دم «د» می‌توانند هر دوی «الف» و «ب» را با پرداخت فاضل دیه، قصاص کنند.
- (۴) به جهت معلوم نبودن قاتل و گذشت اولیای دم «ج»، قصاص و دیه از «الف» و «ب» ساقط می‌شود.

- ۱۱۵- «الف» و «ب» مبادرت به انجام مانور متقلبانه نسبت به «ج» می‌نمایند و قرار می‌گذارند پس از فریب «ج»، پول به حساب «ب» واریز شود. «ج» فریب خورده و مبلغی را به حساب «ب» واریز می‌کند. «الف» و «ب» به ترتیب مرتكب چه جرمی (جرائمی) شده‌اند؟

- (۱) کلاهبرداری - کلاهبرداری و پولشویی
  - (۲) کلاهبرداری - کلاهبرداری و پولشویی
  - (۳) کلاهبرداری و پولشویی - کلاهبرداری و پولشویی
  - (۴) کلاهبرداری و پولشویی - کلاهبرداری و پولشویی
- ۱۱۶- در کدام جرم، اعمال حداقل یک مورد از مجازات‌های تکمیلی محرومیت از حقوق اجتماعی الزامی است؟
- (۱) جرایم علیه امنیت ملّی
  - (۲) پولشویی
  - (۳) تأمین مالی تروریسم

- ۱۱۷- «الف» مبادرت به صدور چک می‌نماید و سپس در زمان سرسید چک، به بانک اعلام سرقت چک را نموده و به این جهت، گواهی عدم پرداخت صادر می‌شود. وی مرتکب کدام جرم (جرایم) زیر شده است؟

- (۱) صدور چک بلا محل و اعلام خلاف واقع به مرجع رسمی
- (۲) صدور چک بلا محل و شهادت کذب نزد مقام رسمی
- (۳) تنها صدور چک بلا محل
- (۴) صدور چک بلا محل و سوءاستفاده از حق

- ۱۱۸- «الف» لپتاپ خود را به «ب» می‌سپارد. «ب»، سامانه او را باز کرده و با هک گذر واژه سیستم، وارد آن شده و عکس‌های «الف» را برای «ج» ارسال می‌کند. «ج» نیز با اطلاع از این امر، عکس‌ها را ذخیره می‌کند. «ب» و «ج» به ترتیب، مرتکب چه جرمی (جرایمی) شده‌اند؟

- (۱) دسترسی غیرمجاز و تخریب رایانه‌ای - هیچ جرمی
- (۲) دسترسی غیرمجاز و سرقت رایانه‌ای - سرقت رایانه‌ای
- (۳) دسترسی غیرمجاز و سرقت رایانه‌ای - هیچ جرمی
- (۴) سرقت رایانه‌ای - سرقت رایانه‌ای

- ۱۱۹- در مطالعات جرم‌شناسی، «برپایخت اجتماعی جرم» به چه معناست؟

- (۱) جرم، رفتاری است که به دیگران صدمه بزند.
- (۲) جرم، نتیجه تأثیر گروه‌های قدرتمند بر فرایند جرم‌انگاری است.
- (۳) جرم، چیزی است که افراد جامعه، آن جرم می‌دانند و به آن باور دارند.
- (۴) جرم، نتیجه شکست گروه‌های اجتماعی در دستیابی به اهداف خود است.

- ۱۲۰- کدام مورد درخصوص روش مطالعات مبتنی بر خوداظهاری، نادرست است؟

- (۱) خوداظهاری، ابزار جمع‌آوری اطلاعات کمی و کیفی در مورد تجربه شخصی افراد از بزهکاری است.
- (۲) استفاده از روش خوداظهاری، در جرایم دارای بزهکاری فردی امکان پذیر است.
- (۳) روش خوداظهاری، امکان آزمون نظریه‌های جرم‌شناسی را فراهم می‌کند.
- (۴) اعتبار روش خوداظهاری، به میزان صداقت پاسخگویان بستگی دارد.

- ۱۲۱- کدام نظریه جرم‌شناسی، بر نقش طراحی بافت مسکونی در پیشگیری از جرم تأکید دارد؟

- (۱) فضای قابل دفاع
- (۲) بی‌سامانی اجتماعی
- (۳) پنجره‌های شکسته
- (۴) نوم‌شناسی انسانی

- ۱۲۲- کدام مورد درباره جرم‌شناسی فرهنگی، درست است؟

- (۱) شاخه‌ای از جرم‌شناسی علت‌شناسانه است و براساس آن، جرم محصول و نتیجه نظامهای بازنمایی است.
- (۲) شاخه‌ای از جرم‌شناسی جریان اصلی است و براساس آن، جرم به جزئی از فرهنگ مجرمانه تبدیل می‌شود.
- (۳) شاخه‌ای از جرم‌شناسی انتقادی است و براساس آن، رسانه‌ها نقش مهمی در فرایند معنادهی به جرم دارند.
- (۴) شاخه‌ای از جرم‌شناسی انتقادی است و براساس آن، رفتارهای مجرمانه به واسطه خلافه‌نگی در جامعه ایجاد می‌شوند.

- ۱۲۳- تخفیف مجازات مرتکب به دلیل «... رفتار و گفتار تحریک‌آمیز بزهکاری»، در قانون مجازات اسلامی، جلوه‌ای از کدام شاخه بزهکاری است؟

- (۱) انتقادی
- (۲) بالینی
- (۳) حمایتی
- (۴) علمی

- ۱۲۴- مجرم جنسی محکوم به حبس، دو هفته بعد از آزادی از زندان، به دلیل تکرار جرم جنسی دوباره دستگیر می‌شود. براساس نظریه برچسب‌زنی، کدام مورد درست است؟

- (۱) مرتکب به دلیل انگ مجرمانه، در صدد انتقام از جامعه برمی‌آید.
- (۲) مجرم، از سوی جامعه منحرف تلقی شده و این نقش را پذیرفته است.
- (۳) مجرم، بزهکاری را روشی جایگزین برای دستیابی به اهداف خود می‌داند.
- (۴) به دلیل برچسب مجرمانه، مرتکب مسئولیت عمل مجرمانه خویش را نمی‌پذیرد.

۱۲۵- «الف» بعد از ارتکاب قتل عمدى، بزهديده را شايسته بزهديگى به جهت نوع رفتارش تصور مى‌کند. اين تصور، براساس کدام نظرية تحليل پذير است؟

- (۱) معاشرت‌های ترجيحي
- (۲) تعارض فرهنگ‌ها
- (۳) فعالیت روزانه
- (۴) فنون خنثی‌سازی

۱۲۶- از دیدگاه آسيب اجتماعي‌شناسي (زميولوژي)، کدام مورد، از مهم‌ترین ايرادات جرم‌شناسي کلاسيك است؟

- (۱) محدود شدن به تعريف قانوني جرم
- (۲) تأكيد صرف بر اقدامات تأميني و تربيري
- (۳) عدم پذيرش مسئوليت كيفري مرتكب
- (۴) نسبی دانستن مسئوليت كيفري

۱۲۷- براساس نظرية تضاد، کدام مورد صحيح است؟

- (۱) جرم محصول تضادهای سياسي و فرهنگی در جامعه است.
- (۲) جرم محصول تعارض اقتصادي در جامعه است.
- (۳) جرم حاصل تضاد جنسیتی در جامعه است.
- (۴) بين جرم و قدرت رابطه معکوس وجود دارد.

۱۲۸- کدام مورد، در زمرة روش‌های کيفي جمع‌آوري داده‌های تحقيق در جرم‌شناسي محسوب نمي‌شود؟

- (۱) مصاحبه‌های عميق و گروهي
- (۲) تحليل محتوا و تحليل گفتمان
- (۳) نيمرخ‌شناسي
- (۴) مشاهده

۱۲۹- پيش‌بياني فرایند ارجاع پرونده از سوي دادگاه صلح به شورای حل اختلاف مستقر در دادگاه و رسيدگي و صدور حكم از سوي قاضي دادگاه صلح در صورت عدم حصول سازش (قانون شورای حل اختلاف مصوب ۱۴۰۲)، رعایت کدام‌يک از اصول عدالت ترميمی را نادیده می‌گيرد؟

- (۱) محترمانه بودن محتواي گفتگوهای ترميمی
- (۲) نظرارت قضائي بر توافق‌های ترميمی
- (۳) توافق قدرت ميان طرفين دعوي
- (۴) رضایت طرفين

۱۳۰- براساس نظرية فشار رابت مرتون، در کدام‌يک از واکنش‌ها در برابر فشار، اهداف فرهنگی جامعه پذيرفته می‌شود؟

- (۱) نوآوري
- (۲) مناسك‌گرایي
- (۳) طغيان‌گری
- (۴) انزواگرایي

حقوق بین‌الملل عمومی - حقوق سازمان‌های بین‌المللی:

۱۳۱- مهم‌ترین شرط در جلب رضايت، به عنوان يكى از شيووهای جبران خسارت چيست؟

- (۱) قصور فاحش در نقض تعهد بین‌المللی رخ داده باشد.
- (۲) پرداخت غرامت انجام نگرفته باشد.
- (۳) نقض تعهد مستمر بوده باشد.
- (۴) تحقييرآمizer نباشد.

۱۳۲- کدام مجازات زير، از دیدگاه حقوق بشر، اصولاً قابل ايراد نيسست؟

- (۱) نفي بلد
- (۲) سلب تابعیت
- (۳) حبس ابد
- (۴) اعدام

۱۳۳- در اساسنامه کدام‌يک از محاكم كيفري زير، علاوه‌بر جنایات بر ضد بشریت، «جرائم شکنجه» نيز جداگانه لحاظ شده است؟

- (۱) دادگاه ويژه كيفري سيرالئون
- (۲) شب فوق العاده آفریقايی
- (۳) دادگاه بین‌المللی كيفري برای یوگسلاوی سابق
- (۴) محکمه عالي كيفري عراق

۱۳۴- مسئولیت کیفری اشخاص حقوقی در حقوق بین‌الملل، در کدام اسناد بین‌المللی پذیرفته شده است؟

- ۱) کنوانسیون‌های ۲۰۰۳ ملل متحده در مورد جنایات سازمان‌یافته فرامانی و اساسنامه دادگاه بین‌المللی کیفری برای رواندا
- ۲) کنوانسیون‌های ۲۰۰۰ ملل متحده در مورد جنایات سازمان‌یافته فرامانی و ۲۰۰۳ در مورد فساد
- ۳) کنوانسیون ۲۰۰۰ ملل متحده در مورد جنایات سازمان‌یافته فرامانی و ۱۹۸۴ منع شکنجه
- ۴) کنوانسیون‌های ۲۰۰۳ در مورد فساد و ۱۹۹۹ تأمین مالی تروریسم

۱۳۵- در قضیه کدام کشتی، کانال سوئز به مثابه تنگه بین‌المللی لحاظ شده است؟

- ۱) ادریان ۱
- ۲) کاپ مالیس
- ۳) لوتوس
- ۴) ویمبلدون

۱۳۶- در اجرای کدام دسته از مقررات حقوق بین‌الملل، شرط «عمل متقابل» نباید لحاظ شود؟

۱) فقط حقوق بشر

۲) فقط حقوق بشردوستانه

۳) حقوق بشر و حقوق بشردوستانه

۴) حقوق بشر و حقوق بشردوستانه، فقط در زمان مخاصمات مسلحانه

۱۳۷- در کدام یک از محاکم کیفری بین‌المللی، جنایت «نسل‌کشی» (زنوسید) پیش‌بینی نشده است؟

- ۱) دادگاه ویژه لیبان
- ۲) دادگاه ویژه سیرالشون
- ۳) محکمه عالی کیفری عراق
- ۴) دادگاه بین‌المللی کیفری برای رواندا

۱۳۸- چه معیارهایی برای لحاظ نمودن پدیده‌ای به عنوان تابع حقوق لازم هستند؟

- ۱) شناخت سایر تابعان بر ب Roxورداری از اهلیت دارا شدن حق و تکلیف
- ۲) اهلیت دارا شدن حق و تکلیف و اجرای آنها
- ۳) اهلیت به اجرا گذاردن حق و تکلیف
- ۴) اهلیت دارا شدن حق و تکلیف

۱۳۹- اولین اصلی که حقوق بین‌الملل دیپلماتیک حول محور آن شکل گرفته است، چیست؟

- ۱) حمایت دیپلماتیک
- ۲) رضایت دولت‌های فرستنده و پذیرنده
- ۳) مصونیت دیپلماتیک
- ۴) نزاكت بین‌المللی

۱۴۰- کدام اقدام ناقض حقوق بین‌الملل بشردوستانه، در زمرة اعمال تروریستی نیز قرار می‌گیرد؟

- ۱) اشغال
- ۲) اخراج جمعیت غیرنظامی
- ۳) گروگان‌گیری
- ۴) شکنجه

۱۴۱- مبنای اعلامیه توضیحی ایران در مورد رأی مثبت خود نسبت به قطعنامه مجمع‌عمومی سازمان ملل متحده راجع به درگیری‌های نظامی در غزه در سال ۲۰۲۳، کدام است؟

۱) عدم توازن قطعنامه

۲) لزوم رعایت اصل تناسب

۳) عدم شناسایی رژیم اشغالگر قدس

۴) محفوظ شمردن حق توسل به زور در مقابل اشغال

۱۴۲- کدام یک از دولت‌های ناشی از فروپاشی سوری، طبق قطعنامه مجمع‌عمومی سازمان ملل متحده، از وضعیت «بی‌طرفی» ب Roxوردار شده است؟

- ۱) تاجیکستان
- ۲) ترکمنستان
- ۳) قرقیزستان
- ۴) مولدایی

- ۱۴۳-** در کدام نظریه در باب شناسایی، دولت به مثابه «مجموعه‌ای از روابط» لحاظ می‌شود؟
- ۱) اثر عملی شناسایی
  - ۲) شناسایی اعلامی
  - ۳) شناسایی تأسیسی
  - ۴) شناسایی مبتنی بر قدرت «دولت شناسایی کننده»
- ۱۴۴-** کدام مورد با ادعای ارگامنس بودن قاعده موضوع اختلاف نزد دیوان بین‌المللی دادگستری، اقامه نشده است؟
- ۱) مسائل مربوط به تعهد به محاکمه یا استرداد (بلژیک علیه سنگال)
  - ۲) اعمال کنوانسیون بین‌المللی محو کلیه اشکال تبعیض نژادی (گامبیا علیه میانمار)
  - ۳) ادعای ژنوسید طبق کنوانسیون پیشگیری و مجازات جنایت ژنوسید (اوکراین علیه روسیه)
  - ۴) اعمال کنوانسیون منع شکنجه و سایر رفتارها و مجازات‌های ظالمانه، غیرانسانی و ترذیلی (کانادا و هلند علیه سوریه)
- ۱۴۵-** کدام مورد در خصوص برجام، درست است؟
- ۱) با خروج ایالات متحده از برجام در سال ۲۰۱۸، این سند فاقد اعتبار حقوقی است.
  - ۲) برجام تاریخ انقضایدارد و حیات آن به عنوان سندی مستقل از قطعنامه ۲۲۳۱ ادامه خواهد داشت.
  - ۳) پس از ۱۵ سال از تاریخ تصویب قطعنامه ۲۲۳۱، موضوع برنامه هسته‌ای ایران از دستور کار شورای امنیت خارج می‌شود.
  - ۴) با انعقاد برجام، ایران منعدهد به تصویب پروتکل الحاقی به معاهده عدم گسترش هسته‌ای در سال پنجم اجرای برجام شده است.
- ۱۴۶-** کدام مورد، از دستور کار کمیسیون حقوق بین‌الملل خارج شده و نتایج نهایی آن، منتشر شده است؟
- ۱) اصول کلی حقوق
  - ۲) موافقتنامه‌های بین‌المللی غیرالازام‌آور
  - ۳) مصونیت مقامات دولتی از صلاحیت کیفری خارجی
  - ۴) شناسایی و پیامدهای حقوقی هنجارهای آمره حقوق بین‌الملل عام
- ۱۴۷-** در کدام قضیه، ایالات متحده به نقض برخی از تعهدات معاهده مودّت در برابر ایران محکوم شده است؟
- ۱) برخی اموال ایران
  - ۲) نقض‌های ادعایی مصونیت دولت
  - ۳) حادثه ۳ جولای ۱۹۸۸ موسوم به قضیه ایرباس
  - ۴) برخی نقض‌های ادعایی معاهده مودّت
- ۱۴۸-** کدام مورد در خصوص رأی ۳۰ مارس ۲۰۲۳ دیوان بین‌المللی دادگستری در قضیه برخی اموال ایران، درست است؟
- ۱) ادعای بانک مرکزی، به دلیل شمول مرور زمان، از سوی دیوان پذیرفته نشد.
  - ۲) ادعای عدم طی مراحل داخلی جبران خسارت، از سوی دیوان پذیرفته شد.
  - ۳) ادعای نقض آزادی تجارت، مورد پذیرش قرار نگرفت.
  - ۴) ادعای سوءاستفاده از حق، مورد پذیرش قرار نگرفت.
- ۱۴۹-** ایران در کدام مورد، درخواست صدور دستور موقت از دیوان بین‌المللی دادگستری نموده است؟
- ۱) سکوهای نفتی
  - ۲) برخی اموال ایران
  - ۳) نقض‌های ادعایی معاهده مودّت
- ۱۵۰-** ایران در اعلامیه پذیرش صلاحیت اجباری دیوان در ژوئن ۲۰۲۳، کدام مورد را به عنوان موضوع دعاوى داخل در صلاحیت دیوان پذیرفته است؟
- ۱) اختلافات دریابی و سرزمنی
  - ۲) مصونیت دولت
  - ۳) مصونیت کارکنان دولت از صلاحیت کیفری خارجی
  - ۴) مصونیت‌های دیپلماتیک

۱۵۱- دیوان بین‌المللی دادگستری در کدام مورد، برای نخستین بار، اصل اولویت منشور ملل متحد بر سایر توافقات بین‌المللی را در طبقه‌بندی قواعد رفتاری بین‌المللی مطرح کرد؟

(۱) رأی لاکربی (۱۹۹۸)

(۲) نظر مشورتی آفریقای جنوب غربی (۱۹۶۶)

(۳) نظر مشورتی جبران خسارات مأمورین سازمان ملل متحد (۱۹۴۹)

(۴) رأی فعالیت‌های نظامی و شبہ‌نظامی در نیکاراگوئه (۱۹۸۶)

۱۵۲- به موجب کنوانسیون مصونیت دولت‌ها و اموال آنها در سال ۲۰۰۴، محاکم داخلی دولت‌ها، تحت چه شرایطی برای رسیدگی به شبہ‌جرم‌های دولت‌های خارجی، صلاحیت خواهند داشت؟

(۱) شبہ‌جرم غیرعمدی بوده و در سرزمین دولت محل دادگاه رخ داده باشد.

(۲) شبہ‌جرم در سرزمین دولت محل دادگاه رخ داده و مرتكب در هنگام ارتکاب، در آن سرزمین حاضر باشد.

(۳) شبہ‌جرم در سرزمین دولت محل دادگاه رخ داده باشد، اما در مورد ارتکاب جنایات بین‌المللی، دادگاه‌های داخلی به موجب اصل صلاحیت جهانی، صلاحیت خواهند داشت.

(۴) در جنایات شکنجه، قتل فراظایی، گروگان‌گیری، خرابکاری در هوایپما و حمایت از تروریسم، دادگاه‌های داخلی صرف‌نظر از محل ارتکاب، صلاحیت رسیدگی خواهند داشت.

۱۵۳- کدام‌یک، نظر دیوان بین‌المللی دادگستری در قضیه برخی از اموال ایران در مورد بانک مرکزی ایران است؟

(۱) خرید اوراق قرضه توسط بانک مرکزی ایران را بخشی از وظایف حاکمیتی این بانک دانست و از احراز صلاحیت خود برای رسیدگی به توقيف برخی از سپرده‌های این بانک توسط آمریکا خودداری کرد.

(۲) بانک مرکزی ایران را یک شرکت در معنای معاهدۀ مودّت میان آمریکا و ایران دانست و صلاحیت خود را برای رسیدگی به توقيف برخی از سپرده‌های این بانک توسط آمریکا احراز کرد.

(۳) بانک مرکزی ایران را یک شرکت در معنای معاهدۀ مودّت میان آمریکا و ایران دانست و به دلیل خروج آمریکا از معاهدۀ مودّت، صلاحیت خود را برای رسیدگی به پرونده احراز نکرد.

(۴) خرید اوراق قرضه توسط بانک مرکزی ایران را جزو اعمال تجاری این بانک دانست و رأی به عدم مصونیت این بانک برای اعمال مزبور داد.

۱۵۴- جایگاه ورود خسارت به دولت قربانی نقض تعهدات بین‌المللی در تحقق مسئولیت بین‌المللی دولت‌ها چیست؟

(۱) ورود خسارت جزو ارکان مسئولیت بین‌المللی است، زیرا هدف نظام مسئولیت بین‌المللی دولت مائید هر نظام مسئولیت مدنی، جبران خسارت زیان دیده است.

(۲) اصولاً ورود خسارت جزو ارکان مسئولیت بین‌المللی نیست، اما گاهی به محتوای قاعده اولیه بستگی دارد.

(۳) ورود خسارت شدید، جزو ارکان مسئولیت بین‌المللی دولت‌ها برای اعمال منع‌نشده بین‌المللی است.

(۴) در صورت عدم ورود خسارت، دولت زیان دیده نمی‌تواند مدعی دریافت خسارت بین‌المللی باشد.

۱۵۵- تسری آثار قواعد آمره حقوق بین‌الملل عام به کدام حوزه حقوق بین‌الملل، پذیرفته شده است؟

(۱) حقوق سازمان‌های بین‌المللی و صلاحیت دیوان‌های بین‌المللی

(۲) حقوق سازمان‌های بین‌المللی و حقوق مسئولیت بین‌المللی دولت‌ها

(۳) حقوق مسئولیت بین‌المللی دولت‌ها و حقوق بین‌الملل محیط زیست

(۴) حقوق مصونیت دولت و سران آن و حقوق مسئولیت بین‌المللی دولت‌ها

۱۵۶- ارزیابی آثار زیست‌محیطی فعالیت‌های دارای آثار احتمالی فرامرزی به کدام مورد اشاره دارد؟

(۱) اصل کلی حقوق

(۲) قاعده معاهداتی

(۳) قاعده حقوق بین‌الملل عام

(۴) اصل حقوق بین‌الملل محیط زیست

۱۵۷ - کدام مورد، بیان کننده الزامات کنوانسیون وین حقوق معاهدات درخصوص شرط بر معاهدات است؟

- ۱) شرط به خودی خود، مقررات معاهده را برای سایر طرفهای معاهده تعديل می‌نماید.
- ۲) در مردمی که معاهده سند مؤسس یک سازمان بین‌المللی باشد، شرط باید توسط همه اعضای معاهده مورد پذیرش قرار گیرد.

۳) به جز در مواردی که معاهده نحوه دیگری را مقرر نماید یا روی نحوه دیگری توافق شده باشد، انصاف از شرط، بلافاصله در مورد دیگر کشورهای متعاهد، واجد اثر حقوقی است.

۴) در مردمی که از تعداد محدود کشورهای مذاکره کننده و نیز موضوع و هدف معاهده معلوم شود که جاری بودن معاهده در کلیت آن نسبت به تمام کشورهای طرف معاهده، شرط ضروری هریک از آنها برای التزام در قبال متعاهده است، شرط باید مورد قبول همه طرفهای متعاهده باشد.

۱۵۸ - درباره روابط دو نظام بین‌المللی حقوق بشر و حقوق بشردوستانه، کدام مورد درست است؟

۱) نظام حقوق بشر، نظام حقوقی عام حاکم بر زمان صلح و نظام حقوق بشردوستانه، نظام حقوقی خاص حاکم بر دوران درگیری‌های مسلحه هستند؛ اعمال قواعد حقوق بشر در دوران درگیری‌های مسلحه باید در چارچوب نظام بشردوستانه تفسیر شود.

۲) نظام حقوق بشر، نظام حقوقی عام حاکم بر زمان صلح و نظام حقوق بشردوستانه، نظام حقوقی خاص حاکم بر دوران درگیری‌های مسلحه هستند؛ اعمال قواعد حقوق بشردوستانه در دوران صلح و در چارچوب نظام حقوق بشر باید تفسیر شود.

۳) نظام حقوق بشردوستانه، نظام حقوقی عام و نظام حقوق بشر، نظام حقوقی خاص هستند که هر دو نظام، هم در زمان صلح و هم در دوران درگیری‌های مسلحه قابلیت اعمال دارند.

۴) هر دو بخشی از نظام حقوق بین‌الملل عام هستند اما نظام حقوق بشر، صرفاً در زمان صلح و نظام حقوق بشردوستانه، در زمان درگیری‌های مسلحه قابلیت اعمال دارند.

۱۵۹ - کدام مورد درباره دو سند اهداف توسعه پایدار و موافقتنامه پاریس ۲۰۱۵، درست است؟

۱) سند اهداف توسعه پایدار سازمان ملل متحده، جزو مصوبات الزام‌آور سازمان ملل متحده بوده اما موافقتنامه پاریس، یک معاهده بین‌المللی با محتواهای حقوق سخت است.

۲) سند اهداف توسعه پایدار، جزو مصوبات الزام‌آور سازمان ملل متحده بوده اما موافقتنامه پاریس، یک معاهده بین‌المللی با محتواهای حقوق نرم است.

۳) سند اهداف توسعه پایدار سازمان ملل متحده، جزو اسناد حقوق نرم و موافقتنامه پاریس، یک معاهده بین‌المللی با محتواهای منعطف است.

۴) هر دو سند، در زمرة حقوق نرم طبقه‌بندی می‌شوند.

۱۶۰ - در رأی نهایی پرونده برخی اموال ایران، به چه دلیل دیوان بین‌المللی دادگستری اعلام نمود که صلاحیت رسیدگی به ادعاهای ایران درخصوص بانک مرکزی را تدارد؟

۱) با توجه به مستندات ارائه شده، اقدامات بانک مرکزی را نمی‌توان به هیچ روی، واجد خصیصه تجاری دانست.

۲) بانک مرکزی را نمی‌توان به هیچ روی، به عنوان یک «کمپانی» تلقی کرد.

۳) مصونیت بانک مرکزی، مانع رسیدگی به ادعاهای ایران است.

۴) ادعاهای ایران در مورد بانک مرکزی، قابلیت پذیرش ندارد.

۱۶۱- در چه وضعیت‌هایی، پروتکل اول الحاقی ۱۹۷۷ بر کنوانسیون‌های چهارگانه ژنو ۱۹۴۹ در مورد درگیری مسلحه نهاده شد؟

- (۱) در درگیری‌های مسلحه نهاده برای استقلال از دولت‌های استعماری، ضد اشغال و جدایی چاره‌ساز
- (۲) در درگیری‌های مسلحه نهاده برای استقلال از دولت‌های استعماری و مبارزات ضد اشغال
- (۳) در درگیری‌های مسلحه نهاده برای رهایی از استعمار، اشغال بیگانه و رژیم‌های آپارتاید
- (۴) در درگیری‌های مسلحه نهاده داخلی که توسط دول ثالث، مورد شناسایی قرار گرفته است.

۱۶۲- طبق کنوانسیون ۱۹۳۶ مونترو در مورد نظام حقوقی حاکم بر تنگه‌های ترک، عبور کشتی‌های جنگی متعلق به دولت‌های غیرساحلی دریای سیاه از این تنگه‌ها، شامل چه نوع کشتی‌هایی می‌شود؟

- (۱) بدون محدودیت، در صورتی که فقط در روز حرکت کنند.
- (۲) سنگین با تناز حداکثر ۳۰ هزار تن
- (۳) سبک با تناز حداکثر ۱۰ هزار تن
- (۴) سبک با تناز حداکثر ۱۵ هزار تن

۱۶۳- براساس کدام پک از موارد زیر، دولت‌های مתחاصم در هر وضعیتی، نه فقط خود مکلف به اجرای حقوق بین‌الملل بشردوستانه هستند، بلکه باید دیگران را نیز وادار به رعایت این مقررات بنمایند؟

- (۱) ماده ۳ مشترک کنوانسیون چهارگانه ۱۹۴۹ ژنو
- (۲) ماده یک مشترک کنوانسیون چهارگانه ۱۹۴۹ ژنو
- (۳) شرط مارتنس
- (۴) جهان‌شمولی

۱۶۴- درگیری‌های نظامی رژیم اشغالگر قدس و حماس در سال ۲۰۲۳، چه نوع مخاصمه‌ای قلمداد می‌شوند؟

- (۱) داخلی
- (۲) مسلحه نهاده غیربین‌المللی
- (۳) مسلحه نهاده بین‌المللی شده

۱۶۵- در کدام پرونده، دیوان بین‌المللی دادگستری با رضایت طرفین، به گونه‌ای در اجرای حکم خود مشارکت نمود؟

- (۱) مالی - بورکینافاسو
- (۲) کلمبیا - پرو
- (۳) قطر - بحرین

۱۶۶- در کدام قطعنامه، شورای امنیت سازمان ملل متحد، حق دفاع مشروع دولت‌ها را در برابر گروه‌های تروریستی به رسمیت شناخت؟

- (۱) ۳۳۱۴
- (۲) ۲۶۲۵
- (۳) ۱۳۷۳
- (۴) ۱۳۶۸

۱۶۷- اخیراً دیوان بین‌المللی دادگستری برای دستور موقت، کدام عنصر را نیز ضروری شمرده است؟

- (۱) خطر ورود خسارت جبران‌ناپذیر
- (۲) باورپذیری (اقناع‌کنندگی)
- (۳) صلاحیت اجمالی
- (۴) فوریت

۱۶۸- دیوان بین‌المللی دادگستری در کدام نظریه مشورتی خود، اعلام داشت که دفاع مشروع صرفاً در برابر تجاوز ارتکابی از سوی یک دولت اجرا می‌شود؟

- (۱) مشروعیت استفاده از سلاح‌های هسته‌ای
- (۲) دیوار حائل
- (۳) جبران خسارات واردہ به کارکنان ملل متحد
- (۴) نامی‌بیا

۱۶۹- در دوران پاندمی کووید ۱۹، در پرتو موازین بین‌المللی حقوق بشر و در قوانین داخلی شماری از کشورها، کدام مورد به عنوان حقی بشری مورد شناسایی قرار گرفت؟

- (۱) دورکاری
- (۲) تبدیل مجازات حبس
- (۳) دسترسی به طب سنتی
- (۴) مهاجرت

۱۷۰- در دعوای ایران علیه کانادا ۲۰۲۳، مبنای ادعایی صلاحیت دیوان بین‌المللی دادگستری کدام است؟

- (۱) صلاحیت معوق
- (۲) موافقتنامه حل اختلاف
- (۳) کنوانسیون ۲۰۰۴ راجع به مصونیت
- (۴) اعلامیه یک‌جانبه پذیرش صلاحیت دیوان

- ۱۷۱- حکومت افغانستان با ایجاد بند کمال خان بر روی رودخانه هیرمند و ممانعت از ورود آب کافی به دریاچه هامون، کدام اصل حقوقی را نقض کرده است؟
- (۱) استفاده معقول و منصفانه
 (۲) منع استفاده زیان‌بار از سرزمین
 (۳) حسن همچواری
 (۴) حسن نیت
- ۱۷۲- مبنای صلاحیت دیوان کیفری بین‌المللی در صدور قرار جلب رئیس جمهور روسیه «ولادیمیر پوتین» به اتهام انتقال اجباری کودکان اوکراینی، کدام بوده است؟
- (۱) شخصی
 (۲) سرزمینی
 (۳) جهانی
 (۴) واقعی (حمایتی)
- ۱۷۳- ضمانت اجرای آرای نهاد حل اختلاف سازمان جهانی تجارت، کدام است؟
- (۱) تعليق مزايا
 (۲) پرداخت غرامت
 (۳) اقدام متقابل
 (۴) اعمال تلافی جویانه
- ۱۷۴- دولت خودگردان فلسطین در دعوای مطروحه خویش علیه آمریکا، تغییر محل سفارت آمریکا از تل‌آویو به بیت المقدس را ناقض کدام سند بین‌المللی قلمداد کرده است؟
- (۱) موافقتنامه ۱۹۹۳ اسلو
 (۲) موافقتنامه ۱۹۹۸ وای پلانتسیون
 (۳) کنوانسیون ۱۹۶۳ وین در مورد روابط کنسولی
- ۱۷۵- در دعوای چهار دولت اوکراین، کانادا، سوئیس و بریتانیا علیه ایران در مورد سانحه هواپیمای مسافربری اوکراین، صلاحیت دیوان بین‌المللی دادگستری بر کدام سند بین‌المللی بنیاد نهاده شده است؟
- (۱) کنوانسیون ۱۹۶۳ توکیو
 (۲) کنوانسیون ۱۹۷۰ لاهه
 (۳) کنوانسیون ۱۹۷۱ مونترال
- ۱۷۶- اولین سازمان بین‌المللی که به عنوان یک کمیسیون فرانسوی- آلمانی در سال ۱۸۰۵ و تحت نظارت مستقیم آن دولتها ایجاد شد، کدام است؟
- (۱) کمیسیون رودخانه دانوب
 (۲) کمیسیون بین‌المللی اوزان و مقادیر
 (۳) کمیسیون فنی رودخانه الب
 (۴) کمیسیون مرکزی کشتیرانی در رودخانه راین
- ۱۷۷- مهم‌ترین تحول در حل و فصل اختلافات اداری پس از برچیده شدن دادگاه اداری ملل متحده در سال ۱۹۹۶ و ایجاد سازوکار جدید از سال ۲۰۰۹، کدام بوده است؟
- (۱) ایجاد سازوکار تجدیدنظرخواهی
 (۲) تضمین اجرای آرای صادره
 (۳) فرجام‌خواهی نزد دیوان بین‌المللی دادگستری
- ۱۷۸- تغییر مقر سازمان ملل متحده، منوط به تصویب کدام رکن یا ارکان این سازمان است؟
- (۱) مجمع عمومی
 (۲) شورای امنیت
 (۳) توصیه شورای امنیت و تصویب مجمع عمومی
 (۴) تصویب مجمع عمومی پس از اخذ نظریه مشورتی دیوان بین‌المللی دادگستری
- ۱۷۹- اجرای صلاحیت‌های سازمان‌های بین‌المللی، تابع کدام اصل نیست؟
- (۱) تخصص
 (۲) تمرکز
 (۳) تفویض
 (۴) کمک
- ۱۸۰- کدامیک از سازمان‌های زیر، مبادرت به صدور اعلامیه حقوق بشر نکرده است؟
- (۱) آسه آن
 (۲) اتحادیه (جامعه) عرب
 (۳) سازمان همکاری اسلامی
 (۴) سارک

- ۱۸۱-** مهم‌ترین بحث مطروح در جریان کنفرانس کاپ (COP 28) در امارات متحده عربی چیست؟
- ۱) حذف برخی از سوخت‌های فسیلی، بهویژه نفت، از چرخه انرژی‌های مصرفی
  - ۲) حذف سوخت‌های فسیلی مهارنشده با حفظ سوخت‌های فسیلی مهارشده
  - ۳) حذف کلیه سوخت‌های فسیلی از چرخه انرژی‌های مصرفی
  - ۴) استفاده از انرژی خورشیدی برای خودروها
- ۱۸۲-** التزام هر سازمان بین‌المللی نسبت به سند تأسیس خوبیش، ناشی از کدام مورد زیر است؟
- ۱) نسبی بودن اثر معاهده
  - ۲) عینی بودن سند تأسیس
  - ۳) تعهد برای ثالث
  - ۴) آمره بودن سند تأسیس
- ۱۸۳-** کدام یک از تحریمهای زیر در اکتبر ۲۰۲۳، در اثر گذشت زمان ۸ ساله، از عداد محدودیت‌های مندرج در قطعنامه **۲۲۳۱** نسبت به ایران برطرف شده است؟
- ۱) اقلام و تجهیزات مرتبط با فناوری هسته‌ای
  - ۲) بازرگانی کشتی‌ها و هواپیماها
  - ۳) تسليحات امیارف
  - ۴) موشک‌های بالستیک
- ۱۸۴-** کدام مورد، از ارکان فرعی مجمع‌عمومی محسوب نمی‌شود؟
- ۱) شورای حقوق بشر
  - ۲) کمیته ششم حقوق
  - ۳) کمیسیون حقوق بین‌الملل
  - ۴) کمیسیون حقوق بشر
- ۱۸۵-** شخصیت حقوقی سازمان در محدوده نظامهای ملی، در کدام مورد زیر، قابل مشاهده نیست؟
- ۱) معاهده مؤسس سازمان
  - ۲) موافقتنامه منعقده سازمان با دولت میزان
  - ۳) موافقتنامه راجع به مزايا و مصونیت‌های سازمان
  - ۴) موافقتنامه منعقده میان سازمان با دولتهای عضو شورای اجرایی سازمان
- ۱۸۶-** قطعنامه **۲۲۳۱** شورای امنیت، درباره چه موضوعی است و تاریخ انقضای آن کدام سال است؟
- ۱) تأیید سازوکار اینستکس - ۲۰۲۵
  - ۲) تأیید سازوکار اینستکس - اصولاً قطعنامه‌های شورای امنیت، تاریخ انقضای **نداشت**
  - ۳) تأیید برجام و لغو قطعنامه‌های تحریمی پیشین شورای امنیت علیه ایران - ۲۰۲۵
  - ۴) تأیید برجام و لغو قطعنامه‌های تحریمی پیشین شورای امنیت علیه ایران - تاریخ انقضای برای آن درنظر گرفته نشده است.
- ۱۸۷-** کدام مورد، جزو صلاحیت‌های متقارن و مشترک مجمع‌عمومی و شورای امنیت نیست؟
- ۱) بررسی اصول حاکم بر خلع سلاح و تحديد تسليحات
  - ۲) انتخاب قضات دیوان بین‌المللی دادگستری
  - ۳) تعلیق حقوق و مزايا اعضا
  - ۴) انتخاب دبیرکل
- ۱۸۸-** کدام مورد زیر، تحت شمول صلاحیت‌های شورای حقوق بشر ملل متحد قرار نمی‌گیرد؟
- ۱) تشویق به احترام جهانی و دفاع از کلیه حقوق بشر و آزادی‌های اساسی برای همگان
  - ۲) برقراری تعامل سازنده در حوزه حقوق بشر میان نظامهای مهم حقوقی در سراسر جهان
  - ۳) بررسی نقض‌های حقوق بشر، بهویژه موارد فاحش و سازمان‌یافته و ارائه توصیه‌های لازم در آن مورد
  - ۴) تلاش برای هماهنگ کردن فعالیت‌های ملل متحد در مورد حقوق بشر و اجرای سازمان‌یافته این حقوق توسط کلیه نهادهای این نظام

- ۱۸۹-** در خصوص اعتبار احکام صادره از دادگاه اداری سازمان بین‌المللی کار، کدام مورد نادرست است؟
- ۱) احکام صادره، قطعی و غیرقابل تجدیدنظر است.
  - ۲) اعاده دادرسی در هیچ‌یک از مقررات دادگاه اداری سازمان بین‌المللی کار پیش‌بینی نشده است.
  - ۳) احکام صادره از اعتبار امر قضاوت شده یا قضیه محکوم‌بها میان طرفین اختلاف برخوردار نیست.
  - ۴) دیوان بین‌المللی دادگستری در قالب نظر مشورتی، به درخواست برخی معتبرضان به احکام صادره رسیدگی می‌کند.
- ۱۹۰-** در موافقت‌نامه مربوط به حل اختلافات در سازمان جهانی تجارت، کدام‌یک از سازوکارهای زیر، در جهت حل اختلاف در چارچوب سازمان پیش‌بینی نشده است؟
- ۱) سازش
  - ۲) مشورت اختیاری
  - ۳) پایمردی
  - ۴) مقابله به‌مثil
- ۱۹۱-** با توجه به مفاد منشور ملل متحده، کدام مورد زیر، تسری منشور به دولتهای ثالث را تأیید می‌نماید؟
- ۱) انجام با حسن نیت تعهدات منشور توسط تمامی دولتها
  - ۲) محوریت اصل مساعدت به سازمان ملل متحده
  - ۳) اهمیت واقع‌اصل عدم توسل به زور
  - ۴) عینی بوقن سازمان ملل متحده
- ۱۹۲-** به‌موجب مفاد منشور ملل متحده، کدام مورد زیر، در شمار اختیارات برخی از ارکان اصلی سازمان ملل متحده قرار نمی‌گیرد؟
- ۱) ایجاد ارکان فرعی
  - ۲) انحلال برخی ارکان موجود
  - ۳) تصویب مقررات داخلی
  - ۴) وضع مقررات مالی و پرسنلی
- ۱۹۳-** هم اکنون، اگر یک شخص حقیقی یا حقوقی ایرانی به فهرست کردن نام خود در قطعنامه‌های تحریمی شورای امنیت اعتراض داشته باشد، رأساً یا از طریق نمایندگی دولت ایران، شکواهیه خود را به کجا می‌تواند تقدیم کند؟
- ۱) مرکز حذف از لیست (Focal Point for De-Listing) شورای امنیت
  - ۲) دیوان بین‌المللی دادگستری در قالب درخواست نظریه مشورتی
  - ۳) نهاد دادآور (Ombudsperson) شورای امنیت
  - ۴) دیوان عدالت اداری سازمان ملل متحده
- ۱۹۴-** به‌موجب رأی دیوان دادگستری اروپایی در قضیه کادی ۲۰۰۸، در صورتی که قطعنامه شورای امنیت از رهگذر نقض قواعد آمره تصویب شده باشد، چه وضعیتی پیش می‌آید؟
- ۱) شورای امنیت به‌موجب منشور، تعهدی به رعایت قواعد آمره خارج از منشور ندارد، لذا اعضاً اتحادیه موظف به اجرای قطعنامه هستند.
  - ۲) به‌موجب ماده ۱۰۳ منشور، دولتهای عضو اتحادیه متعهد به اولویت دادن به اجرای قطعنامه شورا هستند.
  - ۳) آیین‌نامه اجرایی شورای اروپا برای اجرای این قطعنامه، باطل است.
  - ۴) قطعنامه باطل و در اتحادیه قابلیت اجرا نخواهد داشت.
- ۱۹۵-** دیوان بین‌المللی دادگستری در نظریه مشورتی جبران خسارت واردہ به ملل متحده، به ترتیب، براساس کدام دکترین، چه نوع شخصیتی برای سازمان ملل متحده شناسایی کرد؟
- ۱) اقتدارات ضمنی - اهلیت طرح دعوی
  - ۲) اشتغالات - حقوقی بین‌المللی
  - ۳) اختیارات ضمنی - عینی بین‌المللی
  - ۴) اختیارات ضمنی - حقوقی در سرزمین دولتهای عضو سازمان ملل متحده

متون فقه (معاملات) - حقوق مدنی - حقوق تجارت:

۱۹۶- از متن زیر، کدام مورد استفاده می‌شود؟
 «بیع المکره إنما يقع موقوفاً مع وقوعه بغير حق و من ثم جاز بيعه في مواضع كثيرة، كمن أجبره الحاكم على بيع ماله لوفاء دينه و نفقة واجب النفقة.»

- (۱) حاکم می‌تواند مال شخصی را برای پرداخت نفقة اشخاص واجب‌النفقة وی بفروشد.
- (۲) حاکم می‌تواند مال شخصی را برای پرداخت دیون وی بفروشد.
- (۳) معامله اکراهی در بسیاری از موارد، جائز (یعنی مباح) است.
- (۴) بیع اکراهی در بسیاری از موارد، نافذ است.

۱۹۷- با توجه به متن زیر، اگر مورد رهن، شیء فاسد شدنی باشد، کدام یک صحیح است؟
 «لو رهن ما يتسرع إليه الفساد قبل الأجل فليشرط بييعه و رهن ثمنه فيبييعه الراهن و يجعل ثمنه رهناً. فإن امتنع منه رفع المترتب أمره إلى الحاكم ليبييعه أو يأمر به.»

- (۱) راهن باید آن را بفروشد و ثمن را به رهن دهد.
- (۲) راهن می‌تواند آن را بفروشد و ثمن را به رهن دهد.
- (۳) مرتهن باید آن را بفروشد و ثمن را به عنوان رهن نگه دارد.
- (۴) مرتهن باید آن را بفروشد و دین خود را از ثمن استیفاء کند.

۱۹۸- طبق نظر غیرمشهور، کدام مورد صحیح است؟
 «يشترط في الحوالة رضى المحيل و المحتل وأما المحال عليه فاشتراط رضا هو المشهور. وفيه نظر لأن المحيل قد أقام المحتل مقام نفسه في القبض بالحالة فلا وجه للافتقار إلى رضى من عليه الحق، كما لو وكله في القبض منه.»

- (۱) محتل، وکیل محیل در گرفتن طلب است.
- (۲) محتل، قائم مقام محیل در گرفتن طلب است.
- (۳) محال علیه، وکیل محیل در پرداخت دین است.
- (۴) محال علیه، قائم مقام محیل در پرداخت دین است.

۱۹۹- با توجه به فرض مسئله، کدام مورد از عبارت زیر استفاده می‌شود؟
 «إذا أطلق المزارعة زرع العامل ما شاء إن كان البذر منه كما هو الغالب، أو بذل المالك ما شاء إن شرط عليه.»

- (۱) اختیار تعیین نوع زراعت، در همه موارد با مالک زمین است.
- (۲) اگر بذر از زارع باشد، اختیار تعیین نوع زراعت، با او است.
- (۳) اختیار تعیین نوع زراعت، در همه موارد، با مالک بذر است.
- (۴) زارع باید بذری را کشت کند که متعارف است.

۲۰۰- با توجه به متن زیر، با سوگند مالک چه چیزی ثابت می‌شود؟

«لو قال الراكب: «أعرتنيها»، وقال المالك: «آجر تکها» يحلف المالك و يثبت لهأجرة المثل.»

- (۱) مجانی نبودن تصرف راکب و لزوم اجرت المثل
- (۲) مجانی نبودن تصرف راکب و ضماین بودن ید وی
- (۳) وجود عقد عاریه و اجرت المثل

۲۰۱- مقصود از «مطلقاً» در متن زیر چیست؟

«الوكالة جائزة من الطرفين فلكلّ منها إبطالها في حضور الآخر و غيبته. لكن إن عزل الوكيل نفسه بطلت مطلقاً. ولو عزله الموكّل اشترط علمه بالعزل. ولا يكفي في انزعاله الإشهاد من الموكّل على عزله.»

- (۱) چه استعفای وکیل در حضور موکل باشد، چه در غیاب وی.
- (۲) چه وکیل بر استعفای خود شاهد بگیرد، چه شاهد نگیرد.
- (۳) چه موکل بر عزل وکیل شاهد بگیرد، چه شاهد نگیرد.
- (۴) چه موکل از استعفای وکیل مطلع شود، چه نشود.

۲۰۲- با توجه به متن زیر، کمترین مهلتی که برای حاضر کردن ثمن به شفیع داده می‌شود، چقدر است؟
لو ادعی غيبة الثمن أجل ثلاثة أيام و لو ملقة، و في دخول الليالي وجهان. نعم لو كان الأخذ عشيّة دخلت الليلة تبعاً، و لا إشكال في دخول الليلتين المتوسطتين. و لو ادعى أنه في بلد آخر أجل زماناً يسع ذهابه و إيابه، و ثلاثة.

(۱) سه روز و سه شب به اضافه زمان لازم برای رفتن به شهر دیگر و برگشتن از آن

(۲) مقدار خاصی ندارد و برحسب عرف متفاوت است.

(۳) سه روز و دو شب

(۴) سه روز و سه شب

۲۰۳- با توجه به متن زیر، نمائات در فرض رجوع واهب، به چه کسی تعلق دارد؟
يصح الرجوع في المهمة بعد الإقباض. ولو زادت زيادة متصلة كالسمن، وإن كان بعل المتهب، فللواهب والمنفصلة للموهوب له، سواء كان الرجوع قبل انفصالها بالولادة والحلب، أم بعده.

(۱) نمائات متصل درصورتی به واهب تعلق دارند که در نتیجه عمل متهب، حادث نشده باشدند.

(۲) نمائات منفصل به متهب تعلق دارند، منوط به اینکه از عین جدا شده باشند.

(۳) نمائات منفصلی که بعد از قبض متهب حادث شده‌اند، به وی تعلق دارند.

(۴) نمائات منفصل قبل از جدایی، به واهب تعلق دارند.

۲۰۴- خیاط پس از بریدن پارچه مشتری قصمه دارد دوختن آن را به دیگری واگذاری کند. کدام مورد، طبق نظر مصنف، صحیح است؟

«من تقبل عملاً فله تقبيله غيره بأقل مما تقبله به، ولو أحدث فيه حدثاً فلا بحث في الجواز، وعلى تقدير الجواز فالمشهور اشتراط إذن المالك في تسليم العين للمنتقل، وجواز التسليم بغير إذنه خصوصاً إذا كان المتقبل ثقة قوي».

(۱) اجاره کردن شخص، ظهرور در شرط مباشرت دارد و واگذاری دوختن پارچه به دیگری، نیازمند اذن مالک است.

(۲) خیاط فقط درصورتی می‌تواند دوختن پارچه را به شخص دیگری واگذار کند که آن شخص، مورد اعتماد باشد.

(۳) واگذاری دوختن پارچه و تسلیم آن به دیگری، نیازمند اذن مالک بیست.

(۴) واگذاری دوختن پارچه و تسلیم آن به دیگری، نیازمند اذن مالک بیست.

۲۰۵- از متن زیر، کدام مورد استفاده می‌شود؟

«في خيار العيب يسقط الرد بحدوث عيب بعد القبض مضمون على المشتري، سواء كان احدهما من جهةه أم لا. ولو رضى البائع بردّه مجبوراً بالأرش أو غير مجبور جاز».

(۱) فروشنده می‌تواند با گرفتن ارش، مبيع را پس بگیرد.

(۲) خریدار می‌تواند فروشنده را مجبور کند که با دریافت ارش، مبيع را پس بگیرد.

(۳) درصورت رضایت خریدار، فروشنده ملزم است با گرفتن ارش، مبيع را پس بگیرد.

(۴) اگر خریدار به گرفتن ارش راضی باشد، فروشنده نمی‌تواند او را مجبور به رد مبيع کند.

۲۰۶- با توجه به متن زیر، کدام مورد درخصوص نظر نویسنده، درست است؟

«اما الحقوق القابلة للانتقال كحق التجير فهي وإن قبلت النقل و قوبلت بالمال في الصلح، إلا أن في جواز وقوعها عموماً للبيع إشكالاً، من أخذ المال في عوض المبايعة لغةً و عرفاً، مع ظهور كلمات الفقهاء عند التعرض لشروط العوضيين ولما يصح أن يكون أجرة في الإجارة في حصر الثمن في المال».

(۱) هر چیزی که بتواند عوض در صلح یا اجاره واقع شود، می‌تواند ثمن در بیع قرار گیرد.

(۲) حق تحریک می‌تواند اجرت در اجاره واقع شود، اما نمی‌تواند ثمن در بیع قرار گیرد.

(۳) حق تحریک را نمی‌توان ثمن قرار داد، چون مال محسوب نمی‌شود.

(۴) حق تحریک را نمی‌توان ثمن قرار داد، چون قابل نقل و انتقال نیست.

۲۰۷- با توجه به متن زیر، معاملهٔ فاقد برخی از شروط صحت بیع، چه حکمی دارد؟
 قال فی الكافی، بعد ذکر آنے یشترط فی صحة البيع أمورٌ ثمانیة: «وَاشتراط الإيجاب و القبول؛ لخروجه من دونهما عن حكم البيع ... فإن اختل شرط من هذه لم ینعقد البيع ولم یستتحق التسلیم، وإن جاز التصرف مع إخلال بعضها، للتراضی، دون عقد البيع، ويصح معه الرجوع».»

- ۱) عقد بیع است، اما برخی از آثار عقد بیع را ندارد.
- ۲) عقد بیع نیست، اما برخی از آثار عقد بیع را ندارد.
- ۳) عقد بیع لازم، اما قابل رجوع است.
- ۴) عقد بیع نیست و هیچیک از آثار عقد بیع را ندارد.

۲۰۸- در متن زیر، بطلان فروش ماهی و حیوانات وحشی به چه دلیل است؟
 «ثُمَّ إِنَّهُمْ [الفقهاء] احْتَرَزُوا بِاعتْبَارِ الْمُلْكِيَّةِ فِي الْعَوْضِينَ مِنْ بَيْعٍ مَا يَشْتَرِكُ فِيهِ النَّاسُ كَالْمَاءُ وَالسُّمُوكُ وَالوَحْشُ قَبْلَ اصْطِيادِهَا؛ لِكَوْنِ هَذِهِ كُلَّهَا غَيْرَ مَمْلُوكَةٍ بِالْفَعْلِ».»

- ۱) تعلق به عموم مردم
- ۲) عدم ملکیت
- ۳) عدم مالیت عرفی
- ۴) عدم قدرت بر تسلیم

۲۰۹- در متن زیر، چه خیاری تحقق می‌یابد؟
 «إِذَا بَاعَ أَوْ اشْتَرَى بِرْوَيَةً قَدِيمَةً فَانْكَشَفَ التَّغْيِيرُ تَغْيِيرُ الْمُغَبِّونَ وَهُوَ الْبَائِعُ إِنْ تَغْيِيرُ إِلَى صَفَاتٍ زَادَتْ فِي مَالِيَّتِهِ. لَأَنَّ الصَّفَاتَ الْمُبَتَّئِيَّةَ عَلَيْهَا فِي حُكْمِ الصَّفَاتِ الْمُشْرُوطَةِ، فَهِيَ مِنْ قَبْلِ تَحْلُّفِ الشَّرْطِ».»

- ۱) شرط
- ۲) غبن
- ۳) تخلف شرط
- ۴) غبن و تخلف شرط

۲۱۰- با توجه به متن زیر، کدام مورد حخصوص توکیل در خیار، درست است؟
 «يَصِحُّ جَعْلُ خِيَارِ الشَّرْطِ لِأَجْنَبِيٍّ وَلَوْ جَعْلُ الْخِيَارِ لِمُتَعَدِّدٍ، كَانَ كُلُّ مِنْهُمْ ذَا خِيَارًا، فَإِنْ اخْتَلَفُوا فِي الْفَسْخِ وَالْإِجازَةِ قَدْمَ الْفَاسِخِ؛ بِخَلْفِ مَا لَوْ وَكَلَ جَمَاعَةً فِي الْخِيَارِ، فَإِنَّ النَّافِذَ هُوَ التَّصْرِيفُ السَّابِقُ؛ لِفَوَاتِ مَحْلِ الْوَكَالَةِ بَعْدَ ذَلِكِ».»

- ۱) فسخ همواره بر امضا مقدم است، چه بعده توکیل از امضای اینها باشد.
- ۲) امضا همواره مقدم است، چرا که موضوع وکالت را از بین می‌برد.
- ۳) احکام توکیل در خیار، با قرار دادن خیار برای ثالث یکسان است.
- ۴) تصرف سابق نافذ است، چه فسخ باشد چه امضا.

۲۱۱- با توجه به متن زیر، در خصوص فروش به بیش از قیمت واقعی، کدام مورد درست است؟
 «خِيَارُ الْغَبِينَ ... فِي اصطلاحِ الْفَقَهَاءِ: تَمْلِيكُ مَالِهِ بِمَا يَزِيدُ عَلَى قِيمَتِهِ مَعَ جَهْلِ الْآخَرِ. وَتِسْمِيَةُ الْمُمْلِكِ غَابِنًا وَالْآخَرَ مَغْبُونًا، مَعَ أَنَّهُ قَدْ لَا يَكُونُ خَدْعًا أَصْلًا كَمَا لَوْ كَانَا جَاهِلِيْنَ، لِأَجْلِ غَلْبَةِ صَدُورِ هَذِهِ الْمَعَاوِضَةِ عَلَى وَجْهِ الْخَدْعِ».»

- ۱) علم و جهل طرفین، هیچ تأثیری در تحقق غبن ندارد.
- ۲) اگر طرفین از قیمت واقعی مطلع نباشند، غبن صدق می‌کند.
- ۳) غبن فقط در صورتی صدق می‌کند که خریدار از قیمت واقعی مطلع نباشد.
- ۴) غبن فقط در صورتی صدق می‌کند که فروشنده از قیمت واقعی مطلع باشد.

۲۱۲- با توجه به متن زیر، کدام مورد درست است؟
 «الْحُكْمُ [بِبَطْلَانِ الْبَيْعِ] مَعَ الجَهْلِ بِمَقْدَارِ الْمَبَيْعِ لَيْسَ مَنْوَطاً بِالْغَرَرِ الشَّخْصِيِّ. فَحِينَئِذٍ يُعْتَدُ التَّقْدِيرُ بِالْكَبِيلِ وَالْوَزْنِ وَإِنْ لَمْ يَكُنْ فِي شَخْصِ الْمَقَامِ غَرَرٌ، كَمَا لَوْ بَاعَ مَقْدَارًا مِنَ الطَّعَامِ بِمَا يَقْبَلُهُ فِي الْمِيزَانِ مِنْ جَنْسِهِ أَوْ غَيْرِهِ الْمَسَاوِيِّ لَهُ فِي القيمة؛ فَإِنَّهُ لَا يَتَصَوَّرُ هُنَا غَرَرٌ أَصْلًا مَعَ الجَهْلِ بِمَقْدَارٍ كُلِّ مِنَ الْعَوْضِينَ؛ لَأَنَّهُ مَسَاوٍ لِلآخرِ فِي الْمَقْدَارِ».»

- ۱) در فروش مقدار مساوی از دو کالای هم‌جنس، نه غرر عرفی وجود دارد نه غرر شرعی.
- ۲) فروش مقدار مساوی از دو کالای هم‌جنس، در صورتی صحیح است، حتی اگر مقدار آن دو معلوم نباشد.
- ۳) فروش مقدار مساوی از دو کالای هم‌جنس، در صورتی صحیح است که قیمت آن دو، برابر باشد.
- ۴) فروش مقدار مساوی از دو کالای هم‌جنس، در صورتی صحیح است که مقدار آن دو، معلوم باشد.

۲۱۳- از متن زیر، کدام مورد استفاده می‌شود؟

«انتزاع المال من المشترى لو أقبحه الفضولي لا يتوقف على الردّ، بل يكفى فيه عدم الإجازة. و الظاهر أنَّ الانتزاع بنفسه ردّ مع القرائن الدالة على إرادته منه، لا مطلق الأخذ؛ لأنَّه أعمّ. ولذا ذكروا أنَّ الرجوع في الهبة لا يتحقق به.»

۱) مالک می‌تواند بدون ردّ عقد بیع، مبیع را از اصیل مسترد کند.

۲) مالک باید ابتدا عقد بیع را ردّ کند تا بتواند مبیع را از اصیل مسترد کند.

۳) صرفِ گرفتن مبیع از اصیل، ردّ بیع محسوب می‌شود؛ هرچند که به قصد ردّ بیع نباشد.

۴) صرفِ گرفتن مورد هبہ از متھب توسط واهب، رجوع از هبہ محسوب می‌شود؛ هرچند به قصد رجوع نباشد.

۲۱۴- در متن زیر، طبق احتمال دوم، کدام مورد درست است؟

«لو باع من له نصف الدار نصف تلک الدار، فإن علم أنه أراد نصفه أو نصف الغير عمل به، و إلأ فإن علم أنه لم يقصد بقوله: «بعثك نصف الدار» إلأ مفهوم هذا اللفظ، فيه احتمالان: حمله على نصفه المملوك له، و حمله على النصف المتساع بينه وبين الأجنبيّ.»

۱) معامله نسبت به نصف خانه، فضولی است.

۲) معامله نسبت به یک چهارم خانه، فضولی است.

۳) معامله فقط نسبت به سهم فروشنده از خانه، صحیح است.

۴) معامله فقط نسبت به نصف سهم فروشنده از خانه، صحیح است.

۲۱۵- حکم مسئله زیر، طبق دو نظریه بطلان و صحت عقد فضولی چیست؟

«لوباع الفضولي مال غيره مع مال نفسه، فعلى القول ببطلان الفضولي فالظاهر أنَّ حكمه حكم بيع ما يقبل الملك مع ما لا يقبله، و الحكم فيه الصحة؛ وأما على القول بصحة الفضولي، فلا ينبغي الريب في الصحة مع الإجازة، بل و كذا مع الردّ؛ غایة الأمر ثبوت الخيار حينئذ للمشتري مع جملة بالحال.»

۱) طبق هر دو نظریه، حکم مسئله به علم یا جهل خریدار و فروشنده وابسته است.

۲) طبق نظریه صحت، ردّ معامله موجب بطلان آن بهطور کامل می‌شود.

۳) طبق هر دو نظریه، بیع نسبت به سهم بایع، صحیح و نافذ است.

۴) طبق نظریه بطلان، بیع نسبت به سهم بایع نیز، باطل است.

۲۱۶- از متن زیر، کدام مورد استفاده می‌شود؟

«تميَّز البائع من المشترى في المعاطة الفعلية مع كون أحد العوضين مما تعارف عليه ثمناً كالفلوس المسكوكة واضح؛ فإنَّ صاحب الثمن هو المشترى ما لم يصرَّح بالخلاف. و أمَّا مع كون العوضين من غيرها، فالثمن ما قصداً قيامه مقام الثمن في العوضية.»

۱) مبادله کالا با وجه نقد، بیع است و مالک کالا، فروشنده است.

۲) در مبادله کالا با وجه نقد، تمیز بایع از مشتری، به قصد طرفین وابسته است.

۳) مبادله وجه نقد با وجه نقد، در همه موارد بیع است و اولین پرداخت کننده، فروشنده است.

۴) مبادله کالا با کالا، در همه موارد عقد معاوضه است و نمی‌توان مالک یکی از آن دو را فروشنده دانست.

۲۱۷- با توجه به متن زیر، عرضه کردن مبیع برای فروش، چه حکمی دارد؟

«التصرفات الغير المنافية لملك المشترى من حين العقد كتعريف المبيع للبيع لو وقع حال التفات المالك إلى وقوع العقد من الفضولي على ماله، فهو ردّ فعلى للعقد. و الدليل على إلحاقه بالرد القولى أنَّ المانع من صحة الإجازة بعد الرد القولى موجود فى الرد الفعلى.»

۱) اگر با علم به وجود عقد فضولی انجام شده باشد، رد آن محسوب می‌شود.

۲) اگر با علم به وجود عقد فضولی انجام شده باشد، رد قولی محسوب می‌شود.

۳) رد فعلی محسوب می‌شود، چه با علم به وجود عقد فضولی و چه با جهل به آن انجام شده باشد.

۴) اگر پیشنهاد فروش به همان خریدار در بیع فضولی صورت گیرد، تنفيذ بیع فضولی محسوب می‌شود.

۲۱۸- مال مخصوص در دست خاصب تلف می‌شود و غاصب و مالک توافق می‌کنند که قیمت آن، به عنوان قرض، در ذمّه غاصب باشد. ماهیت توافق مذبور چیست؟

۱) به این علت که تعهد غاصب منشأ قراردادی ندارد، تبدیل تعهد نیست و نوعی مصالحه محسوب می‌شود و احکام صلح نسبت به آن جاری خواهد شد.

۲) به علت غیرقانونی بودن عمل غاصب، تبدیل تعهد نیست و نوعی مصالحه محسوب می‌شود، ولی احکام قرض نسبت به آن جاری خواهد شد.

۳) تبدیل تعهد از طریق تبدیل منشأ تعهد است و احکام غصب نسبت به آن جاری است.

۴) تبدیل تعهد از طریق تبدیل منشأ تعهد است و احکام قرض نسبت به آن جاری است.

۲۱۹- کدام مورد در خصوص حواله، نادرست است؟

۱) در اختلاف میان محل‌علیه و محیل درباره دین و برائت محل‌علیه، بار اثبات به عهده محیل است.

۲) در حواله بربری، چنانچه شخص ثالثی طلب محتال را بپردازد، محل‌علیه حق رجوع به محیل را ندارد.

۳) در عقد حواله، نه تنها خیار شرط بلکه امکان خیار تخلف از شرط و اقاله نیز وجود دارد.

۴) پس از وقوع حواله، ابراء محیل از سوی محتال تأثیری ندارد.

۲۲۰- کدام مورد در خصوص عقد کفالت، نادرست است؟

۱) بدون علم به میزان دین مکفول، کفالت صحیح نیست.

۲) موضوع تعهد کفیل، احضار مکفول است نه پرداخت دین.

۳) در کفالت مدنی، وجود دین یا سبب‌دین شرط نیست

۴) فوت مکفول قبل از موعد احضار، سبب برائت کفیل می‌شود اما فوت کفیل، موجب برائت او نمی‌شود.

۲۲۱- کدام مورد در خصوص ضمان به قید تسهیم، نادرست است؟

۱) ضامنان، تعهدی به پرداخت دین یکدیگر ندارند.

۲) ابراء مضمون‌unge، سبب سقوط دین ضامنان می‌شود.

۳) ابراء یکی از ضامنان، باعث برائت دیگران نیز می‌شود.

۴) مضمون‌unge، مديون اصلی است و ضامنان، از وثایق آن هستند.

۲۲۲- اگر شخصی از ضامن ضمانت کند و شخص دیگری از ضامن دوم و به همین‌گونه ضمانت‌ها ادامه بخواهد (ترامی یا تسلسل در ضامن)، در فرضی که ضمانت مطلق باشد، کدام مورد صحیح است؟

۱) ابراء شخص مضمون‌unge اصلی از سوی مضمون‌له، تأثیری در مسئولیت آخرین ضامن ندارد.

۲) ذمّه هر ضامن که بر شمار ضامنان افزوده شود، ضمیمه ذمّه آنان می‌شود.

۳) هر ضامنی که دین را پرداخت کند، می‌تواند به مديون اصلی رجوع کند.

۴) مضمون‌له، حق رجوع به تمامی ضامنان را دارد.

۲۲۳- اگر مستودع به پذیرفتن مورد ودیعه از سوی مالک اجبار شود، حکم قانونی آن چیست؟

۱) ودیعه محقق نشده است، اما مال نزد او، امانت شرعی محسوب می‌شود.

۲) مال نزد او امانت محسوب می‌شود و باید به حاکم تحويل دهد.

۳) مال نزد او امانت محسوب می‌شود و باید به مالک بازگرداند.

۴) مسئولیتی در حفظ آن ندارد.

۲۲۴- در دو فرض زیر، به ترتیب، حکم عده چیست؟

الف - طلاق بعد از نزدیکی واقع شود و شوهر در زمان عده به مطلقه رجوع کند و پیش از نزدیکی، او را طلاق دهد.

ب - طلاق بائن بعد از وقوع نزدیکی اتفاق بیفتد و شوهر در زمان عده با مطلقه ازدواج کند و پیش از نزدیکی او را طلاق دهد.

۱) زن عده ندارد. - زن باید عده نگه دارد.
۲) زن باید عده نگه دارد. - زن باید عده نگه دارد.

۳) زن عده ندارد. - زن عده ندارد.
۴) زن باید عده نگه دارد. - زن عده ندارد.

۲۲۵- در عقد نکاح، اختیار تعیین مهریه به شخص ثالثی تفویض شده است. چنانچه قبل از تعیین مهریه توسط داور، عقد

نکاح پیش از نزدیکی به طلاق بینجامد، وضعیت قرارداد داوری و اثر آن بر مهریه چیست؟

۱) قرارداد داوری منحل می‌شود و زن فقط مستحق مهرالمتعه است.

۲) قرارداد داوری منحل می‌شود و زن مستحق نصف مهری است که دادگاه تعیین می‌کند.

۳) قرارداد داوری باقی می‌ماند و زن مستحق نصف مهری خواهد بود که داور تعیین می‌کند.

۴) بقایا انحلال داوری منوط به رضایت داور به بقا در این سمت است. بنابراین، در صورت رضایت، زن مستحق نصف مهریه‌ای است که داور تعیین می‌کند و در غیراین صورت، زن مستحق نصف مهریه‌ای است که دادگاه تعیین می‌کند.

۲۲۶- ضمن عقد بیع یک واحد آپارتمان، فروشنده بر خریدار شرط می‌کند اتومبیل خربدار وثیقه ثمن مؤجل باشد. درخصوص

شرط مذبور، کدام مورد درست است؟

۱) شرط نتیجه و باطل است.
۲) شرط فعل و باطل است.

۳) شرط فعل و باطل است.
۴) شرط نتیجه و باطل است.

۲۲۷- گفته شده است که حقوق باید به رفتار توجه کند و نه به ارزیابی درونی و روانی شخص بپردازد. این جمله، برای اثبات کدام نظریه است؟

۱) مسئولیت مطلق
۲) تقصیر در مفهوم اخلاقی

۳) تضمین حق
۴) تقصیر نوعی

۲۲۸- ماده ۲۹۶ قانون مدنی مقرر می‌دارد: «تهاتر فقط در مورد دو دینی حاصل می‌شود که موضوع آنها از یک جنس باشد،

با اتحاد زمان و مکان تأدیه، ولو به اختلاف سبب». مقصود از سبب در این ماده چیست؟

۱) امری که از وجودش، وجود لازم آید ولی از عدمش، عدم لازم نیاید.

۲) امری که از عدمش، عدم لازم آید ولی از وجودش، وجود لازم نیاید.

۳) عوض قراردادی

۴) منبع تعهد

۲۲۹- کدام مورد، صحیح است؟

۱) عیب قصد، سبب بطلان عقد نیست.
۲) تهدید به ضرب و جرح، نوعی اکراه مادی است.

۳) به سبب اکراه مُلْجِی، عقد تشکیل نمی‌شود.

۲۳۰- شخصی باع دیگری را بدون اجازه مالک اجاره می‌دهد و باع را به تصرف اجاره‌کننده درمی‌آورد. در صورتی که متصرف در

آبیاری درختان کوتاهی کند و موجب خشک شدن برخی از آنها شود، چه کسی در برابر مالک ضامن خسارت است؟

۱) فقط متصرف

۲) اجاره‌دهنده فضول و متصرف، متضامناً

۳) اجاره‌دهنده فضول، در برابر مالک و متصرف، در برابر اجاره‌دهنده

۴) اجاره‌دهنده فضول و متصرف، در صورتی که از عدم اختیار اجاره‌دهنده آگاه بوده است.

۲۳۱- در قرارداد فروش یک واحد آپارتمان، بر خریدار شرط می‌شود که وکیل بایع در فروش اتومبیل وی باشد. متعاقباً وکیل اقدام به فروش مورد وکالت می‌کند. در صورتی که بعداً معلوم شود بیع آپارتمان باطل بوده است، معامله فروش اتومبیل چه حکمی دارد؟

(۱) در هر حال، باطل است.

(۲) اگر اذن ماهیت انشایی داشته باشد، نافذ است.

۲۳۲- در صورتی که پس از یک سال، موجر مدعی شود مدت اجاره یک سال بوده و مستأجر مدعی شود مدت اجاره ۳ سال است و هیچ یک، دلیلی برای ادعای خود نداشته باشند، حکم قضیه چیست؟

(۱) قرارداد اجاره نسبت به یک سال، مسلم و صحیح است.

(۲) به دلیل مجھوں بودن مدت اجاره، قرارداد باطل است.

(۳) به دلیل مردّ بودن مدت اجاره، قرارداد باطل است.

(۴) قرارداد اجاره، سه ساله محسوب می‌شود.

۲۳۳- به موجب قرارداد، یک شرکت حمل و نقل، حمل مقداری مواد شیمیایی از ایران به یک کشور خارجی در مدت مشخص را بر عهده می‌گیرد. در صورتی که متعهد در موعد مقرر محموله را حمل نکرده باشد و پس از آن، ورود این نوع مواد به کشور مقصد منسخ شده باشد، کدام مورد درخصوص وضعیت قرارداد و روابط طرفین، صحیح است؟

(۱) قرارداد به دلیل ممتنع بودن اجرای تعهد، باطل است.

(۲) قرارداد منفسخ است و هیچ مسئولیتی برای طرفین ایجاد نمی‌شود.

(۳) قرارداد منفسخ می‌شود اما شرکت حمل و نقل، ملزم به جبران خسارت عدم انجام تعهد خود است.

(۴) قرارداد منفسخ است و شرکت حمل و نقل، ملزم به جبران خسارت صادر کننده ناشی از ازدست دادن معامله صادراتی است.

۲۳۴- اگر متوفی، ثلث اموال خود را به نفع یکی از بستگان وصیت کرده باشد، حق موصی له کدام است؟

(۱) در تمامی ترکه، به میزان یک سوم شریک خواهد بود.

(۲) باید کل ترکه تقویم شود و قیمت یک سوم ترکه به موصی له پرداخت شود.

(۳) ورثه می‌توانند اموالی را به میزان یک سوم ترکه جدا و به موصی له اختصاص دهند.

(۴) موصی له در انتخاب عین اموال موضوع ترکه و قیمت آنها به میزان یک سوم، محجّر است.

۲۳۵- در کدام مورد، عقد صلح باطل است؟

(۱) هرگاه دو طرف، نسبت به ادعای بطلان معامله قبلی، صلح کنند.

(۲) اگر درخصوص اوصاف فرعی موردنصلح، استباهی واقع شده باشد.

(۳) هرگاه دو طرف، در مورد دعوى ناشی از آثار بطلان معامله قبلی، صلح کنند.

(۴) هرگاه دو طرف، در مورد خسارت عدم انجام تعهد قراردادی صلح کنند و بعد معلوم شود قرارداد باطل بوده است.

۲۳۶- در کدام مورد، عقد رهن باطل است؟

(۱) مال مرهون کلی در معین باشد.

(۲) رهن عین معینی که راهن به موجب قرارداد با فروشنده قبلی، تا ۹۹ سال حق فروش آن را نداشته باشد.

(۳) راهن به مرتهن وکالت دهد منافع عین مرهونه را به دیگری واگذار کند و عوض را به عنوان وثیقه نزد خود نگه دارد.

(۴) بدھکار به بستانکار خود وکالت دهد تا طلب وی را از شخص ثالث وصول کند و آن را نزد خود به عنوان وثیقه نگه دارد.

-۲۳۷- در صورتی که متوفی در زمان حیات، خود را بیمه کرده باشد و یکی از ورثه را به عنوان ذی نفع بیمه قرار داده باشد، ترکه او چگونه تقسیم می شود؟

(۱) وجه بیمه عمر از سهم الارث وارث مزبور کم می شود اما در صورتی که بیش از سهم الارث او باشد، مازاد میان سایر ورثه تقسیم نمی شود.

(۲) وجه بیمه عمر از سهم الارث وارث مزبور کم می شود و در صورتی که بیش از سهم الارث او باشد، مازاد آن میان سایر ورثه تقسیم می شود.

(۳) وجه بیمه عمر ترکه محسوب نمی شود و وارث مزبور هم از ترکه متوفی، به اندازه سهم الارث خود ارث می برد.

(۴) وجه بیمه عمر، جزو ترکه محسوب و همانند سایر اموال، بین همه ورثه تقسیم می شود.

-۲۳۸- به علت وقوع معاملات متعدد بین ناصر و محمود، ناصر مطمئن نیست که آیا محمود، ثمن فروش معامله معینی به میزان ۱۵ میلیون تومان را پرداخته است یا خیر. ابراء دین مذکور توسط ناصر، چه حکمی دارد؟

(۱) باطل است، زیرا ابراء کننده باید به وجود دین، علم و اطمینان داشته باشد.

(۲) صحیح و نافذ است، هر چند که ابراء کننده به وجود آن، علم و اطمینان نداشته باشد.

(۳) باطل است، زیرا هم دین باید موجود باشد و هم ابراء کننده باید به وجود آن، علم و اطمینان داشته باشد.

(۴) صحیح و نافذ است، زیرا صرف اراده ابراء کفایت می کند و وجود دین و علم و اطمینان به وجود آن، شرط نیست.

-۲۳۹- در عقود تملیکی غیرمعوض، بر فرض این که قبض شرط صحت باشد یا شرط صحت نباشد، تلف مورد عقد قبل از قبض، به ترتیب، چه حکمی دارد؟

(۱) در هر دو مورد، تشکیل عقد از اساس منتفی می شود. (۲) تعهد به تسلیم ساقط می شود. - عقد محقق نمی شود.

(۳) در هر دو مورد، فقط تعهد به تسلیم ساقط می شود. (۴) عقد محقق نمی شود. - تعهد به تسلیم ساقط می شود.

-۲۴۰- اگر با پیشنهاد طلبکاران، اداره تصفیه امور ورشکستگی تصمیم به ادامه فعالیت تاجر ورشکسته بگیرد و به سبب ادامه فعالیت تجارتخانه، دینی ایجاد شود، حکم قضیه چیست؟

(۱) قراردادهای منعقد در برابر همه طلبکاران قابل استناد بوده و دیون ناشی از این قراردادها تا حد دارایی تاجر، بر طلب همه طلبکاران بدون وثیقه قبلی (قبل از صدور حکم ورشکستگی)، مقدم و مرجح است.

(۲) قراردادهای منعقد در برابر همه طلبکاران قابل استناد بوده و دیون ناشی از این قراردادها در هر صورت، بر طلب همه طلبکاران بدون وثیقه قبلی (قبل از صدور حکم ورشکستگی)، مقدم و مرجح است.

(۳) قراردادهای منعقد در برابر طلبکاران پیشنهاددهنده قابل استناد بوده و دیون ناشی از این قراردادها تا حد دارایی تاجر، بر طلب طلبکاران مزبور، مقدم و مرجح است.

(۴) قراردادهای منعقد در برابر طلبکاران پیشنهاددهنده قابل استناد بوده و دیون ناشی از این قراردادها با طلب عادی طلبکاران مزبور، در یک ردیف قرار می گیرد.

-۲۴۱- شخصی علیه تاجر ورشکسته به عنوان صادر کننده چک بلا محل و ضامن او به خواسته محکومیت تضامنی خواندگان به پرداخت وجه چک و خسارت تأخیر تأدیه آن، اقامه دعوی حقوقی می کند. دادگاه باید درخصوص آن، چه رأیی صادر کند؟

(۱) دعوی علیه تاجر رد می شود، لیکن ضامن فقط به پرداخت وجه چک محکوم می شود.

(۲) دعوی علیه تاجر رد می شود، لیکن ضامن به پرداخت وجه چک و خسارت تأخیر تأدیه آن تا روز توقف تاجر محکوم می شود.

(۳) دعوی علیه تاجر رد می شود، لیکن ضامن به پرداخت وجه چک و خسارت تأخیر تأدیه آن تا روز اجرای حکم محکوم می شود.

(۴) دعوی به طرفیت مدیر تصفیه ادامه می باید، لیکن ضامن به پرداخت اصل مبلغ چک و خسارت تأخیر تأدیه آن محکوم می شود.

۲۴۲- در خصوص اینکه اساسنامه شرکت سهامی بتواند اکثریت مقرر در قانون برای اتخاذ تصمیمات مجمع عمومی عادی را افزایش یا کاهش دهد، کدام مورد صحیح است؟

- ۱) اساسنامه شرکت می‌تواند اکثریت لازم برای تصمیم‌گیری را کاهش دهد، به جز در مورد انتخاب مدیران و بازارسان.
- ۲) اساسنامه شرکت می‌تواند اکثریت لازم برای تصمیم‌گیری را افزایش دهد، به جز در مورد انتخاب مدیران و بازارسان.
- ۳) اساسنامه شرکت می‌تواند اکثریت لازم برای اتخاذ هرگونه تصمیم در شرکت سهامی را کاهش یا افزایش دهد.
- ۴) اساسنامه شرکت می‌تواند اکثریت لازم برای اتخاذ هرگونه تصمیم در شرکت سهامی را افزایش دهد.

۲۴۳- بعد از تشکیل و ثبت شرکت با مسئولیت محدود، معلوم می‌شود که از شرکای شرکت به علت زوال عقل محجور بوده است. در صورتی که شرکت با ۳ شریک تشکیل شده و سهم شریک مذبور از سرمایه شرکت ۲۰ درصد باشد، شرکت یادشده قانوناً چه وضعیتی دارد؟

- ۱) هر ذی نفعی می‌تواند بطلان شرکت را از دادگاه درخواست نماید.
- ۲) قائم محجور می‌تواند بطلان شرکت را از دادگاه درخواست کند.
- ۳) شرکت بدون شریک مذبور، صحیح و معتر است.
- ۴) شرکت مذبور، باطل است.

۲۴۴- در صورتی که مدیر شرکت با مسئولیت محدود، به واسطه کوتاهی در انجام وظایف خود، موجب ورود خسارت به شرکت شود، حکم قانونی قضیه چیست؟

- ۱) هریک از شرکای شرکت می‌توانند از طرف شرکت، علیه وی دعوای مسئولیت مدنی اقامه نمایند.
- ۲) هریک از شرکای شرکت می‌توانند علیه وی برای مطالبه خسارت وارده به میزان سهم خود، اقامه دعوا نمایند.
- ۳) فقط مدیرانی که حق اقامه دعوا از طرف شرکت را دارند، می‌توانند علیه وی دعوای مسئولیت مدنی اقامه کنند.
- ۴) مدیرانی که حق اقامه دعوا از طرف شرکت را دارند و نیز شرکایی که حداقل دارای یک پنجم سرمایه شرکت هستند، می‌توانند از طرف شرکت، علیه وی دعوای مسئولیت مدنی اقامه کنند.

۲۴۵- «الف» بابت پرداخت ثمن معامله خود با «ب»، یک فقره سند تجاری در وجه او صادر می‌کند و «ب» نیز آن را بابت بدھی خود در وجه «ج» ظهرنویسی می‌کند. اگر معلوم شود «الف» هنگام صدور سند تجاری، جنون ادواری داشته است، «ب» برمبنای کدام قاعده نمی‌تواند در برابر «ج»، به آن استناد کند؟

- ۱) اصل عدم توجه ایرادات در برابر دارنده با حسن نیت
- ۲) اصل بقای رابطه حقوقی اصلی
- ۳) وصف تجریدی سند تجاری
- ۴) اصل استقلال امضاها

۲۴۶- در فرض ورشکستگی تاجر، کدام مورد درست است؟

- ۱) هر طلبکار تاجر می‌تواند از اداره تصفیه امور ورشکستگی تقاضا کند دعوای مالی تاجر علیه دیگری که نتیجه آن مشکوک و هیئت بستانکاران از آن صرفنظر کرده است، به او واگذار شود. در این صورت، اگر مالی به دست آید، با فروش آن، طلب وی پرداخت می‌شود.
- ۲) طلبهایی که قبل از صدور حکم ورشکستگی ایجاد شده‌اند، اما به ترتیب مقرر در قانون، به مرجع تصفیه اعلام نشده‌اند، دیگر قابل مطالبه نیستند.
- ۳) هر طلبکار تاجر ورشکسته می‌تواند با استحضار تاجر، قسمتی از مطالبات وی را بابت طلب خود، قبول و مورد معامله قرار دهد.
- ۴) طلبکاری که طلب او ناشی از بطلان معامله صوری یا مسبوق به تبانی است، در ردیف غرما قرار نمی‌گیرد.

- چنانچه تاجر ورشکسته، متناظری انعقاد قرارداد ارفاقی باشد و قبل از جلسه مجمع طلبکاران، از تقاضای خود انصراف دهد، کدام مورد صحیح است؟

- ۱) مجمع طلبکاران تشکیل و صرف نظر از انصراف طلبکار درخصوص انعقاد قرارداد ارفاقی، تصمیم‌گیری می‌شود.
- ۲) با دستور مقام صادرکننده حکم ورشکستگی، فرایند انعقاد قرارداد ارفاقی ادامه می‌یابد.
- ۳) مجمع طلبکاران تشکیل نمی‌شود و دعوت مجدد صورت می‌گیرد.
- ۴) با انصراف ورشکسته، فرایند انعقاد قرارداد ارفاقی متوقف می‌شود.

- مدت ریاست نماینده شخص حقوقی در هیئت مدیره شرکت‌های سهامی عام که به عنوان رئیس این هیئت برگزیده شده است، در صورت عزل، در چه زمانی خاتمه می‌یابد؟

- ۱) در هر حال، تا پایان دوره مدیریت همان هیئت مدیره، زیرا به عنوان شخصیت حقوقی خود به این سمت برگزیده شده است.
- ۲) پس از دو سال از تاریخ انتصاب به ریاست هیئت مدیره
- ۳) از زمان عزل توسط مجمع عمومی شرکت سهامی عام
- ۴) از زمان عزل وی از نمایندگی توسط شخص حقوقی

- در اساسنامه یک شرکت سهامی خاص، دعوت مجامع از طریق انتشار روزنامه کثیر الاتصال و ارسال نامه سفارشی پیش‌بینی شده است. چنانچه دعوت مجمع عمومی عادی به طور فوق العاده تنها از طریق روزنامه انجام شده باشد و یکی از سهامداران غایب، اعلام بطلان مصوبات مجمع را از دادگاه تقاضا نماید، دادگاه چه تصمیمی باید اتخاذ کند؟

- ۱) چنانچه میزان سرمایه سهامدار مدعی، در حد نصاب قانونی اثربار نباشد، حکم به بطلان دعوا صادر کند.
- ۲) به دلیل آمره بودن حکم قانونی دعوت مجمع بهوسیله روزنامه، حکم به رد دعوا صادر نماید.
- ۳) حکم به اعلام بطلان مصوبات مجمع صادر کند.
- ۴) قرار رفع نقص با اعطای مهلت تا ۶ ماه صادر کند.

- اداره تصفیه اموار ورشکستگی، اموال شرکت ورشکسته را با اجازه بستانکاران دارنده پنجاه و یک درصد مطالبات با هشت قسط یک ماهه جمعاً برای ۸ ماه، در خارج از مزایده، به یکی از شرکای شرکت ورشکسته و اگذار می‌کند. در صورت ادعای بطلان این و اگذاری، دلایل موجّه ادعای بطلان چیست؟

- ۱) عدم رعایت سقف زمانی برای تقسیط و عدم حصول حد نصاب قانونی بستانکاران
- ۲) هیچ دلیل موجّهی برای ابطال فروش وجود ندارد و دعوا محکوم به رد است.
- ۳) فقط عدم حصول حد نصاب قانونی بستانکاران
- ۴) فقط عدم رعایت سقف زمانی برای تقسیط

- متصدیان تصفیه شرکت با مسئولیت محدود، در کدام صورت، حق مصالحه و یا تعیین داور را دارند؟ وقتی که اساسنامه یا مجمع عمومی، این حق را به آنها داده باشد.

- ۱) وقتی که اساسنامه این حق را به آنها داده باشد.
- ۲) مطلقاً این حق را ندارند.
- ۳) مطلقاً این حق را دارند.
- ۴) مطلقاً این حق را دارند.

- مسئولیت اعضای گروه اقتصادی با منافع مشترک نسبت به دیون حاصل از فعالیت گروه و در برابر اشخاص ثالث، چگونه است؟

- ۱) نسبی است، مگر در قرارداد گروه، خلاف آن تصریح شده باشد.
- ۲) تضامنی است، مگر در قرارداد گروه، خلاف آن تصریح شده باشد.
- ۳) نسبی است، مگر در قرارداد با اشخاص ثالث، خلاف آن تصریح شده باشد.
- ۴) تضامنی است، مگر در قرارداد با اشخاص ثالث، خلاف آن تصریح شده باشد.

۲۵۳- در خصوص وضعیت حقوقی شرط وجه التزام بیش از نرخ تورم توسط صادرکننده بر روی سفته، کدام مورد صحیح است؟

(۱) شرط به علت ربوبی بودن، باطل است.

(۲) شرط به علت مخالفت با قواعد آمره پولی و بانکی، باطل است.

(۳) شرط صحیح است و در مقابل تمام مسئولان سند، قابل استناد است.

(۴) شرط صحیح است، ولی فقط در مقابل صادرکننده، قابل استناد است.

۲۵۴- کدام مورد در خصوص «حکم دادگاه به ردّ دعوای ورشکستگی»، صحیح است؟

(۱) هر ذی نفع می‌تواند نسبت به حکم مذکور واخواهی نماید، چنانچه در جریان رسیدگی نبوده و لایحه هم نفرستاده باشد.

(۲) هر ذی نفع می‌تواند نسبت به حکم مذکور اعتراض ثالث نماید، چنانچه در جریان رسیدگی نبوده باشد.

(۳) هریک از طرفین یا اطراف دعوا می‌تواند از این حکم تجدیدنظرخواهی نماید.

(۴) هر ذی نفع می‌تواند نسبت به این حکم اعتراض نماید.

۲۵۵- در خصوص تبدیل شرکت‌های سهامی و تضامنی به یکدیگر، کدام مورد صحیح است؟

(۱) در تبدیل شرکت سهامی به شرکت تضامنی و بر عکس، موافقت تمامی شرکا لازم است.

(۲) تبدیل شرکت سهامی به شرکت تضامنی، مجاز نیست اما تبدیل شرکت تضامنی به شرکت سهامی، قانوناً مجاز است.

(۳) در تبدیل شرکت سهامی به شرکت تضامنی، موافقت تمامی شرکا و در تبدیل شرکت تضامنی به شرکت سهامی، موافقت اکثریت شرکا لازم است.

(۴) در تبدیل شرکت سهامی به شرکت تضامنی، موافقت دو سوم آرای حاضر در جلسه و در تبدیل شرکت تضامنی به

شرکت سهامی، موافقت تمامی شرکا لازم است.

۲۵۶- آیا «نمایندگی ناشی از ظهرنویسی به عنوان وکالت محض در وصول» با مرگ یا حجر موکل (اصیل) از بین می‌رود؟

حکم مسئله در حقوق ایران و کنوانسیون‌های ژنو به ترتیب کدام است؟

(۱) خیر - خیر

(۲) بله - خیر

(۳) خیر - بله

۲۵۷- سفته‌ای توسط دو تن از مدیران شرکت سهامی خاص به نمایندگی از طرف شرکت در وجه بانک ملت امضا و صادر شده

است. اما مهر شرکت بر روی سفته زده نشده است. در خصوص این سفته، چه شخصی با اشخصابی مسئولیت دارند؟

(۱) مدیران صادرکننده سفته، مشترکاً

(۲) مدیران صادرکننده سفته و شرکت سهامی، متضامناً

(۳) فقط شرکت سهامی خاص

۲۵۸- «الف» بدون تأمین محل برات، براتی به وعده ۶ ماه پس از رؤیت، در وجه «ب» بر عهده «ج» صادر می‌کند. «ب» نیز

برات را در وجه «آقای جعفری» ظهرنویسی می‌کند. مهلت ارائه برات جهت اخذ قبولی چقدر است و در صورت عدم

رعایت آن، دارنده چه حقی را از دست می‌دهد؟

(۱) یک سال پس از تاریخ صدور - حق رجوع به ظهرنویس

(۲) شش ماه پس از صدور - حق رجوع به ظهرنویس

(۳) شش ماه پس از صدور - حق رجوع به براتدهنده و ظهرنویس

(۴) یک سال پس از تاریخ صدور - حق رجوع به براتدهنده و ظهرنویس

۲۵۹- در خصوص «تعهد براتی»، کدام مورد صحیح است؟

(۱) تعهد براتی صادرکننده، با گردش سند تجاری ایجاد می‌شود.

(۲) تعهد براتگیر به محض قبول و قبل از گردش برات، در برابر دارنده وصف تحریدی دارد.

(۳) در فرض تعدد صادرکنندگان سند تجاری، تعهد براتی هریک از آنها، یک تعهد تضامنی است.

(۴) شخصی که سند تجاری را به نمایندگی صادر می‌کند، می‌تواند به فقدان سمت خود در برابر دارنده استناد کند.

۲۶۰- براتدهنده در برات به رؤیت شرط می‌کند برات باید ظرف یک ماه به منظور قبولی به برات‌گیر از ائمه شود. در صورتی که دارنده برات در مهلت مذکور اقدام نکند، ضمانت اجرای آن چیست؟

- (۱) دارنده قطعاً حق رجوع به براتدهنده و ظهرنویسان و برات‌گیر را از دست می‌دهد.
- (۲) دارنده در هر حال، حق رجوع به براتدهنده و ظهرنویسان را از دست می‌دهد.
- (۳) دارنده فقط حق رجوع به براتدهنده و برات‌گیر را از دست می‌دهد.
- (۴) دارنده حق رجوع به ظهرنویسان را از دست می‌دهد.

حقوق تعهدات (شامل تعهدات در حقوق مدنی و معاملات دولتی) - حقوق نفت و گاز (شامل مباحث حقوق عمومی و بین‌الملل نفت و گاز و قراردادهای نفت و گاز) - حقوق تجارت بین‌الملل:

۲۶۱- ضامنی به هنگام ضمانت از مدیون، یک دستگاه خودروی متعلق به خود را به طلبکار معرفی می‌کند تا در صورت عدم توانایی پرداخت دین، از محل فروش خودرو، طلب طلبکار تأديه شود. خودروی مذکور، متعاقباً تلف شده است. کدام مورد صحیح است؟

- (۱) با تلف خودرو، مضمون له صرفاً حق مراجعه به ضامن را دارد.
- (۲) شرط تأديه تعهد فرعی است و با تلف خودرو، مضمون له یا ضامن حق فسخ ضمان دارد.
- (۳) با تلف خودرو، مضمون له یا ضامن یا هر دو، با استفاده از خیار تعذر شرط، می‌توانند عقد ضمان را فسخ کنند.
- (۴) شرط تأديه تعهد از قبل خودرو، قید تعهد ضامن بوده و طبق قاعده «اذا انتفى القيد انتفى المقيد»، با تلف خودرو، ضمان نیز منفسخ می‌شود.

۲۶۲- در قرارداد بیع یک باب آپارتمان به شماره پلاک ثبتی مشخص، بایع آپارتمان را در شهریور ۱۴۰۲ به خریدار می‌فروشد، در حالی که در ابتدای ۱۴۰۲، منافع آپارتمان را به مدت ۵ سال به مستأجر که همان خریدار فعلی است، اجاره داده است. با انعقاد قرارداد فروش، کدام مورد صحیح است؟

- (۱) خریدار به دلیل مسلوب‌المنفعه بودن مبیع، حق فسخ عقد بیع را دارد.
- (۲) قرارداد اجاره صحیح است و باید اجاره‌بها را پرداخت کند، ولی خریدار حق فسخ بیع را دارد.
- (۳) قرارداد اجاره صحیح است و مستأجر باید اجاره‌بها بپردازد، مگر قرائن نشان دهد که قصد طرفین، انفساخ عقد اجاره بوده است.
- (۴) چون خریدار، مالک عین و منافع می‌شود، مالکیت ما فی الذمه ایجاد و مستأجر از پرداخت اجاره‌بها معاف است.

۲۶۳- کدام گزاره زیر، در مورد وجه التزام موضوع ماده ۲۳۰ قانون مدنی، صحیح است؟

- (۱) وجه التزام غیرپولی، مثل انتقال مال معین، پذیرفته نیست.
- (۲) وجه التزام موضوع ماده ۲۳۰، ناظر به تعهدات غیرپولی است.
- (۳) در وجه التزام پولی، حاکم می‌تواند وجه التزام را به اندازه نرخ تورم تعدیل کند.
- (۴) مبلغ وجه التزام تعیین شده در قرارداد، حتی اگر بیش از شاخص قیمت‌های اعلامی رسمی (نرخ تورم) باشد، در صورتی که مغایرتی با مقررات پولی نداشته باشد، معتبر و فاقد اشکال قانونی است.

۲۶۴- شخص «الف» متعهد است یک دستگاه کامیون مدل معینی را از فرانسه به کشور وارد کرده و به متعهدله تحويل دهد. متعهد دو سال در وارد کردن کامیون تأخیر کرده و در این اثنا، دولت ورود کامیون را ممنوع می‌کند. کدام مورد، صحیح است؟

- (۱) قرارداد صحیح است، چون مورد تعهد کلی است.
- (۲) این تعهد به دلیل عدم قدرت متعهد به تسليم، از زمان ممنوعیت واردات منفسخ می‌شود.
- (۳) این قرارداد به دلیل قصور در انجام تعهد متعلق می‌شود تا زمانی که دولت، واردات کامیون را اجازه دهد.
- (۴) این تعهد به دلیل متعدز شدن بعدی تسليم، صحیح است و متعهدله حق دارد معامله را فسخ کند یا خسارات وارد را مطالبه نماید.

۲۶۵- شخص «الف» از شخص «ب»، یک صد میلیون ریال طلبکار است و شخص «ب» از شخص «الف» دویست میلیون ریال طلبکار شده است و بابت طلب خود نیز مال معینی را رهن گرفته است. کدام مورد، صحیح است؟

(۱) با تحقق تهاتر میان دو طلب، رهن نیز به تناسب آزاد می‌گردد.

(۲) با تحقق تهاتر نسبت به بخشی از دو دین، رهن به طور کامل آزاد می‌شود.

(۳) با تحقق تهاتر نسبت به بخشی از دو دین، کل رهن همچنان باقی است.

(۴) به دلیل تفاوت دو دین، احراز تهاتر و به تبع آن، بقا یا عدم بقای رهن، نیازمند رسیدگی قضایی است.

۲۶۶- اگر مدييون يك صد ميليون تومان به طلبکار بدھکار باشد و در ايران، ضامن از مدييون به مبلغ ۲۰۰۰ دلار ضمانت کند، حکم اين توافق چيست؟

(۱) عقد ضمان صحیح است و ضامن در مقابل يك صد ميليون تومان يا ۲۰۰۰ دلار، هر کدام کمتر باشد، مسئول است.

(۲) عقد ضمان صحیح است و ضامن ۲۰۰۰ دلار مسئولیت دارد و لو اینکه از دین، زیادتر یا کمتر باشد.

(۳) عقد ضمان صحیح است و ضامن باید مبلغ يك صد ميليون تومان را پرداخت کند.

(۴) عقد ضمان به دلیل تعهد ارزی و تعهد به وجه غیر رایج کشور ایران، باطل است.

۲۶۷- چنانچه در خرید و فروش هزار دستگاه موبایل مدل مشخص، برای قرارداد بیع، مدت تعیین شده باشد و فروشنده نتواند در آن مدت، تعهدات خود را انجام دهد، حکم قرارداد چيست؟

(۱) قرارداد پس از انقضای مدت منفسخ می‌شود.

(۲) چون قرارداد بیع است، انقضای مدت در آن تأثیری ندارد.

(۳) قرارداد باطل است، چون عقد بیع زمان ندارد، بلکه تسليیم می‌تواند زمان داشته باشد.

(۴) مدت قرارداد منقضی شده و امکان اجرای قرارداد از سوی فروشنده وجود ندارد، مگر به رضایت خریدار.

۲۶۸- طبق قانون دریایی، محدود کردن مسئولیت یا شرط عدم مسئولیت در قرارداد باربری نسبت به فقدان یا خسارت به بار، چه حکمی دارد؟

(۱) اگر فقدان یا خسارت وارده ناشی از غفلت و تقصیر یا تسامح در انجام وظایف قانونی باشند، سلب مسئولیت یا محدود کردن آن، باطل و بلاثر است.

(۲) اگر فقدان یا خسارت وارده ناشی از غفلت و تقصیر یا تسامح در انجام وظایف قانونی باشند، سلب مسئولیت باطل و محدود کردن مسئولیت، صحیح است.

(۳) در هر صورت، سلب مسئولیت یا محدود کردن مسئولیت خسارت وارده به بار، باطل و بدون آن است.

(۴) اگر فقدان یا خسارت وارده ناشی از فعل ثالث باشد، محدود کردن مسئولیت مجاز است.

۲۶۹- درج شرط «فسخ بنا به مصلحت» در قراردادهای مدت‌دار، مثل اجاره یا پیمان یا ارائه خدمات، چه حکمی دارد؟

(۱) صحیح است.

(۲) باطل است.

(۳) درصورتی صحیح است که مدت آن، معین باشد.

(۴) در قراردادهای دولتی، صحیح است ولی در قراردادهای خصوصی، باطل است.

۲۷۰ - کدام مورد درخصوص ضمانتنامه استرداد کسور حسن انجام کار، نادرست است؟

۱) سازمان برنامه و بودجه کشور برای معاملات دولتی، متن تیپ ضمانتنامه استرداد کسور حسن انجام کار را تهیه کرده است.

۲) طبق آیین‌نامه تضمین معاملات دولتی، در معاملات ارزی، ضمانتنامه باید توسط یکی از بانک‌های داخلی دارای مجوز یا بانک خارجی موردن‌تأیید بانک مرکزی صادر شود.

۳) طبق تبصره ماده ۹ آیین‌نامه تضمین معاملات دولتی، اشخاص خارجی مجازند در معاملات ارزی، به جای ارائه ضمانتنامه ارزی، ضمانتنامه ریالی به نرخ تعسیر بانک مرکزی در زمان تسلیم ارائه کنند.

۴) پیمانکار یا مشاور در قبال ارائه ضمانتنامه می‌تواند صد در صد مبالغ سپرده شده را استرداد نماید و این ضمانتنامه پس از تحويل دائمی و سپری شدن مدت گارانتی و انجام سایر تعهدات قراردادی و رضایت کارفرما از انجام کار آزاد می‌شود.

۲۷۱ - درصورت تشخیص کمیسیون مناقصه مبنی بر وقوع تبانی بین مناقصه‌گران، کدامیک از تصمیمات زیر اتخاذ می‌شود؟

(۱) لغو مناقصه

(۲) حذف مناقصه‌گران خاطی از روند مناقصه

(۳) ضبط وثیقه تبادی کنندگان

۲۷۲ - درصورتی که افراد ذکر شده به موجب قانون راجع به منع مداخله وزرا و نمایندگان مجلس و کارمندان در معاملات دولتی و کشوری مخصوص ۱۳۳۷/۱۰/۲، در تنظیم قرارداد دولتی مداخله نمایند، وضعیت حقوقی معامله مذبور چگونه خواهد بود؟

(۱) درصورتی که قیمت معامله متعارف باشد، معامله صحیح است.

(۲) درصورتی که قیمت معامله غیرمتعارف باشد، طرف دولتی حق فسخ دارد.

(۳) غیرنافذ است و درصورت متعارف بودن قیمت معامله، مستلزم تنفيذ طرف دولتی است.

(۴) معامله باطل است، فارغ از اینکه معامله با قیمت متعارف یا غیرمتعارف منعقد شده باشد.

۲۷۳ - کدام مورد درخصوص نصاب معاملات، منطبق با قانون برگزاری مناقصات است؟

۱) نصاب معاملات براساس شاخص بهای کالاهای خدمات اعلام شده توسط سازمان آمار ایران، توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی به هیئت وزیران پیشنهاد می‌شود و هرساله به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

۲) مبلغ نصاب برای معاملات کوچک و متوسط، مبلغ مورد معامله و در مورد معاملات عمده، مبلغ برآورده واحد مقاضی معامله است.

۳) نصاب معاملات در قانون برگزاری مناقصات مقرر شده است و هر پنج سال یکبار، قابل تجدیل‌نظر توسط هیئت وزیران است.

۴) نصاب معاملات براساس شاخص بهای کالاهای خدمات، توسط وزارت امور اقتصاد و دارایی هرساله اعلام می‌شود.

۲۷۴ - مطابق با قانون برگزاری مناقصات، کدام مورد درخصوص کمیسیون مناقصه، نادرست است؟

۱) اعضای کمیسیون مناقصات، متشکل از رئیس دستگاه مناقصه‌گزار یا نماینده وی، ذی حساب یا بالاترین مقام مالی دستگاه مناقصه‌گزار و حسب مورد، مسئول فنی دستگاه است.

۲) کمیسیون با حضور هر سه نفر عضو رسمیت دارد. تمام اعضا مکلف به حضور در جلسه و ابراز نظر هستند و تصمیمات کمیسیون با رأی اکثریت اعضا معتبر خواهد بود.

۳) در مناقصات دومرحله‌ای، کمیسیون مناقصه با حضور رئیس دستگاه مناقصه‌گزار تشکیل می‌شود.

۴) اعضای کمیسیون مناقصات در شرکت‌های دولتی، از سوی مدیر عامل انتخاب می‌شوند.

۲۷۵ - کدام مورد درخصوص حداقل تعداد مناقصه‌گران در فهرست کوتاه (مناقصه محدود)، نادرست است؟

- ۱) دعوتنامه شرکت در مناقصه محدود باید برای همه مناقصه‌گرانی که در فهرست کوتاه نام آنها قید شده است، ارسال شود.
- ۲) در کارهای پیمانکاری، درصورت استفاده از فهرست‌بهای پایه منتشرشده سازمان برنامه و بودجه و همچنین سایر مناقصات، سه مناقصه‌گر

۳) در کارهای پیمانکاری، درصورت استفاده از فهرست‌بهای پایه منتشرشده سازمان برنامه و بودجه، پنج مناقصه‌گر و در سایر مناقصات، سه مناقصه‌گر

۴) درصورتی که تعداد افراد واجد شرایط به حد نصاب نرسد، برای یک بار، فرایند ارزیابی تجدید می‌شود و در ارزیابی دوم، با حداقل دو مناقصه‌گر که دارای بالاترین امتیاز باشند، مناقصه برگزار می‌شود.

۲۷۶ - هیئت ترک تشریفات در شرکت‌های دولتی، از چه اعضایی تشکیل شده است؟

۱) مدیر عامل، ذی‌حساب یا مدیر مالی شرکت و مدیر حقوقی شرکت

۲) مدیر عامل، ذی‌حساب یا مدیر مالی شرکت و یک نفر به انتخاب مجمع عمومی

۳) مدیر عامل، ذی‌حساب یا مدیر مالی شرکت و یک نفر به انتخاب هیئت‌مدیره شرکت

۴) مدیر عامل با قائم مقام وی، ذی‌حساب یا مدیر مالی شرکت و مدیر حقوقی یا بازرگانی شرکت

۲۷۷ - در کدام یک از موارد زیر، هیئت رسیدگی به شکایات قانون برگزاری مناقصات، صلاحیت رسیدگی ندارد؟

۱) عدم رعایت مقررات یا ضوابط مربوط از طرف کارگروه فنی بازرگانی در ارزیابی کیفی مناقصه‌گران یا ارزیابی فنی پیشنهادات

۲) شرکت افراد دیگر در ترکیب کمیسیون مناقصه، به جای اعضای مندرج در قانون برگزاری مناقصات

۳) شکایات برنده مناقصه پس از انعقاد قرارداد

۴) شکایات برنده مناقصه قبل از انعقاد قرارداد

۲۷۸ - کدام مورد درخصوص تکلیف کارفرما مطابق با قانون تأمین اجتماعی درباره قراردادهای منعقده، نادرست است؟

۱) پرداخت آخرین قسط مقاطعه‌کار، منوط به ارائه مفاصیل حساب سازمان تأمین اجتماعی از طرف مقاطعه‌کار است.

۲) درصورتی که مقاطعه‌کار، کارکنان خود را نزد سازمان تأمین اجتماعی بیمه نکند، کارفرما موظف است آنها را نزد سازمان بیمه کند.

۳) کارفرما در قراردادی که منعقد می‌کند، باید مقاطعه‌کار را متعهد نماید که کارکنان خود و همچنین مقاطعه‌کاران فرعی را نزد سازمان تأمین اجتماعی بیمه نماید.

۴) پنج درصد بهای کل کار مقاطعه‌کار نزد کارفرما باقی خواهد ماند و پرداخت آن به مقاطعه‌کار، منوط به ارائه مفاصیل حساب از طرف سازمان تأمین اجتماعی خواهد بود.

۲۷۹ - متعاقب ملی شدن صنعت نفت، نتیجه پرونده شکایت انگلستان علیه ایران در دیوان دادگستری بین‌المللی چه بود؟

۱) دیوان به علت عدم توسل انگلستان به مراجع قانونی داخلی ایران (Exhaustion of Local Remedies)، خود را صالح به رسیدگی ندانست.

۲) دیوان به علت تقديم شکایت انگلستان علیه ایران در شورای امنیت و رسیدگی به پرونده در شورای امنیت، خود را صالح به رسیدگی ندانست.

۳) دیوان به علت اینکه قرارداد امتیازی ۱۹۳۳ را یک معاهده تلقی نکرد، خود را صالح به رسیدگی ندانست.

۴) دیوان به موضوع رسیدگی و به نفع ایران، رأی صادر کرد.

- ۲۸۰- آیا در قراردادهای بيع متقابل، شرط ثبات (Stabilization clause) وجود دارد؟
- ۱) خير، به علت تعارض اين شرط با قوانين داخلی ايران به عنوان قانون حاكم، اين شرط وجود ندارد.
  - ۲) خير، به علت بازپرداخت مالياتها و سایر حقوق دولتي به سرمایه‌گذار به میزانی که پرداخت می‌شود، اين شرط وجود ندارد.
  - ۳) بلی، اين شرط به عنوان شروط استاندارد و قالبی (Boilerplate Clause)، در تمام قراردادهای نفتی، از جمله بيع متقابل وجود دارد.
  - ۴) بلی، به علت عدم وجود تعادل در وضعیت اقتصادی سرمایه‌گذار، اين شرط از نسل سوم، در قراردادهای بيع متقابل گنجانده شده است.

- ۲۸۱- در قانون نفت ۱۳۵۳، کدام دسته از قراردادهای بالادستی نفت و گاز، به ترتیب، منع و تجویز شد؟

(۱) امتیازی - بيع متقابل
(۲) امتیازی - مشارکت در تولید

(۳) مشارکت - خدمت (پیمانکاری)
(۴) مشارکت در سرمایه‌گذاری - بيع متقابل

- ۲۸۲- براساس آخرین اصلاحات مصوبه شرایط عمومی، ساختار و الگوی قراردادهای بالادستی نفت و گاز، کدام مورد در خصوص «طرف دوم قرارداد»، صحیح است؟

(۱) سرمایه‌گذار، اعم از داخلی یا خارجی

(۲) تنها شرکت‌های صاحب‌صلاحیت نفتی

(۳) مشارکت میان سرمایه‌گذار داخلی و خارجی

(۴) مشارکت شرکت‌های صاحب‌صلاحیت نفتی با سرمایه‌گذاران

- ۲۸۳- کدام مورد در خصوص برنامه مالی عملیاتی سالانه در قراردادهای موسوم به IPC، درست است؟

- (۱) برنامه‌ای است که در چارچوب طرح عملیاتی و اصلاحات و بازنگری‌های لازم ناشی از واقعیت‌های پژوهه و رفتار واقعی میدان، توسط طرف اول قرارداد تهیه و به تصویب کمیته مشترک مدیریت JMC می‌رسد.

- (۲) برنامه‌ای است که در چارچوب طرح عملیاتی و اصلاحات و بازنگری‌های لازم ناشی از واقعیت‌های پژوهه و رفتار واقعی میدان، توسط طرف دوم قرارداد تهیه و به تصویب طرف اول قرارداد می‌رسد.

- (۳) برنامه‌ای است که تنها در چارچوب طرح عملیاتی مصوب، توسط طرف دوم (قرارداد تهیه و به تصویب طرف اول قرارداد می‌رسد).

- (۴) برنامه‌ای است که توسط طرف اول و دوم، در کمیته مدیریت مشترک تهیه و تصویب می‌شود

- ۲۸۴- شرکت‌های اکتشاف و تولید (E&P) صلاحیت‌دار ایرانی، در چه صورتی می‌توانند مستقلأً به عنوان طرف دوم قرارداد بالادستی نفت و گاز انتخاب شوند؟

(۱) باید با انتخاب شریک صاحب‌صلاحیت خارجی مشارکت کنند.

(۲) باید با انتخاب MC و مشاور معتبر خارجی همکاری داشته باشند.

(۳) به تشخیص وزارت نفت، برای بر عهده گرفتن نقش راهبری در اجرای طرح، توانمند شناخته شوند.

(۴) به تشخیص شرکت ملی نفت ایران، برای بر عهده گرفتن نقش راهبری در اجرای طرح، توانمند شناخته شوند.

- ۲۸۵- طبق مصوبه شرایط عمومی، ساختار و الگوی قراردادهای بالادستی نفت و گاز، انعقاد قرارداد با شرکت‌های خارجی نفتی، منوط به کدام شرط است؟

(۱) مشارکت با يكى از شرکت‌های نفتی زيرمجموعه وزارت نفت يا يكى از شرکت‌های تابعه آن

(۲) مشارکت با يكى از شرکت‌های اکتشاف و تولید داخلی با سهم حداقل ۲۵ درصد

(۳) مشارکت با يكى از شرکت‌های اکتشاف و تولید داخلی

(۴) مشارکت با شرکت‌های خارجی

۲۸۶- در قراردادهای IPC، چنانچه قرارداد قبل از تحقق اولین تولید هدف‌گذاری شده، به دلیل فورس‌ماژور فسخ شود، کدام حکم اعمال می‌شود؟

(۱) هزینه‌های پرداخت شده تا آن زمان به اضافه مبلغی به عنوان دستمزد، بعد از رفع فورس‌ماژور، به اقساط مساوی در طول مدت مقرر در قرارداد، از طریق عواید حاصل از میدان به پیمانکار پرداخت می‌شود.

(۲) هزینه‌های پرداخت شده تا آن زمان، بعد از رفع فورس‌ماژور، به اقساط مساوی در طول مدت مقرر در قرارداد، از طریق عواید حاصل از میدان، به پیمانکار پرداخت می‌شود.

(۳) هزینه‌های پرداخت شده تا آن زمان، بعد از رفع فورس‌ماژور، به اقساط مساوی در طول مدت مقرر در قرارداد، توسط شرکت ملی نفت به پیمانکار پرداخت می‌شود.

(۴) هزینه‌های پرداخت شده تا آن زمان، طرف شش ماه توسط شرکت ملی نفت پرداخت می‌شود.

۲۸۷- طبق اساسنامه شرکت ملی نفت ایران، به ترتیب، مجوز عقد قرارداد بالادستی نفت و گاز توسط چه شخصی (نهادی) صادر شده و توسط چه شخصی (نهادی) امضا می‌شود؟

(۱) وزیر نفت - مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران

(۲) وزیر نفت - هیئت‌مدیره شرکت ملی نفت ایران

(۳) هیئت‌مدیره شرکت ملی نفت ایران - وزیر نفت

(۴) هیئت‌مدیره شرکت ملی نفت ایران - مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران

۲۸۸- مطابق موافقتنامه تحديد حدود دریایی بین ایران و بحرین، هرگاه عملیات نفتی در منطقه ممنوعه (۲۵۰ متر از هر طرف) بروز کند، حکم آن چیست؟

(۱) هر دو طرف، حداکثر کوشش خود را به کار خواهند برد تا نسبت به نحوه هماهنگ ساختن عملیات یا یک‌کاسه کردن آن در طرفین خط مرزی، توافق حاصل کنند.

(۲) هر دو طرف باید نسبت به هماهنگ ساختن عملیات یا یک‌کاسه کردن آن در طرفین خط مرزی اقدام کنند.

(۳) طرف خاطی، ناقض معاهدہ بوده و باید فوراً فعالیت‌های خود را متوقف کند.

(۴) هر دو طرف موظفند عملیات خود را یک‌کاسه کنند.

۲۸۹- براساس آخرین اصلاحات مصوبه شرایط عمومی، ساختار و الگوی قراردادهای بالادستی نفت و گاز، واگذاری پیمان‌های دست‌دوم چه حکمی دارد؟

(۱) طرف دوم می‌تواند رأساً پیمان‌های دست‌دوم با هزینه کمتر از نیم درصد برآورد سقف هزینه سرمایه‌گذاری را واگذار و گزارش آن را به کارفرما ارائه کند، مشروط به اینکه کل این قراردادها از ده درصد مجموع برآورد سقف هزینه‌های سرمایه‌گذاری تجاوز نکند.

(۲) طرف دوم می‌تواند رأساً پیمان‌های دست‌دوم با هزینه زیر ۵۰۰ هزار دلار را واگذار و گزارش آن را به کارفرما ارائه کند، مشروط به اینکه کل این قراردادها از ده درصد مجموع برآورد سقف هزینه‌های سرمایه‌گذاری تجاوز نکند.

(۳) کلیه پیمان‌های دست‌دوم باید به تأیید کمیته مدیریت مشترک و شرکت ملی نفت ایران برسد.

(۴) کلیه پیمان‌های دست‌دوم باید به تأیید کمیته مدیریت مشترک برسد.

۲۹۰- در قطعنامه شماره ۱۸۰۳ مجمع‌عمومی سازمان ملل، کدام حق برای کشور صاحب منابع نفت و گاز شناسایی نشده است؟

(۱) شناسایی دادگاه‌های ملی کشور صاحب منبع، برای رسیدگی به اختلافات ناشی از مصادره و ضبط سرمایه‌های انجامشده در منابع نفت و گاز

(۲) مصادره و ضبط سرمایه‌های انجامشده در منابع نفت و گاز، مشروط به رعایت منافع عمومی، امنیت یا مصالح ملی

(۳) مصادره و ضبط سرمایه‌های انجامشده در منابع نفت و گاز، مشروط به پرداخت غرامت مناسب

(۴) مصادره و ضبط سرمایه‌های انجامشده در منابع نفت و گاز، مشروط به پرداخت غرامت کامل

۲۹۱- طبق مصوبه شرایط عمومی، ساختار و الگوی قراردادهای بالادستی نفت و گاز، واگذاری عملیات موضوع قرارداد به پیمانکاران دست دوم چه حکمی دارد؟

۱) اقدامات مندرج در قرارداد (به جز مدیریت مجموعه پیمان و انجام مطالعات مهندسی مخزن) به پیمانکاران و سازندگان دست دوم مجاز نیست.

۲) تمامی اقدامات مندرج در قرارداد (به جز مواردی که طرف دوم، توانایی انجام آن را شخصاً ندارد)، به پیمانکاران و سازندگان صاحب صلاحیت واگذار می شود.

۳) تمامی اقدامات مندرج در قرارداد (به جز مدیریت مجموعه پیمان و انجام مطالعات مهندسی مخزن)، به پیمانکاران و سازندگان صاحب صلاحیت واگذار می شود.

۴) تمامی اقدامات مندرج در قرارداد (به جز مدیریت مجموعه پیمان و انجام مطالعات مهندسی مخزن)، ممکن است به تشخیص طرف دوم قرارداد، به پیمانکاران و سازندگان صاحب صلاحیت واگذار می شود.

۲۹۲- هرگاه در منطقه انحصاری اقتصادی و فلات قاره ایران، کشتی یا عملیات نفتی موجب آلودگی دریا شود، نیروی دریایی ایران، چه اقداماتی می تواند انجام دهد؟

۱) می تواند مرتکبین را بازداشت و نسبت به متوقف کردن عملیات آلوده کننده اقدام کند، مگر اینکه در معاهدات بین المللی ایران، به ترتیب دیگری مقرر شده باشد.

۲) در این مناطق نمی تواند مرتکبین را بازداشت و یا نسبت به متوقف کردن عملیات آلوده کننده اقدام کند، مگر خلاف آن در معاهدات بین المللی مقرر شده باشد.

۳) می تواند نسبت به متوقف کردن عملیات آلوده کننده اقدام کند، ولی نمی تواند مرتکبین را بازداشت نماید.

۴) باید موضوع را برای پیگیری، به سازمان حفاظت محیط زیست و شرکت ملی نفت ایران گزارش کند.

۲۹۳- کدام قراردادها، مشمول مصوبه هیئت وزیران راجع به شرایط عمومی، ساختار و الگوی قراردادهای بالادستی نفت و گاز است؟

۱) قراردادهایی که حسب نیازها و ضرورت های عملیات توسط شرکت ملی نفت ایران برای اکتشاف، نگهداری تولید و یا دیگر عملیات نفتی که منجر به توسعه میدان ها یا مخزن ها و یا افزایش بازیافت از مخازن با شرکت های خدماتی نفتی (OSC) (مانند شرکت های حفاری) و یا پیمانکاران ساخت و نصب (EPC/E&C) و دیگر عرضه کنندگان کالاها و خدمات موردنیاز منعقد می شود.

۲) قراردادهای بالادستی نفت و گاز که به طور مشخص، مسئولیت عملکرد مخزن در دوره ببرداری و به تبع آن، بازپرداخت هزینه های طرف دوم قرارداد و پرداخت دستمزد به طرف دوم قرارداد، منوط به همین موفقیت وی در تولید نفت و گاز می شود.

۳) کلیه قراردادهای بالادستی و پایین دستی نفت که در تولید نفت و گاز دخیل هستند.

۴) کلیه قراردادهای بالادستی نفت و گاز که منجر به تولید نفت و گاز کشور می شود.

۲۹۴- در شرایط عمومی پیمان، چنانچه برای کارهای اضافی، قیمت و مقدار در فهرست بها و مقادیر منضم به قرارداد پیش‌بینی نشده باشد، اضافه کاری چه حکمی دارد؟

(۱) بدون سقف مجاز است و پیمانکار باید بی‌درنگ، قیمت پیشنهادی خود را برای اجرای کارهای اضافی یادشده همراه با تجزیه قیمت به مهندس مشاور تسلیم کند. قیمت‌هایی که به تأیید پیمانکار و مهندس مشاور رسیده است، ملاک عمل قرار خواهد گرفت.

(۲) در سقف ۲۵ درصد مجاز است و پیمانکار باید بی‌درنگ، قیمت پیشنهادی خود را برای اجرای کارهای اضافی یادشده همراه با تجزیه قیمت به مهندس مشاور تسلیم کند. قیمت‌هایی که به تأیید پیمانکار و مهندس مشاور رسیده است، ملاک عمل قرار خواهد گرفت.

(۳) در سقف ۲۵ درصد مجاز است و پیمانکار باید بی‌درنگ، قیمت پیشنهادی خود را برای اجرای کارهای اضافی یادشده همراه با تجزیه قیمت به مهندس مشاور تسلیم کند. قیمت‌هایی که به تأیید پیمانکار و مهندس مشاور رسیده است، در صورت تصویب کارفرما ملاک عمل قرار خواهد گرفت.

(۴) بدون سقف مجاز است و پیمانکار باید بی‌درنگ، قیمت پیشنهادی خود را برای اجرای کارهای اضافی یادشده همراه با تجزیه قیمت به مهندس مشاور تسلیم کند. قیمت‌هایی که به تأیید پیمانکار و مهندس مشاور رسیده است، در صورت تصویب کارفرما ملاک عمل قرار خواهد گرفت.

۲۹۵- در قرارداد امتیازی ۱۹۳۳، حل و فصل اختلافات قراردادی،تابع چه قواعد حقوقی قرار گرفته است؟

(۱) lex petrolea

(۲) اصول مشترک ملل متمدن

(۳) قانون کشور ثالث غیر از ایران و انگلستان

(۴) اصول قضایی مذکور در ماده ۳۸ اساسنامه دیوان داوری دائمی بین‌المللی

۲۹۶- به موجب قوانین و مقررات کشور، سهم ایرانی در اجرای قواردادهای بالادستی نفت و گاز چه میزان است؟

(۱) حداقل ۵۱ درصد، ولی در مورد میادین مشترک، وزیر نفت می‌تواند این درصد را کمتر تعیین کند.

(۲) حداقل ۵۱ درصد، بدون استثنای در مورد میادین مشترک و غیرمشترک و بالادستی و پایین‌دستی

(۳) حداقل ۵۱ درصد، ولی وزیر نفت می‌تواند در مورد میادین مشترک یا غیرمشترک، این درصد را بالاتر تعیین کند.

(۴) حداقل ۵۱ درصد، ولی وزیر نفت می‌تواند در مورد میادین مشترک، این درصد را کمتر و در مورد میادین غیرمشترک، این درصد را بیشتر تعیین کند.

۲۹۷- آنچه از آرای دیوان بین‌المللی دادگستری و سایر داوری‌ها، درخصوص تقسیم منطقه انحصاری اقتصادی و فلات قاره میان همسایگان به‌دست می‌آید، کدام است؟

(۱) صرفاً می‌توان براساس معاهدات موجود میان کشورها، نسبت به تقسیم منطقه انحصاری اقتصادی و فلات قاره میان آنها حکم داد.

(۲) هیچ راهکار مشخصی برای تقسیم منطقه انحصاری اقتصادی و فلات قاره میان همسایگان به‌دست نیامده است.

(۳) خط منصف، مبنای تقسیم منطقه انحصاری اقتصادی و فلات قاره میان همسایگان است.

(۴) نمی‌توان تنها به خط منصف تکیه کرد و باید به سایر اوضاع و احوال نیز توجه کرد.

۲۹۸- هرگاه کسی در معاملات دولتی، از جمله معاملات نفت و گاز، به اخذ پورسانت اقدام کند، حکم آن چیست؟

(۱) قرارداد صحیح است و مرتكب، باید مبلغ اخذشده را مسترد کند.

(۲) قرارداد باطل است و مرتكب، علاوه بر ردّ مبلغ اخذشده، به حبس و جزای نقدی نیز محکوم می‌شود.

(۳) قرارداد غیرنافذ است و مرتكب، علاوه بر ردّ مبلغ اخذشده، به حبس و جزای نقدی نیز محکوم می‌شود.

(۴) قرارداد صحیح است و مرتكب، علاوه بر ردّ مبلغ اخذشده، به حبس و جزای نقدی نیز محکوم می‌شود.

- ۲۹۹- در چه صورتی، پیمانکاران می‌توانند به مزایای بخشنامه‌های تعديل، مصوب سازمان برنامه و بودجه کشور که بعد از پیمان مصوب و ابلاغ می‌شود، استناد کنند؟

۱) پیمانکار باید با سازمان برنامه و بودجه کشور و دستگاه دولتی طرف قرارداد، یک الحاقیه سه‌جانبه امضا کند که بتواند از مزایای بخشنامه‌های یادشده بهره‌مند شود.

۲) چون این تعديل‌ها منجر به افزایش تعهدات طرف دولتی می‌شود، پیمانکاران می‌توانند حتی بدون الحاقیه نیز به آن استناد کنند.

۳) طرف دولتی موظف است تعديل را به موجب الحاقیه با پیمانکار مورد موافقت قرار دهد و بدون الحاقیه، امکان استناد ندارد.

۴) طرف دولتی مختار است که تعديل را بپذیرد یا رد کند.

- ۳۰۰- در کدام پرونده، دیوان دادگستری لاهه اذعان کرد اصل حاکمیت ملی بر منابع طبیعی، بخشی از عرف بین‌المللی است؟

۱) پرونده کنگو علیه اوگاندا

۲) پرونده اختلاف بین ایسلند و نروژ

۳) پرونده اختلاف بین تونس و لیبی

۴) پرونده شرکت انگلیس - ایران در مورد ملی شدن صنعت نفت ایران

- ۳۰۱- طبق قوانین و مقررات حاضر، سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در میادین نفت و گاز ایران، چه حکمی دارد؟

۱) مجاز است، مشروط به اینکه سرمایه‌گذاری به روش مستقیم باشد و مالکیت بر تأسیسات و نفت موجود در مخزن و نفت تولیدی نیز به سرمایه‌گذار منتقل نشود.

۲) مجاز است، مشروط به اینکه سرمایه‌گذاری به روش قراردادی باشد و مالکیت بر نفت موجود در مخزن نیز به سرمایه‌گذار منتقل نشود.

۳) مجاز است، مشروط به اینکه در قالب قرارداد بیع متقابل سرمایه‌گذاری انجام شود.

۴) ممنوع است، ولی تأمین مالی عملیات بالادستی نفت و گاز اشکالی ندارد.

- ۳۰۲- در قراردادهای مشارکت در تولید، پیمانکار معمولاً در چه نقطه‌ای مالک نفت می‌شود؟

۱) در یک نقطه مشخص، مثل نقطه صادرات یا نقطه اندازه‌گیری بعد از تولید نفت و گاز

۲) به نسبت سهم خود در مخزن، مالک نفت می‌شود.

۳) در هیچ صورت، مالک نفت تولیدی نمی‌شود.

۴) در سر چاه، مالک نفت تولیدی می‌شود.

- ۳۰۳- معیار «بین‌المللی» بودن، به ترتیب، از منظر کنوانسیون بیع بین‌المللی کالا (۱۹۸۰) و قانون داوری تجاری بین‌المللی ایران (۱۳۷۶) چیست؟

۱) تفاوت در تابعیت طرفین - تفاوت در تابعیت طرفین در زمان توافق

۲) تفاوت در کشور محل کسب‌وکار طرفین - تفاوت در تابعیت طرفین در زمان توافق بر داوری

۳) تفاوت در تابعیت طرفین - تفاوت در کشور محل کسب‌وکار در زمان ارجاع اختلاف به داوری

۴) تفاوت در محل کسب‌وکار طرفین در زمان انعقاد بیع - تفاوت در تابعیت طرفین در زمان ارجاع اختلاف

- ۳۰۴- URCB، ناظر به چه مقرراتی است؟

۱) مقررات آنسیترال ناظر بر ضمانتنامه‌های بانکی

۲) مقررات آنسیترال ناظر بر ضمانتنامه‌های شرکتی و قراردادی

۳) مقررات اتاق بازارگانی بین‌المللی ناظر به روش پرداخت وصولی

۴) مقررات اتاق بازارگانی بین‌المللی ناظر به ضمانتنامه‌های شرکتی و قراردادی

- ۳۰۵-** در مقایسه میان تعهد به پرداخت بانکی (بی پی او) و گشايش اعتبار استنادی (ال سی)، کدام مورد درست است؟
- ۱) هزینه تعهد به پرداخت بانکی (بی پی او) از اعتبار استنادی (ال سی)، بیشتر است.
  - ۲) تعهد به پرداخت بانکی (بی پی او) و اعتبار استنادی (ال سی)، هر دو تابع مقررات UCP600 هستند.
  - ۳) ارائه استناد در اعتبار استنادی (ال سی)، بهصورت کاغذی و در تعهد به پرداخت بانکی (بی پی او)، بهصورت الکترونیکی است.
  - ۴) تعهد بانک گشايش کننده در اعتبار استنادی (ال سی)، در مقابل ذی نفع است در حالی که در تعهد به پرداخت بانکی (بی پی او)، تعهد بانک متعهد در مقابل بانک دریافت کننده است.
- ۳۰۶-** در خصوص ضمانت اجراهای نقض قرارداد در کنوانسیون بیع بین المللی کالا (۱۹۸۰)، کدام مورد درست است؟
- ۱) ضمانت اجراهای، شامل اجرای عین تعهد نیست.
  - ۲) فسخ قرارداد، منوط به اعطای مهلت اضافی برای تحویل کالا و امتناع فروشندۀ از آن نیست.
  - ۳) ضمانت اجراهای، شامل تقاضای اجرای عین تعهد، فسخ قرارداد، کاهش ثمن و اخذ خسارت است.
  - ۴) چنانچه مشتری تقاضای فسخ قرارداد را کرده باشد، برخلاف تقاضای تعمیر یا اصلاح، نمی‌تواند کاهش ثمن را درخواست کند.
- ۳۰۷-** براساس قانون الحق ایران به کنوانسیون شناسایی و اجرای احکام داوری خارجی (نیوبورک)، کنوانسیون منحصرأ در مورد اختلافات ناشی از کدام یک از روابط حقوقی حاکم است؟
- ۱) روابط حقوقی قراردادی یا غیرقراردادی که حسب قوانین ایران، تجاری محسوب می‌شوند.
  - ۲) روابط حقوقی قراردادی که حسب قوانین ایران، تجاری محسوب می‌شوند.
  - ۳) روابط حقوقی قراردادی و غیرقراردادی ناشی از اختلافات میان دولتها
  - ۴) روابط حقوقی قراردادی یا غیرقراردادی، اعم از مدنی و تجاری
- ۳۰۸-** با توجه به کنوانسیون سازمان ملل متعدد خصوصی قراردادهای حمل بین المللی کالا بهصورت کلی یا جزئی از طریق دریا (کنوانسیون روتردام)، کدام مورد صحیح است؟
- ۱) اقداماتی چون بارگیری، جابه‌جایی و تخلیه کالا می‌تواند به موجب شرط فایوست (Foist Clause) (توسط شخصی غیر از متصدی حمل کالا صورت گیرد. در این صورت، مسئولیت این اقدامات، با متصدی حمل کالا نخواهد بود.
  - ۲) دوره مسئولیت متصدی حمل کالا، براساس قاعده جرثقیل تا جرثقیل (Tackle to Tackle) است.
  - ۳) متصدی حمل کالا، تعهدی در برابر قابلیت دریانوردی کشتی (Seaworthiness) دارد.
  - ۴) مبنای مسئولیت متصدی حمل کالا در این کنوانسیون، فرض تقصیر است.
- ۳۰۹-** در مقایسه بین فاکتورینگ و فورفیتینگ، کدام مورد نادرست است؟
- ۱) فاکتورینگ ابزاری مناسب برای واگذاری مطالبات متعدد به شرکت عامل است، در حالی که فورفیتینگ برای انتقال مطالبات خاص، تناسب بیشتری دارد.
  - ۲) در صورت عدم اعتبار مطالبات و انجام اقداماتی مانند جعل، در هر دو روش، امکان مراجعة شرکت عامل به صادرکننده وجود دارد.
  - ۳) برخلاف فاکتورینگ، با انعقاد فورفیتینگ، مطالبات موضوع انتقال از حساب صادرکننده حذف نمی‌شود.
  - ۴) در هر دو روش، امکان دریافت نقدی بخشی از مطالبات وجود دارد.
- ۳۱۰-** در ضمانت‌های مورداً استفاده در تجارت بین الملل، کدام مورد صحیح است؟
- ۱) اجرای تعهد مندرج در ضمانت‌نامه‌های بانکی، مشروط به احرار تخلف متعهد اصلی است.
  - ۲) هر دو نوع ضمانت‌نامه‌های بانکی و عادی، مستقل از قرارداد پایه و تعهدات اصلی قلمداد می‌شوند.
  - ۳) شرط پرداخت وجه از سوی بانک در ضمانت‌نامه بانکی، تنها می‌تواند ارائه استناد و مدارکی خاص باشد.
  - ۴) ضمانت‌نامه بانکی، قراردادی سه‌جانبه با مشارکت بانک، مضمون‌له و مضمون‌عنه است که با توافق یکدیگر، شرایط ضمانت‌نامه را تعیین می‌کنند.

- ۳۱۱- کدام مورد در خصوص «موافقتنامه راجع به تدبیر سرمایه‌گذاری مرتبط با تجارت» (TRIMs)، صحیح نیست؟

- ۱) این موافقتنامه، راجع به تدبیری است که اثر منفی نسبت به سرمایه‌گذاری خارجی دارد.
- ۲) در پیوست این موافقتنامه، اقدامات موجب جذب و تشویق سرمایه‌گذاری خارجی مطرح شده است.
- ۳) هدف از این موافقتنامه، اعمال یک سیستم حقوقی حمایتی مستقیم در مورد سرمایه‌گذاری خارجی نیست.
- ۴) هدف این موافقتنامه، رفع تبعیض نسبت به کالاهای تولید داخل و کالاهای تولید حاصل از سرمایه‌گذاری خارجی است.

- ۳۱۲- با توجه به قانون داوری تجاری بین‌المللی ایران، صدور دستور موقت چه حکمی دارد؟

- ۱) دستور موقت توسط داور، در رأی نهایی داوری امکان‌پذیر است.
- ۲) دستور موقت توسط داوری ممکن و دستور صادره، مستقیماً قابل اجرا است.
- ۳) صدور دستور موقت از جانب داور ممکن نیست و باید از دادگاه صالح تقاضا کرد.
- ۴) اجرای دستور موقت توسط داوران ممکن است، ولی اجرای آن ضرورتاً نیازمند مراجعه به دادگاه صالح می‌باشد.

- ۳۱۳- در خصوص اعتبار اسنادی گردان، کدام مورد صحیح است؟

- ۱) بانک کارگزار متعهد است در صورت مصرف اعتبار، آن را تا سقف معینی مجدداً شارژ کند.
- ۲) بانک گشاینده متعهد است در صورت مصرف اعتبار، آن را تا سقف معینی مجدداً شارژ کند.
- ۳) بانک گشاینده می‌تواند با موافقت بانک کارگزار، مبلغ اعتبار اسنادی را برگرداند.
- ۴) بانک کارگزار، پرداخت وجه اعتبار اسنادی را تضمین می‌کند.

- ۳۱۴- براساس اینکوترمز ۲۰۲۰، حدود تعهدات و مسئولیت‌های خریدار و فروشنده در اصطلاح FCA بندر هامبورگ، چگونه است؟

- ۱) فروشنده ضمن اخذ مجوز صادرات و پرداخت هزینه‌های مربوطه، کالا را در بندر هامبورگ، روی وسیله نقلیه ورودی به بندر و تخلیه نشده در اختیار خریدار قرار می‌دهد.
- ۲) فروشنده ضمن اخذ مجوز صادرات و پرداخت هزینه‌های مربوطه، کالا را در بندر هامبورگ، کنار اسکله و تخلیه شده در اختیار خریدار قرار می‌دهد.
- ۳) فروشنده ضمن اخذ مجوز صادرات و پرداخت هزینه‌های مربوطه، کالا را در بندر هامبورگ، روی عرشه کشته در اختیار خریدار قرار می‌دهد.
- ۴) این اصطلاح برای حمل دریایی نیست و طرفین بایستی اصطلاح مناسبی را برای حمل دریایی انتخاب کنند.

- ۳۱۵- در روش تأمین مالی پرژوه، چنانچه شرکت پرژوه نتواند تعهدات و دیون خود را انجام دهد و عواید طرح نیز کفاف باز پرداخت را نداشته باشد، چه راهکاری برای طلبکاران وجود دارد؟

- ۱) می‌توانند برای وصول مطالبات خود، به مؤسسین مراجعه کنند.
- ۲) در حدّی که شرکت پرژوه مال و دارایی داشته باشد، می‌توانند به شرکت مراجعه کنند و در صورت عدم کفاف، می‌توانند به مؤسسین مراجعه کنند.
- ۳) صرفاً می‌توانند به تأسیسات و ماشین‌آلات و ساختمان‌های منصوبه و ساخته شده (اعیانی) و نه زمین (عرصه) مراجعه کنند.
- ۴) در حدّی که شرکت پرژوه مال و دارایی داشته باشد، می‌توانند به شرکت مراجعه کنند و نمی‌توانند به مؤسسین مراجعه کنند، مگر تا میزان آورده آنها که تأدیه نشده است.

- ۳۱۶- در مقام مقایسه اصطلاحات «لیزینگ» و «اجاره به شرط تملیک»، کدام مورد صحیح نیست؟

- ۱) اجاره به شرط تملیک، بین موجر و مستأجر منعقد می‌شود در حالی که در لیزینگ، حداقل سه طرف وجود دارد.
- ۲) مؤسسه مالی اعتباری که نقش موجر را دارد، به معنای واقعی کلمه موجر نیست، زیرا نقشی در انتخاب کالاها و تجهیزات ایفا نمی‌کند.
- ۳) در لیزینگ، اجاره دادن کالا و تجهیزات جزو وظایف سازمانی مؤسسه مالی و اعتباری است که به عنوان یک موجر واقعی ایفای نقش می‌کند.
- ۴) در اجاره به شرط تملیک، قصد واقعی طرفین اجاره است در حالی که در لیزینگ، قصد واقعی خرید کالاها و تجهیزات و تأمین مالی آن از طریق روش اجاره به شرط تملیک است.

۳۱۷- در خصوص روش‌های جایگزین حل و فصل اختلاف، کدام مورد درست است؟

- (۱) کارشناسی به فرایندی اطلاق می‌شود که طرفین اختلاف از شخص یا اشخاص ثالث تقاضا می‌کنند که به آنها کمک کنند تا بتوانند اختلافات ناشی از رابطه قراردادی خود را از طرق دوستانه حل و فصل کنند.
- (۲) دادرسی خصوصی (Mini-Trial) به معنای تشکیل یک دادگاه و تعیین یک قاضی جهت قضاؤت و صدور رأی نیست، بلکه نوعی گفتگوی نظامیافته جهت دستیابی به مصالحه است.
- (۳) داوری کم‌هزینه‌ترین و غیررسمی ترین روش حل و فصل اختلاف است و بهدلیل عدم حضور قاضی، حسن نیت طرفین اختلاف، نقش محوری در وصول به نتیجه دارد.
- (۴) رأی داوری در صورتی برای طرفین الزام‌آور است که به الزام آور بودن آن، در موافقت‌نامه داوری اشاره شود.

۳۱۸- کدام مورد در خصوص بوزانس، درست است؟

- (۱) اعتبار استنادی تضمینی است که بانک گشاینده اعتبار متعهد می‌شود چنانچه مقاضی اعتبار، تعهدات خود را انجام ندهد، بانک وجه اعتبار را به ذی نفع پرداخت کند.
- (۲) اعتبار استنادی مدت‌داری است که پس از ارائه استناد به بانک، مبلغ آن بعد از مهلت مقرر در ال سی، به ذی نفع پرداخت می‌شود.
- (۳) اعتبار استنادی مدت‌داری است که بانک بعد از انقضای مدت ال سی، متعهد به پرداخت مبلغ آن نیست.
- (۴) اعتبار استنادی دیداری است که برای تأمین مالی، از آن استفاده می‌شود.

۳۱۹- میگا (MIGA) چیست و چه خطراتی را پوشش می‌دهد؟

- (۱) آژانس چندجانبه تضمین سرمایه‌گذاری است که خطرات سیاسی، از جمله ممنوعیت خروج ارز و مصادره را پوشش می‌دهد.
- (۲) صندوق تضمین صادرات اروپا است که خطرات سیاسی، از جمله ممنوعیت خروج ارز و مصادره را پوشش می‌دهد.
- (۳) صندوق تضمین صادرات کشورهای حوزه آمریکای شمالی است که ریسک‌های سیاسی و تجاری را پوشش می‌دهد.
- (۴) آژانس چندجانبه تضمین سرمایه‌گذاری است که ریسک‌های تجاری را پوشش می‌دهد.

۳۲۰- طبق ماده ۱ کنوانسیون شناسایی و اجرای آرای داوری خارجی (نیویورک)، کنوانسیون در کدام مورد زیر اعمال نمی‌شود؟

- (۱) آرای صادره در خارج قلمرو کشور محل اجرا، در یکی از کشورهای عضو کنوانسیون
- (۲) آرای صادره در خارج از قلمرو کشور محل اجرا، در یکی از کشورهای غیرعضو
- (۳) آرای صادره در کشور محل اجرا، اعم از اینکه داخلی یا خارجی تلقی شود.
- (۴) آرای صادره در کشور محل اجرا، مشروط به اینکه داخلی تلقی نشود.